

“МОНГОЛЫН АЛТ” (МАК) ХХК

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААХ
ГЭРЭЭТ ГАЗРЫН ТОСНЫ ХАЙГУУЛЫН “ТӨХӨМ-Х УРД”
ТАЛБАЙД 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: Газрын тос хайх-896/

/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2095025/

Хянасан:

БОУАӨЯ-ны ХБОБХГ-ын мэргэжилтэн/ /

Биелэлтийг тайлагнасан:

Геологи хайгуул эрхэлсэн Дэд ерөнхийлөгч...../Ч.Мижиддорж/

ГТХГ-ын үйл ажиллагаа хариуцсан менежер..... /Н.Ганхүлэг/

2024 он

АГУУЛГА

КОМПАНИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	4
ГАЗРЫН ТОСНЫ ХАЙГУУЛЫН “ТӨХӨМ-Х УРД” ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА.....	6
Төслийн зорилго	6
Төслийг хэрэгжүүлсэн үе шат	8
Дорноговь аймгийн Мандах сум	10
Өмнөговь аймгийн Манлай сум	12
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ	13
НЭГ. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	14
ХОЁР. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	30
ДӨРӨВ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	34
ТАВ. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	34
ЗУРГАА. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	34
ДОЛОО. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	36
ЕС. ОЛОН НИЙТЭД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	38
АРАВ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	39
АРВАН НЭГ. ХИМИЙН БОДИСЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	46
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД ГАРСАН НИЙТ ЗАРДЛЫН ХЭМЖЭЭ.....	47
ДҮГНЭЛТ	48
ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛУУДЫН ЖАГСААЛТ	49

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

- Зураг 1. Газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Хурд” талбайн байршлын зураг
Зураг 2. Өрмийн цамхгийн схем зураг
Зураг 3. Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны шугам болон “Энгэрсухайт-2”, “Өгөөмөр-1” цооногийн байршлын зураг
Зураг 4. Замын тэмдэг, тэмдэглэгээ
Зураг 5. Бороо хур элбэг байсан тул зам эвдэрсэн байдал
Зураг 6. Өрөмдлөгийн техник болон өрөм рүү очих зам
Зураг 7. Хөдөлгөөний зөвшөөрөгдсөн маршрут
Зураг 8. Нарангийн хоолойн 0606-13-30 дугаартай худаг. Өрмийн кемпээс 38 км зайтай
Зураг 9. Жаргалант баг Шинэ гүний худаг. Өрмийн кемпээс 11 км зайтай
Зураг 10. ZJ30DB загварын өрмийн машин
Зураг 11. Шингэн хаягдлын сангийн доторлогоо
Зураг 12. ZJ40DB загварын өрмийн машин
Зураг 13. Өрмийн тоног төхөөрөмжийн тээвэр болон шингэн хаягдлын сангийн доторлогоо
Зураг 14. Түр кемпийн хашаа болон хогийн цэг
Зураг 15. Түр кемпийн хашаа болон хогийн цэг
Зураг 16. Нөхөн сэргээлт хийж буй байдал болон нөхөн сэргээсний дараах чичирхийллийн судалгааны шугамын байдал
Зураг 17. Саарал бохирын усыг соруулж байгаа байдал болон хог ачиж буй байдал
Зураг 18. Гэрийн буйрыг тэгшилж буй байдал болон нөхөн сэргээсний дараах нөхцөл байдал
Зураг 19. “Энгэрсухайт-2” шингэн хаягдлын сан
Зураг 20. “Өгөөмөр-1” шингэн хаягдлын сан
Зураг 21. “Энгэрсухайт-1” өрмийн шингэн хаягдлын сангийн техникийн нөхөн сэргээлт
Зураг 22. Өрөмдлөгийн ажлын нээлт, заавар зөвлөгөө, сургалт
Зураг 23. Өрөмдлөгийн түр кемпийн хог хаягдлын цэг
Зураг 24. Энгэрсухайтын хотгорын орчны хяналт шинжилгээний ажил
Зураг 25. Энгэрсухайтын хотгорын хөрсний шинжилгээний хариу
Зураг 26. Энгэрсухайтын хотгорын ундны усны шинжилгээний хариу
Зураг 27. Энгэрсухайтын хотгорын орчны агаарын шинжилгээний хариу
Зураг 28. Өгөөмөрийн хотгорын орчны хяналт шинжилгээний ажил
Зураг 29. Өгөөмөрийн хотгорын орчны агаарын шинжилгээний хариу
Зураг 30. Өгөөмөрийн хотгорын худгийн усны шинжилгээний хариу

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

- Хүснэгт 1. Талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд
Хүснэгт 2. Агаар орчныг хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд
Хүснэгт 3. Усан орчныг хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд
Хүснэгт 4. Хөрсний эвдрэл, элэгдэлд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд
Хүснэгт 5. Ургамлын бүрхэвч, амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийсэн ажлууд
Хүснэгт 6. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт
Хүснэгт 7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт
Хүснэгт 8. Дээжсийн мэдээлэл-1
Хүснэгт 9. Дээжсийн мэдээлэл-2
Хүснэгт 10. Өрөмдлөгийн ажилд ашигласан химийн бодисын жагсаалт
Хүснэгт 11. Дорноговь аймгийн Мандах сумын Энгэрсухайтын хотгорт БОМТ хэрэгжүүлэхэд гарсан нийт зардал
Хүснэгт 12. Өмнөговь аймгийн Манлай сумын Өгөөмөрийн хотгорт БОМТ хэрэгжүүлэхэд гарсан нийт зардал

КОМПАНИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Монголын Алт” (МАК) ХХК 1993 онд байгуулагдсан бөгөөд үндэсний хөрөнгө оруулалттай, Монгол Улсын тэргүүлэх компанийн хувьд Үндэсний болон эдийн засгийн аюулгүй байдлыг хангах, стратегийн ач холбогдлыг чухалчилж Улс эх орныхоо хөгжил дэвшил, эдийн засагт жинтэй хувь нэмэр оруулах томоохон төслүүдийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Үүний нэг төсөл нь Газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Х урд” төсөл юм.

Үйл ажиллагааныхаа туршид улс, орон нутгийн төсөвт татвар төлөлтөөрөө тогтмол тэргүүлж ирсэн бөгөөд байгаль орчинд сөрөг нөлөөгүй, дэлхийд тэргүүлэх сүүлийн үеийн дэвшилтэт техник технологийг үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэлдээ нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

Эрхэм зорилго

Ашигт малтмалын орд нээх, байгалийн баялгийг олборлох, боловсруулах түүнээс эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үр ашигтай бусад үйлдвэрлэл, үйлчилгээ хөгжүүлэх замаар нийгмийн баялгийг арвижуулж, урт хугацааны туршид Монгол улсын хөгжил дэвшилд жинтэй хувь нэмэр оруулагч байна.

Бидний дээдлэх үнэт зүйлс

Бид-Дэвшилтэт технологийг эзэмшиж, чадварлаг, эвсэг хамт олныг бүрдүүлэн бизнесийн үр ашгаа нэмэгдүүлж үйл ажиллагааныхаа цар хүрээг тэлнэ.

Бид-Үйл ажиллагааныхаа бүх шатанд хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг дээдэлж, хүн, байгаль орчин, орон нутагт сөрөг нөлөөлөлгүй ажиллана.

Компанийн байгаль орчны бодлого

Дээдлэх үнэт зүйлс: “Монголын Алт” (МАК) ХХК нь хэрэгжүүлж буй төсөл, уурхай, үйлдвэрийн байгаль орчны асуудлыг тухайн төслийг боловсруулан бэлтгэх эхний шатнаас эхлэн байнга анхааран ажилладаг. Үйл ажиллагаандаа Монгол улсын болон олон улсын байгаль орчны холбогдох хууль дүрэм, журмыг дагаж мөрдөхөөс гадна төрсөн нутаг, уул усаа хайрлан хамгаалж ажиллахыг компанийн бүх шатны ажилчдад ойлгуулан, таниулж үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх явдал юм.

Зорилго: Компанийн аливаа үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэлээс байгаль орчинд үүсэж болох нөлөөллийг хамгийн бага утгад байлгах мөн тогтмол уг утгыг бууруулах тал дээр нийт компанийн ажилчид анхааран ажиллах бөгөөд аль болох байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг арилгах буюу “0” утгад дөхүүлэх нь бидний нэн тэргүүний зорилго юм.

Баримтлах бодлого: Дээрх зорилгын хүрээнд “Монголын Алт” (МАК) ХХК нь байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр дараах бодлогыг хэрэгжүүлэх зорилтыг дэвшүүлж ажилладаг. Үүнд:

- Байгалийн нөөц баялгийг урт удаан хугацаанд тогтвортой, үр ашигтай ашиглах, нөхөн сэргээх талаар баримталж ирсэн төрийн бодлогыг хэрэгжүүлж эрх бүхий байгууллагаас баталсан байгаль орчны стандарт, хэм хэмжээ, дүрэм журмыг чанд сахин биелүүлж, дотоодын болон хөндлөнгийн байгаль орчны хяналтыг хэрэгжүүлэх;
- Улсын болон орон нутгийн хэмжээнд тогтвортой үйл ажиллагаа явуулдаг байгаль орчныг хамгаалах чиглэлийн байгууллага, төрийн бус байгууллагууд болон олон нийттэй хамтран ажиллах боломжийг эрэлхийлэх, хамтран ажиллах;
- Олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн байгаль орчны байгууллагууд болон компаниудтай тогтмол харилцаатай хамтран ажиллаж улмаар олон улсын байгаль орчны стандартуудыг өөрийн үйлдвэрлэл, үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх тал дээр анхааран ажиллах;
- Нөхөн сэргээгдэхгүй байгалийн нөөц баялгийг ариг гамтай ашиглах болон дахин боловсруулан ашиглах;
- Ашиглалтын үр ашгийг өндөр түвшинд байлгах зорилгоор тогтмол судалгаа шинжилгээг явуулж шинэ ололт амжилтыг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх. Мөн хамгийн өндөр үр ашигтай шинэ үеийн техник, технологийг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлснээр байгалийн баялгийн ашиглалтын утгыг дээд түвшинд байлгах;
- Төсөл хэрэгжиж буй орон нутгийн иргэдийн уламжлалт соёл, өв уламжлалыг хүндэтгэн хамгаалах түүнийг өөрийн ажилчдад сурталчлан таниулах;
- Компанийн ажилчдад тогтмол байгаль орчны болоод тухайн орон нутгийн ажилчдад соёлын болон биет өв, ёс заншлын талаарх мэдээлэл, түүний ач холбогдлыг таниулах сургалтуудыг зохион байгуулах;
- Өөрийн компанийн байгаль орчны баримтлах бодлого зарчмыг хамтран ажиллаж буй түнш, гэрээт гүйцэтгэгч нарт таниулан ижил шаардлагыг тавих улмаар тэдний байгаль орчны чиглэлийн хариуцлагыг өндөржүүлэх;

ГАЗРЫН ТОСНЫ ХАЙГУУЛЫН “ТӨХӨМ-Х УРД” ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

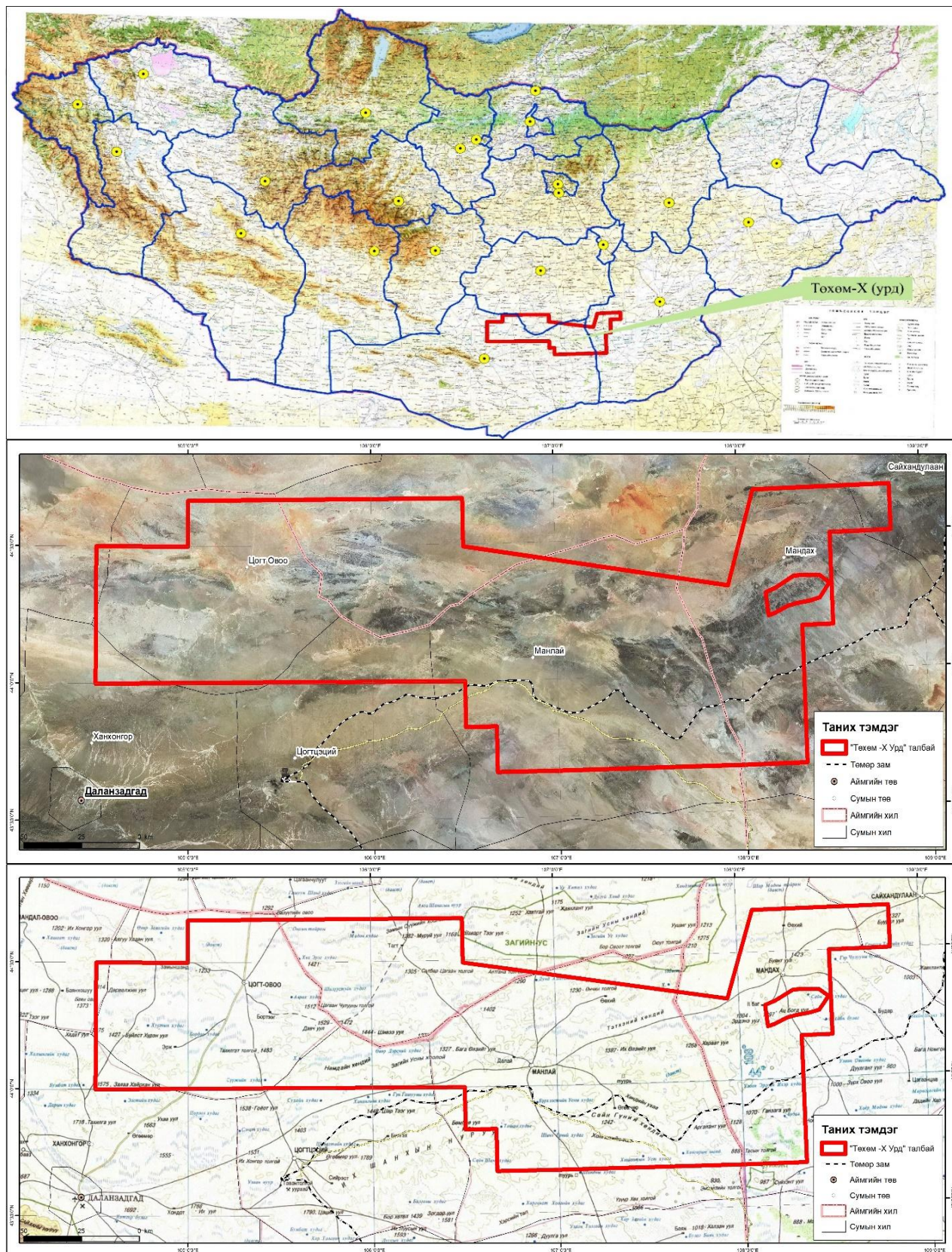
ТӨСЛИЙН ЗОРИЛГО

Газрын тосны салбарт эдийн засгийн өндөр үр ашигтай, хүрээлэн буй орчинд ээлтэй орчин үеийн дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлж, хөрөнгө оруулагчид, хэрэглэгчдэд хөнгөн шуурхай, шударга үйлчилгээ үзүүлэх, дотоодын түүхий эдийн нөөцөд түшиглэсэн боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүнээр улс орны хэрэгцээг тодорхой хэмжээнд хангах, газрын тос, байгалийн хий дамжуулах хоолой, хадгалах барилга байгууламж бий болгож улмаар тус салбарт явуулж буй төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар үндэсний эдийн засгийн хөгжилд газрын тос, байгалийн хийн салбарын гүйцэтгэх үүргийг нэмэгдүүлэх зорилготой.

“Монголын Алт” (МАК) ХХК нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2012 оны 253 дугаар тогтоолоор баталсан Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу, Дундговь аймгийн Өлзийт, Дорноговь аймгийн Мандах, Сайхандулаан, Өмнөговь аймгийн Цогт-Овоо, Цогтцэций, Манлай, Ханхонгор, Мандал-Овоо сумдын нутагт орших “Төхөм-Х урд” талбайд газрын тосны хайгуул, судалгааны ажлыг гүйцэтгэж байна. Газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Х урд” талбайн хэмжээ: 24552,46 км²

Хүснэгт 1. Талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд

Булангийн цэгийн №	Газар зүйн солбицол	Булангийн цэгийн №	Газар зүйн солбицол
1	N43 49 59.9 E108 19 59.2	13	N44 40 00.1 E105 00 00.0
2	N43 40 00.1 E108 19 59.2	14	N44 40 00.1 E106 29 59.3
3	N43 40 00.1 E108 09 59.0	15	N44 29 26.9 E106 30 00.0
4	N43 40 00.1 E108 00 00.0	16	N44 19 16.0 E107 56 12.8
5	N43 40 00.1 E107 00 00.0	17	N44 40 00.1 E108 05 17.9
6	N43 40 00.1 E106 39 59.0	18	N44 40 00.1 E108 49 59.2
7	N43 49 59.9 E106 39 59.0	19	N44 35 12.1 E108 49 59.2
8	N43 49 59.9 E106 29 58.9	20	N44 30 00.0 E108 49 59.2
9	N44 00 00.0 E106 29 58.9	21	N44 30 00.0 E108 36 31.0
10	N44 00 00.0 E104 29 58.9	22	N44 30 00.0 E108 29 58.9
11	N44 30 00.0 E104 29 58.9	23	N44 10 00.1 E108 29 58.9
12	N44 30 00.0 E105 00 00.0	24	N44 10 00.1 E108 19 59.2

Зураг 1. Газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Хурд” талбайн байршлын зураг

ТӨСЛИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ҮЕ ШАТ

“Төхөм-Х урд” талбайд 2024 онд Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт 400 тууш.км хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажил, 2000 метрийн гүнтэй газрын тосны хайгуулын цооногийн өрөмдлөг, туршилтын ажил мөн Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших Өгөөмөрийн хотгорт 3630 метрийн гүнтэй газрын тосны хайгуулын цооногийн өрөмдлөг ажлыг хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөн, хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, төсвийг АМГТГ-аар, Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг БОАЖЯ (хуучнаар)-аар хянуулж батлуулсан бөгөөд хувийг Дорноговь аймгийн БОАЖГ, Мандах сумын ЗДТГ-т мөн Өмнөговь аймгийн БОАЖГ болон Манлай сумын ЗДТГ-т хүргүүлсэн болно.

Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажил

Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт 400 тууш.км хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажлыг “545-1024” тоот гэрээний дагуу BGP geophysical Mongolia компани 2024 оны 06 сарын 28-ны өдрөөс 07 сарын 15-ны өдрийн хооронд хийж гүйцэтгэсэн. Тус ажлын мэдээлэл болон байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн ажлын тайланг хавсралтаар оруулсан болно.

Газрын тосны өрөмдлөгийн ажил

Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших газрын тосны хайгуулын “Энгэрсухайт-2” цооногийн 1500 тууш.метр өрөмдлөгийн ажлыг “Ди Кю И” /DQE international/ компани “449-1024” тоот гэрээний дагуу 2024 оны 10 сарын 21-ны өдрөөс 11 сарын 15-ны өдрийг хүртэл гүйцэтгэсэн.

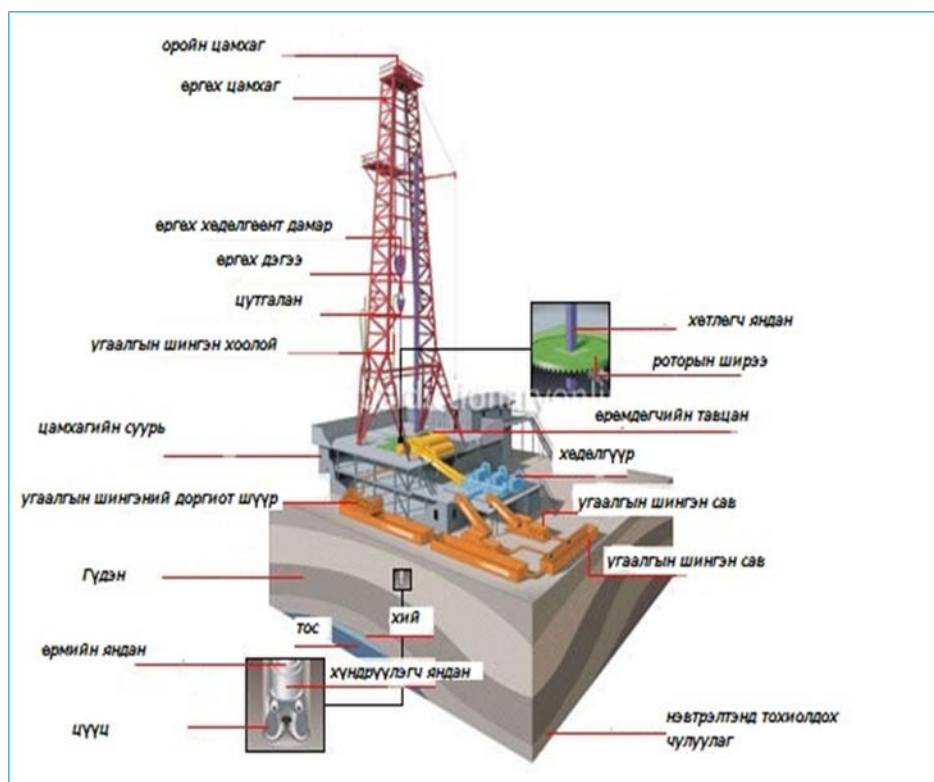
Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших газрын тосны хайгуулын “Өгөөмөр-1” цооногийн 3602 тууш метрийн гүнтэй өрөмдлөгийн ажлыг “Ди Кю И” /DQE international/ компани “448-1024” тоот гэрээний дагуу 2024 оны 09 сарын 10-ны өдрөөс 11 сарын 19-ны өдрийг хүртэл гүйцэтгэсэн.

Өрөмдлөгийн үед өрмийн үзүүрийн багаж буюу цүүцээр бутлагдсан чулуулгийн үртсийг цооногоос гаргах, цэвэрлэх зорилгоор угаалгын шингэнийг ашигладаг. Хурдас чулуулгийн уул-геологийн нөхцөлөөс хамаарч цооногийн өрөмдлөгт хэрэглэх угаалгын шингэнд тавигдах шаардлага ч мөн янз бүр байдаг. Монгол орны нөхцөлд усан суурьтай угаалгын шингэнийг хэрэглэж байна. Угаалгын шингэний үндсэн түүхий эд нь байгалийн гаралтай бентонит, барит ба лигнит шаврууд, хлорт калийн давс, техникийн шүү болон бусад полимер хольцууд болох хор хөнөөл багатай байгалийн гаралтай бүтээгдэхүүнүүдийг ашигладаг.

Цооногийн өрөмдлөг дараах ерөнхий дарааллын дагуу явагддаг. Үүнд:

- Өрөмдлөгийн талбай бэлтгэх
- Өрмийн цамхаг, хээрийн ангийн тээвэрлэлт
- Өрмийн цамхаг угсрах, бэлтгэл ажлууд (Угаалгын шингэн бэлтгэх, өрмийн шингэн хаягдлын сан байгуулах г.м)
- Цооногийн өрөмдлөг (Өрөмдлөгийн явцад шаврын бичиглэл давхар хийнэ)
- Цооногийн ханыг нурахаас урьдчилан сэргийлж бэхэлгээ хийх (бэхэлгээний яндан суурилуулах, цементлэх)
- Цооногт каротажийн судалгаа хийх

Өрөмдлөгийн ажлын үр дүнд Энгэрсухайтын хотгорын гүний бүтцийг зураглаж, газрын тосны хэтийн төлөвийг үнэлэн тодорхойлох боломжтой болно.

Зураг 2. Өрмийн цамхгийн схем зураг

Зураг 3. Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны шугам болон “Энгэрсухайт-2”, “Өгөөмөр-1” цооногийн байршлын зураг

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН МАНДАХ СУМ

Мандах сум нь 1924 оны 08 дугаар сарын 01-ний өдөр үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд Алхан тээг, Баянхошуу, Өехий, Сэрвэнбаянхошуу, Төхөм гэсэн засаг захиргааны 5 багтай. Дорноговь аймгийн баруун хэсэгт байрлан, зүүн талаараа Сайхандулаан, урд талаараа Хөвсгөл, Хатанбулаг, Улаанбадрах баруун талаар Өмнөговь аймгийн Манлай, баруун хойд болон хойд талаараа Дундговь аймгийн Өлзийт, Өндөршил сумтай хиллэдэг болно. Улаанбаатараас 454 км, Дорноговь аймгийн төв Сайншандаас 170 км зайтай. Сумын газар нутгийн нийт хэмжээ 1,266,061.00 га. Сумын нутагт Цагаан суваргын орд, Хөнгөөтийн зэсийн орд, Хоньчийн нүүрсний орд

болон алт, усан утаат болор, жонш, өнгөт боржин, занар, гипс, шохой, нүүрс зэрэг ашигт малтмалын арвин нөөцтэй.

- **Дэд бүтэц, зам харилцаа**

Тавантолгой-Зүүнбаян чиглэлийн төмөр зам болон төмөр замын технологийн хатуу хучилттай зам “Төхөм-Х урд” талбайн Өгөөмөрийн хотгорын төв хэсгээр дайран өнгөрдөг бөгөөд мөн Сайншанд – Мандах – Манлай– Цогтцэций чиглэлийн төв зам Мандах сумын төвөөр дайран өнгөрдөг. Сумын хэмжээнд 400 хүүхдийн ЕБС, 50 ортой дотуур байр, 10 ортой хүн эмнэлэг, 50 ортой хүүхдийн цэцэрлэг, 200 суудалтай соёлын төв, номын сан, Хаан банк, Төрийн банкны салбар ажилладаг. Мандах сум эрчим хүчний төвийн сүлжээнд бүрэн холбогдсон. Мөн үүрэн телефоны бүх сүлжээнд хамрагдсанаас гадна телевизийн нэвтрүүлгийг DDSH-ийн бүх сувгаар хүлээн авч үзэж байна. Техник технологийн шинэчлэл, хөгжлийн эрин алхам алхмаар урагшилж, сум орон нутгийн иргэдийн аж амьдрал дээшлэн дэлгэрэх бодит нөхцөл бүрдсэн байна.

- **Төсөлд ашиглагдсан техник, тоног төхөөрөмж**

Төсөлд ашиглагдах техник, тоног төхөөрөмжийн жагсаалтыг хавсралтаар оруулсан болно.

- **Ажиллах хүчний мэдээлэл**

Нийт 50 орчим хүн хээрийн анги дээр байрлан ажилласан. Нийт ажилчдын 50 хувь нь Монгол, 50 хувь нь хятад ажилчид байсан. Гэрээт түр ажилчдыг Улаанбаатар хот болон, хөдөө орон нутгаас авч ажиллуулсан. Хээрийн ангид:

- Ажилчдын амралтын гэрүүд/контейнер
- Бүрэн тоноглогдсон гал тогоо, бэлтгэл, хүнсний агуулах/контейнер
- Захиалагчийн төлөөлөгчийн контейнер
- Зочин түр ирэгсдийн контейнер
- Ариун цэвэр, угаалгын контейнер
- Иж бүрэн галын цэгүүд

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН МАНЛАЙ СУМ

Манлай сум нь 1924 онд үүсэн байгуулагдсан бөгөөд Өгөөмөр, Жаргалант, Өехий, Далай, гэсэн засаг захиргааны 4 багтай. Өмнөговь аймгийн зүүн хэсэгт байрлан, Ханбогд Цогтцэций, Баян-овоо сум болон Дундговь аймгийн Өлзийт, Дорноговь аймгийн Мандах сумтай хиллэдэг болно. Улаанбаатар хотоос 470 км, Өмнөговь аймгийн төв Даланзадгадаас 230 км зайтай.

• Дэд бүтэц, зам харилцаа

Тавантолгой-Зүүнбаян чиглэлийн төмөр зам болон төмөр замын технологийн хатуу хучилттай зам “Төхөм-Х урд” талбайн Энгэрсухайтын хотгорын хойд хэсэг, Өгөөмөрийн хотгорын төв хэсгээр дайран өнгөрдөг бөгөөд мөн Сайншанд-Мандах Манлай-Цогтцэций чиглэлийн төв зам Мандах, Манлай сумын төвөөр дайран өнгөрдөг. Талбайд хамрагдах сумдууд эрчим хүчний төвийн сүлжээнд бүрэн холбогдсон ба үүрэн телефоны бүх сүлжээнд хамрагдсанаас гадна телевизийн нэвтрүүлгийг DDSH-ийн бүх сувгаар хүлээн авч үзэж байна. Мөн Мандах, Манлай сумын алслагдсан багууд үүрэн телефоны сүлжээтэй бөгөөд техник технологийн шинэчлэл, хөгжлийн эрин алхам алхамаар урагшилж, сум орон нутгийн иргэдийн аж амьдрал дээшлэн дэлгэрэх бодит нөхцөл бүрдсэн байна.

• Төсөлд ашиглагдсан техник, тоног төхөөрөмж

Төсөлд ашиглагдах техник, тоног төхөөрөмжийн жагсаалтыг хавсралтаар оруулсан болно.

• Ажиллах хүчний мэдээлэл

Нийт 70 орчим хүн хээрийн анги дээр байрлан ажилласан. Нийт ажилчдын 50 хувь нь Монгол, 50 хувь нь хятад ажилчид байсан. Гэрээт түр ажилчдыг Улаанбаатар хот болон, хөдөө орон нутгаас авч ажиллуулсан. Хээрийн ангид:

- Ажилчдын амралтын гэрүүд/контейнер
- Бүрэн тоноглогдсон гал тогоо, бэлтгэл, хүнсний агуулах/контейнер
- Захиалагчийн төлөөлөгчийн контейнер
- Зочин түр ирэгсдийн контейнер
- Ариун цэвэр, угаалгын контейнер
- Иж бүрэн галын цэгүүд

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ

2024 онд “Төхөм-Х урд” талбайн Энгэрсухайтын хотгорт 400 тууш.км хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажил, эрлийн 1 ширхэг цооног өрөмдөхөөр төлөвлөсөн.

2024 онд “Төхөм-Х урд” талбайн Өгөөмөрийн хотгорт хайгуулын 1 ширхэг цооног өрөмдөхөөр төлөвлөсөн.

2024 онд “Төхөм-Х урд” талбайн “Энгэрсухайт-1” Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг төлөвлөсөн.

“Төхөм-Х урд” төслийн хүрээнд байгаль орчныг хамгаалах ажлыг хийж гүйцэтгэхэд дараах зорилтуудыг тавьж ажилласан. Үүнд:

- Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгаа болон Өрөмдлөгийн ажлын явцад зам ашиглалтын байдалд тогтмол хяналт тавих, олон салаа зам гаргахгүй байх
- Өрөмдлөгийн түр кемпийн 190м x 150м харьцаатай хашаан дотор цооногийн цэг байрласан бөгөөд кемпийн хашаан дотор өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа явагдсан болно. Улмаар кемпийн хашаан доторх болон хашааны гаднах талбай мөн зам дагуу хог цэвэрлэн, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажиллах
- Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу ус, хөрс, агаарын хяналт шинжилгээ, хэмжилтийг гүйцэтгэх
- Төслийн хүрээнд ажил гүйцэтгэж байгаа гэрээт ажилчдын байгаль орчны үйл ажиллагаанд хяналт тавих
- Нийт ажилчдад байгаль орчны сургалт, сурталчилгааг явуулах

НЭГ. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

*Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт агаар
орчныг хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:*

- Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажлын хүрээнд олон салаа зам үүсгэхгүй байхад хяналт тавьж ажилласан.
- Өрөмдөхөөр төлөвлөсөн “Энгэрсухайт-2” цооногийн цэг нь Цагаансуварга-Оюутолгой чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас урагшаа 6 км-т бөгөөд хатуу хучилттай авто замаас өрмийн кемп хүртэл олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж, батлагдсан маршрутаар хөдөлгөөнийг зохицуулж, хяналт тавьж ажилласан.
- Зам талбайн тэмдэг, тэмдэглэгээг байршуулж хурдны хязгаарыг даган мөрдөж ажилласан.
- Өрөмдлөгийн ажлын хугацаанд хур бороо элбэгтэй байсан тул зам талбайг услах шаардлага гараагүй болно.

Зураг 4. Замын тэмдэг, тэмдэглэгээ

Зураг 5. Бороо хур элбэг байсан тул зам эвдэрсэн байдал

**Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших Өгөөмрийн хотгорт агаар орчныг
хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:**

Хүснэгт 2. Агаар орчныг хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Гүйцэтгэл
1	Хоёр хэмжээст судалгааны ажил болон өрөмдлөгийн талбай засах, хайгуулын түр кемп байгуулах, тоног төхөөрөмжийн тээврийн үед машин механизмын хөдөлгөөнөөс үүсэх тоосжилт	Зам талбайг услах, тоосжилт дарах	Өрөмдлөгийн ажлын хугацаанд хур бороо элбэгтэй байсан тул зам талбайг услах шаардлага гараагүй болно.
2		Зам талбайн тэмдэг тэмдэглэлээг байршуулж, хурдны хязгаарыг мөрдүүлэх	Зам талбайн тэмдэг, тэмдэглэгээг байршуулж, хурдны хязгаарыг даган мөрдөж ажилласан. Хөдөлгөөнд цөөн тооны машин оролцсон. Хүнс, ус, хог хаягдал, бохир болон үйлчилгээний жижиг машинаас гадна хөдөлгөөн байгаагүй. Ус, бохир, хүнсний бараа бүтээгдэхүүн ачсан 20 тонны машинууд нь шороон зам дээр 40 км/ц-ээс хэтрэхгүй, 20 орчим км/ц-ийн хурдтай хөдөлгөөнд оролцож байсны үр дүнд жолооч нарын тоосонцрын нөлөөлөлд өртөх эрсдлийг бууруулж, тоосжилтоос үүдэлтэй ослоос сэргийлсэн.
3		Олон салаа зам гаргахаас сэргийлж батлагдсан маршрутаар хөдөлгөөнийг зохицуулж хяналт тавих	Өрөмдөхөөр төлөвлөсөн “Өгөөмөр-1” цооногийн цэг нь Манлай сумын төвөөс урагшаа 45км-т байрлах бөгөөд хатуу хучилттай Манлай-Ханбогд-Цагаанхад чиглэлийн авто замаас өрмийн кемп 5 км хүртэл олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж, батлагдсан маршрутаар хөдөлгөөнийг зохицуулж, хяналт тавьж ажилласан.

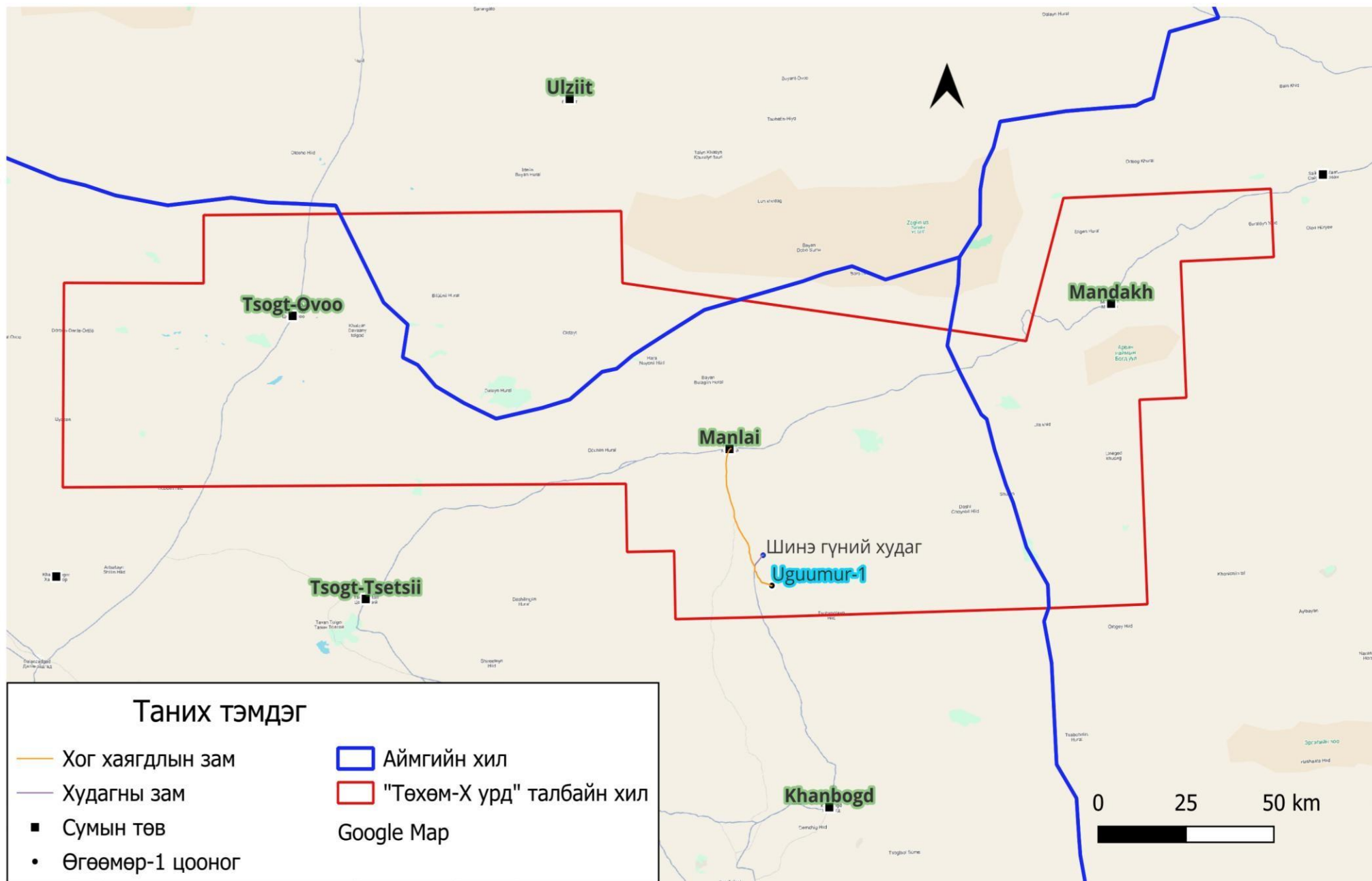
Жич: Хоёр хэмжээст чичирхийлэлийн судалгааны ажил нь Дорноговь аймгийн Мандах суманд хийгдсэн тул Өмнөговь аймагт хамааралгүй.

- Өрөмдөхөөр төлөвлөсөн “Өгөөмөр-1” цооногийн цэг нь Манлай сумын төвөөс урагшаа 45км-т байрлах бөгөөд хатуу хучилттай Манлай-Ханбогд-Цагаанхад чиглэлийн авто замаас өрмийн кемп 5 км хүртэл олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж, батлагдсан маршрутаар хөдөлгөөнийг зохицуулж, хяналт тавьж ажилласан. Өгөөмөр-1 өрөмдлөгийн кемпээс сумын төв орох буюу хог хаягдал болон бохирыг төвлөрсөн цэг рүү тээвэрлэх, мөн кемпээс зөвшөөрөлтэй худаг явах батлагдсан маршрутыг зураг 5-д харууллаа.
- Өрөмдлөгийн ажлын үед хөдөлгөөнд цөөн тооны машин оролцсон. Хүнс, ус, хог хаягдал, бохир болон үйлчилгээний жижиг машинаас гадна хөдөлгөөн байгаагүй. Ус, бохир, хүнсний бараа бүтээгдэхүүн ачсан 20 тонны машинууд нь шороон зам дээр 40 км/ц-ээс хэтрэхгүй, 20 орчим км/ц-ийн хурдтай хөдөлгөөнд оролцож байсны үр дүнд жолооч нарын тоосонцрын нөлөөлөлд өртөх эрсдлийг бууруулж, тоосжилтоос үүдэлтэй ослоос сэргийлсэн.

- Зам талбайн тэмдэг, тэмдэглэгээг байршуулж хурдны хязгаарыг даган мөрдөж ажилласан.

Зураг 6. Өрөмдлөгийн техник болон өрөм рүү очих зам

Зураг 7. Хөдөлгөөний зөвшөөрөгдсөн маршрут

Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт усан орчныг хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:

- Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажлын унд ахуйн ус болон өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай усны хэрэглээг Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Нарангийн хоолойн 0606-13-30 дугаартай худгаас хангахаар төлөвлөн “Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг аймгийн БОАЖГ-аар гаргуулсан.
- Мандах сумтай “Ус ашиглах гэрээ” байгуулж гэрээний дагуу холбогдох төлбөрийг төлсөн. “Ус ашиглуулах дүгнэлт” болон “Ус ашиглах гэрээ”-ний хувийг хавсаргав.
- Өрөмдлөгийн ажлын үед ажилчдын унд ахуйн хэрэглээний усыг аймгийн төвөөс худалдан авч, өрөмдлөгийн усыг Нарангийн хоолойн 0606-13-30 дугаартай худгаас гэрээний дагуу авч ашигласан болно.
- Хайгуулын төслийн ажилчдад байгаль орчны сургалтын хүрээнд ус хэмнэлт, зүй зохистой ашиглалт, түүний ач холбогдлын талаар сургалт зохион байгуулсан.

Зураг 8. Нарангийн хоолойн 0606-13-30 дугаартай худга. Өрмийн кемпээс 38 км зайтай

**Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших Өгөөмрийн хотгорт усан орчныг
хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:**

Хүснэгт 3. Усан орчныг хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Гүйцэтгэл
1	Усны эх үүсвэр болох худгийн ойр орчимд гүний усыг бохирдуулах үйл ажиллагаа явуулах, урсгалын эхэнд ус бохирдуулах үйл ажиллагаа явуулах (машин угаах, үйлдвэрийн болон ахуйн хог хаягдал хаях), шатах тослох материал хөрсөнд асгарах зэрэг нь хөрсний сул ус болон хур тунадасаар дамжиж ундны ус цаашлаад гүний усыг бохирдуулах магадлалтай	Зөвшөөрөлтэй худгаас унд ахуйн болон өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай усыг ашиглах ба ус ашигласны төлбөрийг төлөх	Өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай усны хэрэглээг Өмнөговь аймгийн Манлай сумын Жаргалант багийн нутагт орших Шинэ гүний худгаас авсан. 24/018 дугаартай "Ус ашиглуулах дүгнэлт"-ийг аймгийн БОАЖГ-аар үндэслэн Өмнөговь аймгийн Манлай сумын засаг даргаас ус ашиглах зөвшөөрөл олгосноор Манлай сумтай “Ус ашиглах гэрээ” байгуулж гэрээний дагуу холбогдох төлбөрийг төлсөн. Баримтуудыг хавсаргав.
2		Гэрээнд тусгагдаагүй орон нутгийн малчдын худаг, булаг шандаас ус авч ашиглахыг хориглох, хяналт тавих	Шинэ гүний худгаас гэрээнд заасны дагуу унд ахуйн хэрэглээнд 120.0 м ³ , хайгуулын өрөмдлөгийн хэрэгцээнд 363.0 м ³ хэмжээний усыг авч ашигласан. Усны тоолуурыг усны машины хэрэглээгээр тооцсон. Гэрээнд тусгагдаагүй орон нутгийн малчдын худаг, булаг шандаас ус авч ашиглаагүй ба МАК компанийн байнгын төлөөлөгч үйл ажиллагааны хугацаанд хяналт тавьж ажилласан бөгөөд зөрчил гараагүй болно.
3		Усны хэмнэлт, ашиглалтын талаар нийт ажилчдад сургалт явуулах (2 удаа)	Дорноговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа, Өмнөговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа “Усны хэмжнэлт, ашиглалт” сургалтыг явуулсан болно. Сургалтын тайлан, хамрагдсан хүмүүсийн жагсаалтыг хавсаргав.

- Өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай усны хэрэглээг Өмнөговь аймгийн Манлай сумын Жаргалант багийн нутагт орших Шинэ гүний худгаас хангахаар төлөвлөн “Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг аймгийн БОАЖГ-аар гаргуулсан. 24/018 дугаартай "Ус ашиглуулах дүгнэлт"-ийг үндэслэн Өмнөговь аймгийн Манлай сумын засаг даргаас ус ашиглах зөвшөөрөл олгосноор Манлай сумтай “Ус ашиглах гэрээ” байгуулж гэрээний дагуу холбогдох төлбөрийг төлсөн (дүгнэлт, зөвшөөрөл гэрээ, баримт зэргийг хавсаргав).
- Өрөмдлөгийн ажлын үед ажилчдын унд ахуйн хэрэглээний усыг сумын төвөөс худалдан авч, өрөмдлөгийн усыг Шинэ гүний худгаас гэрээнд заасны дагуу унд ахуйн хэрэглээнд 120.0 м³, хайгуулын өрөмдлөгийн хэрэгцээнд 363.0 м³ хэмжээний усыг авч ашигласан. Усны тоолуурыг усны машины хэрэглээгээр

тооцсон.

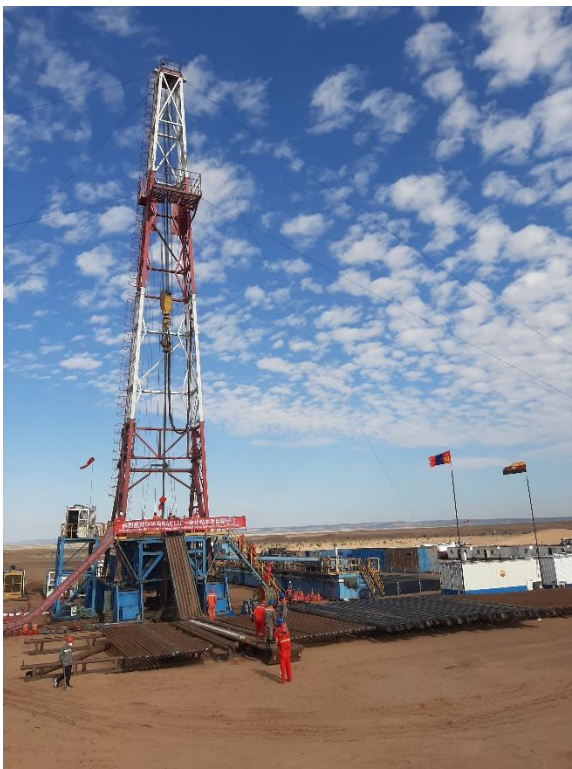
- Өгөөмөр-1 цооног өрөмдлөгийн кемпийн шингэн хог хаягдлыг “Манлайнбадрах” ОНӨААТҮГ-тай “Бохир усны гэрээ” байгуулж, гэрээний дагуу нийт 42 удаа бохирыг соруулж, 17 удаа хог тээвэрлүүлсэн ба холбогдох төлбөрийг төлсөн баримтуудыг хавсаргав.
- Хайгуулын төслийн ажилчдад “Усны хэмжнэлт, ашиглалт” сургалтын хүрээнд усны зүй зохистой ашиглалт, худгийг ариун байлгаж, хашаалж, бохирдуулахгүй байх зүй зохистой ашиглалт, түүний ач холбогдлын талаар сургалт зохион байгуулсан (сургалтын тайланг хавсаргав).

Зураг 9. Жаргалант баг Шинэ гүний худаг. Өрмийн кемпээс 11 км зайтай

***Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт хөрсний
эвдрэл, элэгдэлд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:***

- Өрөмдөхөөр төлөвлөсөн “Энгэрсухайт-2” цооногийн цэг нь Цагаансуварга-Оюутолгой чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас урагшаа 6 км-т бөгөөд хатуу хучилттай авто замаас өрмийн кемп хүртэл олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж, батлагдсан маршрутаар хөдөлгөөнийг зохицуулж, хяналт тавьж ажилласан бөгөөд орон нутгийн замыг ашигласан болно.
- Өрөмдлөгийн ажлын үед хүнс тээврийн болон усны машин, бохирын машин, хогны машины жолооч нарт батлагдсан зам маршрутын дагуу хөдөлгөөнд оролцож байхыг зөвлөж мөрдлөг болгосон. Мөн ачаа тээврийн машин болон усны машин тогтсон маршрутын дагуу хөдөлгөөнд оролцож байгаад хяналт тавьж ажилласан.
- Олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж замын маршрут зураг гарган ашиглах, өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, бараа материалыг нэг цуваагаар нэг замаар тээвэрлэн авч ирсэн болно.
- Сум орон нутагтай хог хаягдлын гэрээ байгуулсан бөгөөд МАК “Цагаан Суварга”-уурхайн хогийн цэгт хог хаягдлыг зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан. Орон нутагтай байгуулсан хог хаягдлын гэрээг хавсралтаар оруулав.
- Өрмийн түр кемпэд хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалт бүхий хогийн савнуудыг байршуулсан бөгөөд кемпийн хашаан дотор торон хашаа бүхий хог хаягдлын цэгийг байгуулсан.
- Өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн бохирыг соруулан МАК “Цагаан Суварга” уурхайн бохирын цэг дээр зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан.
- Хөрсөнд ямар ч төрлийн хог хаягдлыг устгаагүй болно.
- Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн (25м х 12м х 3,5м) нүхийг тусгай зориулалтын бүрхүүлээр доторлож, хөрсөнд шингээхгүй байхаар хийж гүйцэтгэсэн.

Зураг 10. ZJ30DB загварын өрмийн машин

Зураг 11. Шингэн хаягдлын сангийн доторлогоо

**Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших Өгөөмөрийн хотгорт хөрсний
эвдрэл, элэгдэлд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:**

Хүснэгт 4. Хөрсний эвдрэл, элэгдэлд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр
хийгдсэн ажлууд

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Гүйцэтгэл
1	Хайгуулын ажлын үед ашиглагдах машин механизмын хөдөлгөөн, Кемп байгуулах зэрэг үйл ажиллагааны явцад хөрсний үе давхаргууд гэмтэж, бороо хур ихтэй үед	Чичирхийллийн судалгааны ажлыг тэсэлгээний аргаар гүйцэтгэсэн тохиолдолд өрөмдлөг тэсэлгээнээс үүссэн нүх сувгийг булж тэгшлэн орчныг цэвэрлэх, Вибраторын аргаар гүйцэтгэсэн тохиолдолд вибраторын мөрийг тармуурдаж арилгах, орчны хогийг түүж цэвэрлэх	Чичирхийллийн судалгааны зам дагуу	Дорноговь аймгийн Мандах сумын Энгэрсухайтын хотгорт нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэж суманд хүлээлгэн өгсөн.
		Өрмийн техник хэрэгсэл, химийн бодис, бараа материалыг “Энгэрсухайт- 2” цооногийн цэг рүү тээвэрлэн аваачихийн тулд Оюутолгой-Цагаансуварга чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас өрмийн цэг хүртэлх 10 км замыг шаардлагатай тохиолдолд засах мөн Манлай-Ханбогд чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас “UG-1” цэг хүртэлх 5 км замыг шаардлагатай тохиолдолд засах.	Хатуу хучилттай авто замаас өрмийн кемп хүртэл	Өрөмдөхөөр төлөвлөсөн “Өгөөмөр-1” цооногийн цэг нь Манлай-Ханбогд чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас зүүн зүгт 5 км-байрласан. Тээврийн зай богино, орон нутгийн хуучин замаар тээвэрлэсэн тул зам засах шаардлага гараагүй болно.
2	хөрсөн дээр хонхор үүсч хөрс эвдрэх магадлалтай	Судалгааны ажилд ашиглагдах машин техникүүд, ачаа тээврийн машин болон усны машин тогтсон маршрутын дагуу хөдөлгөөнд оролцож байгаад хяналт тавих	Судалгааны талбай болон хатуу хучилттай авто замаас өрмийн кемп хүртэл	Олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж замын маршрутын дагуу (зураг 5) тоног төхөөрөмж, бараа материалыг нэг цуваагаар нэг замаар тээвэрлэсэн. Өрөмдлгийн ажлын үед тээврийн болон усны машин, бохирын машин, хогны машинны жолооч нар нь замын нөхцөл байдлыг сайн мэддэг орон нутгийн жолооч нар байж, хурдны хязгаарын мөрдөж хөдөлгөөнд оролцож байгаад МАК компанийн байнгын төлөөлөгч үйл ажиллагааны хугацаанд хяналт тавьж ажилласан бөгөөд зөрчил гараагүй болно.

3		Тосолгоо үйлчилгээг зориулалтын талбайд хийх	Хайгуулын түр кемп	Өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай техник хэрэгслийг (50 тонны кран, усны машин, бохирын машин, хогны машин, үйлчилгээний жижиг машин гэх мэт) гэрээгээр авч ажиллуулсан машин техник нь засвар үйлчилгээнд хамрагдчихсан тул тос масло солих, техникийн засвар үйлчилгээ хийх шаардлага гараагүй болно.
4		Хөрсний бохирдол, түүнийг арилгах талаар нийт ажилчдад сургалт явуулах (2 удаа)	Хайгуулын түр кемп	Дорноговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа, Өмнөговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа “Хөрсний бохирдол, хор хөнөөл ба урьдчилан сэргийлэх арга замууд” сургалтыг явуулсан болно. Сургалтын тайлан, хамрагдсан хүмүүсийн жагсаалтыг хавсаргав.
5	Өрмийн шингэн хаягдлаар хөрс бохирдох	Хаягдлын сангийн доторлогоог хөрсөнд шингэхгүй байхаар хийх	Шингэн хаягдлын сан	Өмнөговь аймгийн Өгөөмөрийн хотгорт Өгөөмөр-1 цооногийн (25x12x3,5м) хэмжээтэй өрмийн шингэн хаягдлын санг стандартын шаардлага хангаж барьж байгуулсан. Ингэхдээ тусгай зориулалтын плёнк дэвсэж, шингэнийг хөрсөнд шингээхгүй байхаар доторлож мөн хамгаалалтын торон хашааг барьсан. Уг ажлыг ажлын туршлагатай, мэргэжлийн Монбаг ХХК-аар хийлгүүлсэн.

- Өрөмдөхөөр төлөвлөсөн “Өгөөмөр-1” цооногийн цэг нь Манлай-Ханбогд чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас зүүн зүгт 5 км-т байрлах бөгөөд өрмийн кемп хүртэл олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж, батлагдсан маршрутаар хөдөлгөөнийг зохицуулж, хяналт тавьж ажилласан бөгөөд орон нутгийн замыг ашигласан болно.
- Олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж замын маршрут зураг гарган ашиглах, өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, бараа материалыг нэг цуваагаар нэг замаар тээвэрлэн авч ирсэн болно.
- Өрөмдлөгийн ажлын үед тээврийн болон усны машин, бохирын машин, хогны машины жолооч нар нь замын нөхцөл байдлыг сайн мэддэг орон нутгийн жолооч нар байж, маршрутын дагуу хурдны хязгаарын мөрдөж хөдөлгөөнд оролцож байгаад

хяналт тавьж ажилласан.

- Өрмийн түр кемпэд хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалт бүхий хогийн савнуудыг байршуулсан бөгөөд кемпийн хашаан дотор торон хашаа бүхий хог хаягдлын цэгийг байгуулсан.
- Сум орон нутагтай байгуулсан хог хаягдлын гэрээний дагуу кемпийн ахуйн хог хаягдал болон кемпийн бохирыг соруулан Манлай сумын хогийн цэг, бохирын цэг дээр зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан. Орон нутагтай байгуулсан хог хаягдлын гэрээг хавсралтаар оруулав. Хөрсөнд ямарч төрлийн хог хаягдлыг устгаагүй болно.
- Өгөөмөр-1 цооногийн өрмийн шингэн хаягдлын сангийн (25x12x3,5м) нүхэнд стандартын шаардлага хангасан, тусгай зориулалтын плёнк дэвсэж, шингэнийг хөрсөнд шингээхгүй байхаар доторлосон бөгөөд хамгаалалтын торон хашааг барьсан. Уг ажлыг ажлын туршлагатай, мэргэжлийн Монбаг ХХК-аар хийлгүүлсэн.
- Нийт ажилчдад “Хөрсний бохирдол, хор хөнөөл ба урьдчилан сэргийлэх арга замууд” сургалтаар хөрс, газрын гадаргад үзүүлэх нөлөөг маш бага байлгаж ил задгай хог хаяхгүй, шатах тослох материалыг хөрсөн дээр асгаж дусаахгүй байх, үржил шимт хөрсний хуулалтыг стандартын дагуу хийх, өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн хашаанаас гарахгүй ажиллахыг хатуу анхааруулж МАК компанийн байнгын төлөөлөгч хянан ажилласан (сургалтын тайланг хавсаргав).

Зураг 12. ZJ40DB загварын өрмийн машин

Зураг 13. Өрмийн тоног төхөөрөмжийн тээвэр болон шингэн хаягдлын сангийн доторлогоо

Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт ургамлын бүрхэвч, амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийсэн ажлууд:

- Мандах сумын засаг даргын А/160 тоот захирамжийн дагуу Түр кемпийн зөвшөөрөл авсан бөгөөд кемпийн 190х150м харьцаатай хашаан дотор өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа явагдсан болно. Кемпийн зөвшөөрлийн захирамжийг хавсралтаар оруулав.
- Нийт ажилчдад явуулсан Байгаль орчны сургалтаар Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, ан агнуурын хууль, мөн өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн хашаанаас гарахгүй, ил задгай хог хаяхгүй, ургамал таслахгүй, ан амьтан үргээхгүй, агнахгүй, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажиллахыг хатуу анхааруулж сануулсан болно.
- Өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай техник хэрэгслийг (50 тонны кран, усны машин, бохирын машин, хогны машин, үйлчилгээний жижиг машин гэх мэт) гэрээгээр авч ажиллуулсан бөгөөд кемп дээр засвар үйлчилгээ, тос масло солихыг хатуу хориглосон тул ямар нэгэн техникийн засвар үйлчилгээ хийгээгүй болно.
- Өрөмдлөг, кемп, тээврийн хэрэгсэл, ажилчдын үйл ажиллагаанд МАК компанийн харуул хамгаалалтын алба хяналт тавьж ажилласан болно.

Зураг 14. Түр кемпийн хашаа болон хогийн цэг

**Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших Өгөөмөрийн хотгорт ургамлын
бүрхэвч, амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийсэн
ажлууд:**

Хүснэгт 5. Ургамлын бүрхэвч, амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр
хийсэн ажлууд

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Гүйцэтгэл
1	Хайгуулын ажлын үед хөрсөн бүрхэвч элэгдэлд орж ургамлан нөмрөг, буурсанаар амьтад дайжих эрсдэлтэй	Хайгуулын түр кемпийг ургамлын тархац багатай хайргархаг хөрстэй газар байгуулах	Манлай сумын засаг даргаас түр кемпийн зөвшөөрөл авсан (аман зөвшөөрөл) бөгөөд түр кемпийн 190х150 м харьцаатай хашаан дотор цооногийн цэг байрлан өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа явагдсан болно. Мөн өрөмдлөгийн үед ажилчдыг төв суурин явахаас бусад тохиолдолд кемпийн хашаанаас гаргадаггүй байсан. Кемпийн хашааны үүдэнд 24 цагийн харуул хамгаалалт ажилласан.
2		Хайгуулын түр кемп дээр машин техникийн засвар үйлчилгээг гүйцэтгэхдээ хөрсийг бохирдуулж ургамалд нөлөөлөхөөс сэргийлсэн тусгай хучилт хийж байх	Өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай техник хэрэгслийг (50 тонны кран, усны машин, бохирын машин, хогны машин, үйлчилгээний жижиг машин гэх мэт) гэрээгээр авч ажиллуулсан машин техник нь засвар үйлчилгээнд хамрагдчихсан тул тос масло солих, техникийн засвар үйлчилгээ хийх шаардлага гараагүй болно.
3		Үйл ажиллагаа явуулж буй газрын ойролцоо бүс нутгаас ан амьтан агнахгүй байх, мэдээлэл сурталчилгаа хийх.	Дорноговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа, Өмнөговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа “Амьтан, ургамлын зүйлийн бүрдэл” сургалтыг явуулсан. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Амьтны тухай хууль, ургамлын тухай хуулийн танилцуулж, өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн хашаанаас гарахгүй, ил задгай хог хаяхгүй, ургамал таслахгүй, ан амьтан үргээхгүй, агнахгүй, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажиллахыг хатуу анхааруулж сануулсан. Сургалтын тайлан, хамрагдсан хүмүүсийн жагсаалтыг хавсаргав.
4		Амьтан, ургамлын зүйлийн бүрдлийн талаар нийт ажилчдад сургалт явуулах(2 удаа)	

- Өрөмдлөгийн ажилд шаардлагатай техник хэрэгслийг (50 тонны кран, усны машин, бохирын машин, хогны машин, үйлчилгээний жижиг машин гэх мэт) гэрээгээр авч ажиллуулсан бөгөөд кемп дээр засвар үйлчилгээ, тос масло солихыг хатуу хориглосон тул ямар нэгэн техникийн засвар үйлчилгээ хийгээгүй болно.
- Өрөмдлөг, кемп, тээврийн хэрэгсэл, ажилчдын үйл ажиллагаанд МАК компанийн харуул хамгаалалтын алба хяналт тавьж ажилласан болно.
- Нийт ажилчдад явуулсан “Амьтан, ургамлын зүйлийн бүрдэл” сургалтаар Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Амьтны тухай хууль, Байгалийн ургамлын тухай хуулийн танилцуулж, өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн хашаанаас гарахгүй, ил задгай хог хаяхгүй, ургамал таслахгүй, ан амьтан үргээхгүй, агнахгүй, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажиллахыг хатуу анхааруулж сануулсан болно

Зураг 15. Түр кемтийн хашаа болон хогийн цэг

ХОЁР. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Бид өрөмдлөгийн ажлыг явуулахдаа компанийн байгаль орчныг хамгаалах бодлого мөн байгаль орчныг хамгаалах, сөрөг нөлөөллийг бууруулж түүний унаган төрхийг алдагдуулахгүй байх, эх нутаг газар шороогоо хайрлан хамгаалж, Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх холбогдох хууль дүрэм, стандарт заавруудыг чандлан дагаж мөрдөхийн зэрэгцээ сум орон нутгийн ЗДТГ, ард иргэдтэй ажил төрлөө уялдуулж нягт хамтран ажилласан болно.

Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт:

Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, нөхөн сэргээх ажлыг туслан гүйцэтгэгч компани “БЖП геофизик Монголиа” ХХК хийж гүйцэтгэсэн. Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажлыг байгальд ээлтэй технологи болох Вибраторын үүсгүүр ашиглан хийсэн бөгөөд энэ нь байгалийн анхны төрхийг алдагдуулаагүй, мөн шингэн хаягдал гаргаагүй.

Зураг 16. Нөхөн сэргээлт хийж буй байдал болон нөхөн сэргээсний дараах чичирхийллийн судалгааны шугамын байдал

Кемпийн хэрэгцээний газрыг зөв зохистой хэрэглэн байгаль орчинд сөрөг нөлөө үүсгэхгүйгээр хог хаягдлыг гэрээний дагуу Мандах сумын хогийн цэг рүү зөөвөрлөсөн. Бохирын шингэн болон саарал усыг МАК компанийн “Цагаан Суварга” зэсийн уурхайн цэвэрлэх байгууламж руу ачуулсан.

Өмнөговь аймгийн Манлай суманд байрлах Өгөөмөрийн хотгорын хувьд мөн хог хаягдлын гэрээний дагуу Манлай сумын хогийн цэгт хог хаягдлыг зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан ба тогтмол хяналт тавьж ажилласан.

Зураг 17. Саарал бохирын усыг соруулж байгаа байдал болон хог ачиж буй байдал

Гэрийн буйр, ухсан нүхийг тэгшлэн бохир усны нүхний дээр овооллого хийн кемпээс 1км-ын радиуст цэвэрлэгээ хийгдсэн.

Зураг 18. Гэрийн буйрыг тэгшилж буй байдал болон нөхөн сэргээсний дараах нөхцөл байдал

Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажил болон Өрөмдлөгийн ажлын хугацаанд түр кемп, судалгааны талбай, өрмийн талбай, зам дагуу тогтмол цэвэрлэж байсан бөгөөд ажил дууссаны дараа Дорноговь аймгийн Мандах сум болон Өмнөговь аймгийн Манлай сумын ЗДТГ-т кемпийн газар болон өрмийн талбайг танилцуулж, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Байгаль Орчин Аялал Жуулчлалын сайдын 2018 оны 2 сарын 22-ны өдрийн А50/А31 тоот хамтарсан тушаалын 2 дугаар хавсралтын дагуу акт үйлдэн болно.

Шингэн хаягдлын сан:

2024 онд Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших “Өгөөмөр-1”, Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших “Энгэрсухайт-2” цооногуудын шингэн хаягдлын санг салбартаа тэргүүлэгч, туршлагатай мэргэжлийн компани болох Монбаг ХХК барьж байгуулсан.

Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн нүхийг холбогдох стандартын шаардлага хангасан шингэн үл нэвчүүлэх материалаар доторлосон бөгөөд хаягдлын сангийн шингэн нь байгаль орчинд алдагдал гаргахгүй, тоосжилт үүсгэхгүй хийцтэйгээр байгуулж, хамгаалалтын торон хашааг барьсан.

Зураг 19. “Энгэрсухайт-2” шингэн хаягдлын сан

Зураг 20. “Өгөөмөр-1” шингэн хаягдлын сан

Тус цооногуудын шингэн хаягдлын санг 2025 оны хайгуулын жилд хийж гүйцэтгэх цооногийн туршилт, үйлчилгээний ажилд ашиглах тул Монгол Улсын стандарт MNS 6200:2010-ын 6.6 “Өрөмдлөгийн шингэний хаягдлын санг цооног өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 12 сар, тусгай зориулалттай шингэн хаягдлын санг тухайн технологи үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 6 сарын дотор техникийн нөхөн сэргээлт хийнэ.” гэж заасны дагуу техникийн нөхөн сэргээлтийг хийлгүй дахин ашиглахаар төлөвлөн үлдээсэн. Ажил гүйцэтгэсэн талбайд байнгын харуул хамгаалалттай байгаа болно.

2023 онд Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших “Энгэрсухайт-1” цооногийн шингэн хаягдлын санг холбогдох стандарт шаардлагад нийцүүлэн байгуулсан бөгөөд Монгол Улсын стандарт MNS 6200:2010-ын 6.6 “Өрөмдлөгийн шингэний хаягдлын санг цооног өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 12 сар, тусгай зориулалттай шингэн хаягдлын санг тухайн технологи үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 6 сарын дотор техникийн нөхөн сэргээлт хийнэ.” гэж заасан хугацааны дагуу 2024 оны 08 сарын 08-ны өдрөөс 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн хооронд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг туслан гүйцэтгэгч “Баянтал Энержи” ХХК гүйцэтгэсэн. Шингэн хаягдлын сангийн хамгаалалтын торон хашааг буулгаж, хурааж, химийн бодис хийж саармагжуулан бэхжүүлж, эвдэрсэн талбайг дүүргэлт хийх ажлуудыг холбогдох стандарт, дүрэм журмын дагуу амжилттай гүйцэтгэсэн. Мөн өрөмдлөгийн талбайн хатуу хог хаягдлыг цэвэрлэж, зөөж ачих ажлыг гүйцэтгэж, ойр орчмын бүхий л талбайг байгалийн унаган төрхөд нь дүйцүүлэн техникийн нөхөн сэргээлт хийгдсэн (тайланг хавсаргав).

Зураг 21. “Энгэрсухайт-1” өрмийн шингэн хаягдлын сангийн техникийн нөхөн сэргээлт

ГУРАВ. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Дүйцүүлэн хамгаалах ажил байхгүй болно.

ДӨРӨВ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Энгэрсухайт-2”, “Өгөөмөр-1” Өрөмдлөгийн ажлын үед талбайд нөлөөлөлд өртөж, нөхөн олговор олгох орон нутгийн айл байхгүй болно.

ТАВ. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Энгэрсухайт-2”, “Өгөөмөр-1” Өрөмдлөгийн ажлын үед археологи, палеонтологийн олдвор илрээгүй бөгөөд үйл ажиллагааны явцад олдвор илэрсэн тохиолдолд Монгол улсын соёлын өвийг хамгаалах хууль болон компанийн “Санамсаргүй олдворын үед ажиллах журам”-ын дагуу дагаж мөрдөн ажилласан.

Хүснэгт 6. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Гүйцэтгэл
1	Үйл ажиллагааны явцад түүх дурсгалын ямар нэгэн олдвор илрэх	Нийт ажилчдад “Санамсаргүй олдворын үед ажиллах журам”-ыг хэрэгжүүлэх тухай сургалтыг явуулах	Өрөмдлөгийн нийт ажилчдад Монгол улсын соёлын өвийг хамгаалах хууль болон компанийн “Санамсаргүй олдворын үед ажиллах журам”-ыг танилцуулж зааварчилгаа өгсөн. Өрөмдлөгийн ажлын үед археологи, палеонтологийн олдвор илрээгүй болно. Мөн өрөмдлөгийн үед ажилчдыг төв суурин явахаас бусад тохиолдолд кемпийн хашаанаас гаргадаггүй байсан. Кемпийн хашааны үүдэнд 24 цагийн харуул хамгаалалт ажилласан.

ЗУРГАА. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Нийт ажиллагсдын эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, аюулгүй ажиллагааг хангах зорилгоор дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн.

Хүснэгт 7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Урьдчилан сэргийлэх хамгаалах арга хэмжээ	Гүйцэтгэл
1	Хөдөлмөр хамгаалал болон болзошгүй осол, аюулаас урьдчилан сэргийлэх, осол аваарын үед авах арга хэмжээний төлөвлөгөө гаргаж, нийт ажилчдад сургалт явуулах (2 удаа)	Дорноговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа, Өмнөговь аймгийн өрмийн ангийн ажилчдад ажил эхлэх үед 1 удаа “Газрын тосны хайгуулын ажлын ХАБЭА” сургалтыг явуулж, дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгч танилцуулсан бөгөөд заавар зөвлөмж өгсөн. Сургалтын тайланг хавсаргав
2	Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй байдлыг хангах иж бүрэн тоног төхөөрөмжөөр хангах	Ажилчдыг ХАБ-ын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангаж ажилласан.

3	Нийт ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн ханган ажиллуулах	Нийт ажилчдад ХАБЭА-н зааварчилгаа, сургалтыг өдөр бүр өгч байсны үр дүнд өрөмдлөгийн ажлыг ямар нэгэн аваар осолгүй гүйцэтгэсэн болно.
4	Химийн бодисыг тээвэрлэх, Химийн бодис тээвэрлэх үед химийн бодис алдагдахад авах арга хэмжээг төлөвлөх, хоргүйжүүлэх зааварчилгааг холбогдох хүмүүст өгч ажиллах. Химийн бодисын түр агуулахын дотор болон гадаад орчны зам талбайг гэрэлтэй болгох, тэмдэгжүүлэх, хашаалах. Ашигласан химийн бодисын уут савыг кемпийн хог хаягдлын цэгт түр хадгалах, мэргэжлийн байгууллагаар устгалд оруулах.	Туслан гүйцэтгэгч компани хариуцан гүйцэтгэсэн
5	Ашиглаж буй химийн бодисын нэр төрөл, ашиглах заавар, хамгаалалтын хэрэгслийн ашиглалтын талаар сургалт зохион байгуулах	Өрмийн түр кемпийн агуулахаас химийн бодис авч ашиглахдаа Өрмийн ангийн даргаас зөвшөөрөл авдаг байсан ба ашигласан химийн бодисны талаар тэмдэглэл хөтөлж, баталгаажуулдаг байсан. Газрын тосны хайгуулын "Өгөөмөр-1" цооногийн өрөмдлөгийн ажилд барийн сульфат, цооногийн хана тогтворжуулагч, бентонит, зуурамтгай чанар бууруулагч, цагаан асфальт, өрөмдлөгийн шингэнд зориулсан нурултын эсрэг бодис гэх мэт 10 нэр төрлийн химийн бодис ашигласан бөгөөд эдгээр бодисууд нь химийн хорт болон аюултай бодис биш болно.

➤ Өрөмдлөгийн ажлын талаар орон нутгийн иргэд болон ажиллагсадад дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгч танилцуулсан бөгөөд заавар зөвлөмж өгсөн. Мөн нийт ажилчдад өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн хашаанаас гарахгүй, ил задгай хог хаяхгүй, ургамал таслахгүй, ан амьтан үргээхгүй, агнахгүй, байгаль орчныг хайрлан хамгаалах тухай сургалт явуулсан болно.

➤ Хөдөлмөр хамгаалал болон болзошгүй ослоос сэргийлсэн сургалтуудыг зохион байгуулсан.

➤ Ажиллагсадыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангасан. Нийт ажилчдад ХАБЭА-н зааварчилгаа, сургалтыг өдөр бүр өгч байсны үр дүнд өрөмдлөгийн ажлыг ямар нэгэн аваар осолгүй гүйцэтгэсэн болно.

Өрмийн түр кемпийн агуулахаас химийн бодис авч ашиглахдаа Өрмийн ангийн даргаас зөвшөөрөл авдаг байсан ба ашигласан химийн бодисны талаар тэмдэглэл хөтөлж, баталгаажуулдаг байсан. Газрын тосны хайгуулын "Өгөөмөр-1" цооногийн өрөмдлөгийн ажилд барийн сульфат, цооногийн хана тогтворжуулагч, бентонит, зуурамтгай чанар бууруулагч, цагаан асфальт, өрөмдлөгийн шингэнд зориулсан нурултын эсрэг бодис гэх мэт 10 нэр төрлийн химийн бодис ашигласан бөгөөд эдгээр бодисууд нь химийн хорт болон аюултай бодис биш болно.

Зураг 22. Өрөмдлөгийн ажлын нээлт, заавар зөвлөгөө, сургалт

ДОЛОО. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

- Сум орон нутагтай хог хаягдлын гэрээ байгуулж, гэрээний дагуу ажилласан бөгөөд Энгэрсухайтын хотгорын хувьд МАК “Цагаан Суварга” уурхайн хогийн цэгт хог хаягдлыг зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан ба тогтмол хяналт тавьж ажилласан. Өмнөговь аймгийн Өгөөмөр-1 цооног өрөмдлөгийн кемпийн хог хаягдлыг “Манлайнбадрах” ОНӨААТҮГ-тай гэрээ байгуулж, Манлай сумын хогийн цэгт хог хаягдлыг нийт 17 удаагийн зөөвөрлөн авчирч устгасан ба гэрээний дагуу холбогдох төлбөрийг төлсөн. Хөрсөнд ямарч төрлийн хог хаягдлыг устгаагүй болно.
- Өрмийн түр кемпэд хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалт бүхий хогийн савнуудыг байршуулсан бөгөөд кемпийн хашаан дотор торон хашаа бүхий хог хаягдлын цэгийг байгуулсан. Кемпийн хашаан доторх болон хашааны гаднах талбай мөн зам дагуу хог цэвэрлэн, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажиллаж 7 хоногт 3 удаа орчны хог хаягдлаа цэвэрлэсэн.
- “Энгэрсухайт-2” өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн бохирыг соруулан МАК “Цагаан Суварга” уурхайн бохирын цэг дээр зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан. Өгөөмөр-1 цооног өрөмдлөгийн кемпийн шингэн хог хаягдлыг “Манлайнбадрах” ОНӨААТҮГ-тай “Бохир усны гэрээ” байгуулж, гэрээний дагуу нийт 42 удаа бохирыг соруулж тээвэрлүүлсэн ба холбогдох төлбөрийг төлсөн баримтуудыг хавсаргав.

Зураг 23. Өрөмдлөгийн түр кемпийн хог хаягдлын цэг

НАЙМ. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Дорноговь аймгийн Мандах сумын 5 багийн нэгдсэн хурал 2024 оны 1 дугаар сарын 24-25-ны өдрүүдэд сумын төв дээр зохион байгуулагдсан бөгөөд тус хурлаар нутгийн ард иргэд, орон нутгийн удирдлагуудад хайгуулын ажлын төлөвлөгөөг танилцуулан холбогдох мэдээллийг өгч, хайгуулын ажлын төлөвлөгөө болон Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хувийг хүлээлгэн өгсөн болно.

Өмнөговь аймгийн Манлай сумын 4 багийн нэгдсэн хурал 2024 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдөр сумын соёлын төвд зохион байгуулагдсан бөгөөд тус хурлаар нутгийн ард иргэд, орон нутгийн удирдлагуудад хайгуулын ажлын төлөвлөгөөг танилцуулан холбогдох мэдээллийг өгч, хайгуулын ажлын төлөвлөгөө болон Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хувийг хүлээлгэн өгсөн болно.

Нийт ажилчдад явуулсан Байгаль орчны сургалтаар холбогдох дүрэм, журам мөн өрөмдлөгийн ажлын үед кемпийн хашаанаас гарахгүй, ил задгай хог хаяхгүй, ургамал таслахгүй, ан амьтан үргээхгүй, агнахгүй, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажиллахыг хатуу анхааруулж сануулсан болно.

ЕС. ОЛОН НИЙТЭД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Энгэрсухайт-2” Өрөмдлөгийн ажлын хугацаанд сум, орон нутгийн малчин ард иргэд, төрийн байгууллагад үнэн, зөв, бодит мэдээлэл өгч байсан бөгөөд ажил дууссаны дараа Дорноговь аймгийн Мандах сумын ЗДТГ, малчин айл өрхөд байгаль орчыг хамгаалах талаар хийсэн ажил, өрмийн түр кемпийн газрыг хүлээлгэн өгч, акт үйлдсэн болно. **Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд Дорноговь аймгийн Мандах сумын орон нутгийг хөгжүүлэх санд 100 сая төгрөгийг хандивласан болно.**

“Өгөөмөр-1” Өрөмдлөгийн ажлын хугацаанд сум, орон нутгийн малчин ард иргэд, төрийн байгууллагад үнэн, зөв, бодит мэдээлэл өгч байсан бөгөөд ажил дууссаны дараа Өмнөговь аймгийн Манлай сумын ЗДТГ, малчин айл өрхөд байгаль орчыг хамгаалах талаар хийсэн ажил, өрмийн түр кемпийн газрыг хүлээлгэн өгч, акт үйлдсэн болно. **Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Х урд” талбайн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу Өмнөговь аймгийн Манлай сумын орон нутгийг хөгжүүлэх санд 97,9 сая төгрөгийг хандивласан болно.** Мөн Жаргалант багийн малчин Энхбат, Баяраа нартай хамтран ажилласан.

АРАВ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Дорноговь аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төвтэй хамтран ажилласан бөгөөд өрмийн түр кемпийн 6 цэгээс хөрсний дээж, агаарын дээж, Нарангийн хоолойн 0606-1334 дугаартай худгаас усны дээж авч шинжилгээнд хамруулсан.

Хүснэгт 8. Дээжийн мэдээлэл-1

№	Дээжийн төрөл	Дээжийн дугаар	Дээж авсан байршил	Дээж авсан цэг
1	Хөрс	№1	Ажилчдын түр сууц	N43 47 13.8 E108 15 02.9
		№2	Ариун цэврийн өрөө /00/	N43 47 15.1 E108 15 02.2
		№3	Гал тогооны орчин	N43 47 14.3 E108 15 02.3
		№4	Авто зогсоол	N43 47 12.9 E108 15 03.0
		№5	Хог хаягдлын цэг	N43 47 14.9 E108 15 00.5
		№6	Өрмийн талбай	N43 47 13.7 E108 15 05.1
2	Ус	№1	Нарангийн хоолой-Худаг №0606-1334	N43 59 34.8 E108 26 10.5
3	Агаар	№1	Ажилчдын түр сууц	N43 47 13.8 E108 15 02.9
		№2	Ариун цэврийн өрөө /00/	N43 47 15.1 E108 15 02.2
		№3	Гал тогооны орчин	N43 47 14.3 E108 15 02.3
		№4	Авто зогсоол	N43 47 12.9 E108 15 03.0
		№5	Хог хаягдлын цэг	N43 47 14.9 E108 15 00.5
		№6	Өрмийн талбай	N43 47 13.7 E108 15 05.1

Зураг 24. Энгэрсухайтын хотгорын орчны хяналт шинжилгээний ажил

Дээжийн шинжилгээний хариу

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар, он /№ : 2024/130
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “МОНГОЛЫН АЛТ” ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б. Сумъяасүрэн /Лабораторийн тенхикч/
Сорьцын төрөл, тоо : Хөрс агрохими-6
Хүлээн авсан огноо : 2024.10.31
Сорьцын тодорхойлолт : Дорноговь аймаг, Мандах сум
Шинжилсэн огноо : 2024.11.05-13
Хуудасны тоо : 1

Үр дүн

№	Цэгийн нэр	pH	Чийг %	Нитратын азот /NO ₃ / мг/кг	Сулфат /SO ₄ / мг/кг	Фосфор /P ₂ O ₅ / мг/кг	Амиакийн азот /NH ₄ / мг/кг	Ялзмаг Мг/кг
1	Кемп N 43°47'13.8 E 108°15'02.9	8.86	0.82	6.06	29.6	76.43	40.20	1.73
2	Авто зогсоол N 43°47'12.9 E 108°15'03.0	9.29	0.51	12.92	61.9	50.37	37.73	1.44
3	Гал тогооны орчин N 43°47'14.3 E 108°15'02.3	10.08	1.12	6.16	94.3	39.95	15.59	0.76
4	Ариун цэврийн өрөөний гадна N 44°47'15.1 E 108°15'02.2	10.08	1.12	6.16	94.3	39.95	15.59	0.76
5	Хог хаягдлын цэг N 43°47'14.9 E 108°15'00.5	10.01	0.83	7.37	242.4	19.97	58.24	0.69
6	Өрөмдлөгийн талбай N 43°47'13.7 E 108°15'05.1	9.74	0.84	16.66	604.6	74.70	12.30	1.52

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Лабораторийн эрхлэгч О.Бат-Оюун
Хянаж баталгаажуулсан: УЦУОШТөвийн дарга Т. Азбаяр

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он /№ : 2024/129
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “МОНГОЛЫН АЛТ” ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б. Сумъяасүрэн /Лабораторийн тенхикч/
Сорьцын тоо, төрөл : 1, Ус
Хүлээн авсан огноо : 2024.10.31
Сорьцын тодорхойлолт : Дорноговь аймаг, Мандах сум
Шинжилсэн огноо : 2024.11.04-08
Хуудасны тоо : 1
Үр дүн

№	Сорьцын үзүүлэлтүүд	Ундны ус N 43°47'14.3 E 108°15'02.3	MNS 0900:2018
1	Усан орчин /pH/	7.80	6.5-8.5
2	Цахилгаан дамжуулах чанар /EC/ μ S/cm/	1553	-
3	Кальцийн ион /Ca/ мг/л	9.6	100
4	Магнийн ион /Mg/ мг/л	4.9	30
5	Натри+Калийн ион /Na+K/ мг/л	347.8	-
6	Сульфатын ион /SO ₄ / мг/л	208.6	500
7	Хлорын ион /Cl/ мг/л	239.3	350
8	Гидрокарбонатын ион /HCO ₃ / мг/л	225.8	-
9	Эрдэсжилт мг/л	1036	-
10	Хатуулаг экв/л	0.88	7.0
11	Жинлэгдсэн бодис	3.2	-
12	Перманганатын исэлдэх чанар мг/л	0.3	-
13	Аммонийн азот /NH ₄ / мг/л	0.01	1.5
14	Нитритийн азот /NO ₂ / мг/л	0.002	1
15	Нитратийн азот /NO ₃ / мг/л	3.71	50
16	Эрдэс фосфор /PO ₄ ³⁻ / мг/л	0.01	3.5
17	Фтор /F/ мг/л	1.19	0.7-1.5
18	Төмөр /Fe/ мг/л	0.04	0.3

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Лабораторийн эрхлэгч О. Бат-Оюун
Хянаж баталгаажуулсан: УЦУОШТөвийн дарга Т. Азбаяр

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он /№ : 2024/128
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “МОНГОЛЫН АЛТ” ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Сумьяасүрэн /Лабораторийн техникч/
Сорьцын тоо, төрөл : SO₂-6, NO₂-6, Тоос-6
Хүлээн авсан огноо : 2024.10.31
Сорьцын тодорхойлолт : Дорноговь аймаг, Мандах сум
Шинжилсэн огноо : 2024.11.04
Хуудасны тоо : 1

Үр дүн:

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Хүхэрлэг хий SO ₂ мг/м ³	Азотын давхар исэл NO ₂ мг/м ³	Нийт тоосны агууламж мг/м ³
1	Кемп N 43°47'13.8 E 108°15'02.9	0.002	0.030	0.029
2	Ариун цэврийн өрөөний гадна N 44°47'15.1 E 108°15'02.2	0.003	0.028	0.015
3	Гал тогооны орчин N 43°47'14.3 E 108°15'02.3	0.003	0.035	0.015
4	Авто зогсоол /том машин/ N 43°47'12.9 E 108°15'03.0	0.005	0.024	0.017
5	Ахуйн хог хаягдлын цэг N 43°47'14.9 E 108°15'00.5	0.004	0.033	0.014
6	Өрөмдлөгийн талбай N 43°47'13.7 E 108°15'05.1	0.006	0.039	0.013
ЗДХ	MNS4585:2016	0.450	0.200	0.500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Лабораторийн эрхлэгч О. Бат-Оюун

Хянаж баталгаажуулсан: УЦУОШТөвийн дарга Т. Азбаяр

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

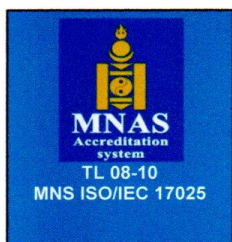
Өмнөговь аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төвтэй хамтран ажилласан бөгөөд өрмийн түр кемпийн 6 цэгээс хөрсний дээж, агаарын дээж, Шинэ гүний худгаас усны дээж авч шинжилгээнд хамруулсан.

Хүснэгт 9. Дээжийн мэдээлэл-2

№	Дээжийн төрөл	Дээжийн дугаар	Дээж авсан байршил	Дээж авсан цэг
1	Хөрс	№1	Түр кемпийн орчим	N43 45 47.9 E108 16 11.9
		№2	Ариун цэврийн өрөөний орчим	N43 45 48.8 E108 16 11.3
		№3	Гал тогоо	N43 45 49.6 E108 16 10.0
		№4	Авто зогсоол	N43 45 50.0 E108 16 09.1
		№5	Хог хаягдлын цэг	N43 45 50.7 E108 16 09.8
		№6	Өрмийн талбай	N43 45 46.4 E108 16 12.2
2	Ус	№1	Шинэ гүний худга	N43 59 34.8 E108 26 10.5
3	Агаар	№1	Түр кемпийн орчим	N43 45 48.8 E108 16 11.1
		№2	Ариун цэврийн өрөөний орчим	N43 45 49.2 E108 16 11.2
		№3	Гал тогоо	N43 45 49.5 E108 16 10.1
		№4	Авто зогсоол	N43 45 50.2 E108 16 09.0
		№5	Хог хаягдлын цэг	N43 45 50.8 E108 16 09.9
		№6	Өрмийн талбай	N43 45 46.4 E108 16 12.3

Зураг 28. Өгөөмөрийн хотгорын орчны хяналт шинжилгээний ажил

Ус цаг уур орчны шинжилгээний төв
Байгаль орчны шинжилгээний
Лаборатори

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум 6-р баг
Утас/Факс: 70533648
E-mail хаяг umnugovi44373@gmail.com

Захиалагч:

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас:
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал:
Сорьцын тоо хэмжээ:
Сорьцын төрөл:
Сорьц авсан огноо:
Лабораторид хүлээж авсан :
Шинжилгээ эхэлсэн огноо:
Хэвлэсэн огноо:
Хуудасны тоо:

“МАК” ХХК

Манлай сум Жаргалант баг Өгөөмөрийн хотгор
Б.Янжин/ эрхлэгч
6
Орчны агаар
2024.10.24
2024.10.25
2024.10.25
2024.10.30
1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН/ мкг/м3

№	Хэмжилт хийсэн цэг	Хүхэрлэг хий/SO2	Азотын давхар исэл NO2	PM2.5 тоо /20 минут	PM10 тоос/ 20 минут	Нийт тоос/ TSP
		Мкг/м3	Мкг/м3	Мкг/м3	Мкг/м3	Мкг/м3
1	Гал тогоо	11	12	36	56	98
2	Ариун цэврийн байгууламж орчим	21	28	32	58	79
3	Кэмп орчим	9	19	34	57	82
4	Хогийн цэг	15	21	40	63	114
5	Өрмийн талбай	24	32	51	66	92
6	Авто зогсоол	13	27		59	83
Хүлцэх хэм хэмжээ MNS 4585: 2016		450	200	50	100	500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Техникч

М.Наранчимэг
(гарын үсэг)

/М.Наранчимэг /
(нэр)

Хянаж баталгаажуулсан: Лабораторийн эрхлэгч

/Б.Янжин /
(нэр)

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилгээний сорилтын үзмэрээр

Зураг 29. Өгөөмөрийн хотгорын орчны агаарын шинжилгээний хариу

УС ЦАГ УУР ОРЧН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум 6-р баг
Утас/Факс: 70533648
E-mail хаяг umnuagovi44373@gmail.com

Захиалагч: “МАК” ХХК
Сорьцын дугаар: 02-33
Сорьц авсан газрын нэр: Манлай сум Жаргалант баг Өгөөмөрийн хотгор
Газрын тосны хайгуулын өрөм
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал: Б.Янжин
Сорьцын тоо хэмжээ: 1.5 литр
Сорьцын төрөл: худгийн ус
Сорьц авсан огноо: 2024.10.24
Лабораторид хүлээж авсан : 2024.10.25
Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2024.10.25
Хэвлэсэн огноо: 2024.10.31
Хуудасны тоо: 1/1

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

№	Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	Хэмжих нэгж	MNS 0900:2018	Шинжилгээний үр дүн
1	Усны орчин PH	MNS ISO 10523:2001		6.5-8.5	8.24
2	Хатуулаг	MNS 1097:1970	мг-экв/л	<7.0	0.86
3	Кальци /Ca	MNS 1097:1970	мг/л	<100.0	7.2
4	Магни /Mg	MNS 1097:1970	мг/л	<30.0	6.1
5	Хлор /Cl	MNS 4424:2005	мг/л	<350.0	3.5
6	Нитрат/ NO ₃	MNS 6334:2020	мг/л	<50.0	2.83
7	Сульфат/SO ₄	MNS 6271:2011	мг/л	<500.0	140.1
8	Умбуур бодисЖБ	MNS 6836:2020	мг/л	илрэхгүй	илр
9	ЦДЧТДС	MNS IS 7888:1999	1мСм/м	1.0	1354
10	Аммони /NH ₄	MNS ISO 7150-1:2006	мг/л	1.5	0.01
11	Нитрит /NO ₂	MNS 6779:2019	мг/л	1.0	0.004
12	Фторид /F	MNS 6272:2011	мг/л	0.7-1.5	2.7
13	Төмөр /Fe	MNS 1097:1970	мг/л	0.3	илр
14	Фосфор /PO ₄	MNS ISO 6878:2001	мг/л	3.5	0.008

Тайлбар:- илр- илрээгүй

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Техникч

Х.Нармандах
(гарын үсэг)

/Х.Нармандах /
(нэр)

Хянаж баталгаажуулсан: Лабораторийн эрхлэгч

/Б.Янжин /
(нэр)

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

Зураг 30. Өгөөмөрийн хотгорын худгийн усны шинжилгээний хариу

АРВАН НЭГ. ХИМИЙН БОДИСЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Газрын тосны хайгуулын “Өгөөмөр-1” болон “Энгэрсухайт-2” цооногийн өрөмдлөгийн ажилд тус тус 10 нэр төрлийн 72,28 тонн химийн бодис ашигласан бөгөөд эдгээр бодисууд нь химийн хорт болон аюултай бодис биш болно.

Хүснэгт 10. Өрөмдлөгийн ажилд ашигласан химийн бодисын жагсаалт

№	Бодисын нэршил	Бодисын олон улсын нэршил	Химийн томъёо	Хэмжээ (Тн)
1	Барийн сульфат	Barite	BaSO ₄	46
2	Бентонит	betonite	Al ₂ O ₃ ·4SiO ₂ ·3H ₂ O	3
3	Аммонийн давс	Hydrolized Polyacrinitrile Ammonium	NH ₄ (C ₄ O ₂ NH ₃) _n	1.7
4	Цагаан асфальт /Өрөмдлөгийн шингэнд зориулсан нуралтын эсрэг бодис/	Anti collapse agent for drilling fluid Non-Floures cent white ashpalt NFA-25	C ₁₈ H ₃₆ O(CH ₂ O) ₁₀ C ₁₇ H ₃₄ O ₂	6.3
5	Өрөмдлөгийн шингэнтэй хамт хэрэглэдэг Цвиттерионы полимер бүрхүүл	Zwitterionic polymer encapsulation used with drill fluid	(NH ₂ CHNH ₂ CHCOOHNH ₂) _n	1
6	Калийн гидроксид	Postassium Hydroxide	KOH	2.6
7	Үйлдвэрийн натрийн карбонат	insdustrial sodium carbonate	Na ₂ CO ₃	0.58
8	Зуурамтгай чанар бууруулагч	Diluent Viscosity Reducer-DJ-C for Drilling fluids	(C ₃ H ₃ NaO ₂) _n	2.8
9	Кардоксиметил целлюлоз LV-CMC	Cardoxymethyl cellulose LV-CMC	(C ₆ H ₇ O ₂ (OH) ₂ OCH ₂ COONa) _n	2
10	Цооногийн хана тогтворжуулагч	KFH-1 Fluid loss reducer to prevent wellbore collapse	C ₃ H ₆ O ₂ NCO ₂ H _n M	6.3
	Нийт			72.28

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД ГАРСАН НИЙТ ЗАРДЛЫН ХЭМЖЭЭ

Хүснэгт 11. Дорноговь аймгийн Мандах сумын Энгэрсухайтын хотгорт БОМТ хэрэгжүүлэхэд гарсан нийт зардал

№	Үйл ажиллаганы төрөл		Зардлын хэмжээ (төг)
1	Байгаль орчныг хамгаалах үйл ажиллагааны зардал	Хог хаягдлын төлбөр	600 000
		Ариутгал, халдваргүйжүүлэлт	2 000 000
		Өрмийн түр кемпийн ойр орчим, зам дагуу байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр хийсэн ажил	10 000 000
		Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын зардал	1 550 000
		Байгаль орчны сургалт	1 000 000
		Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажлын байгаль орчны нөхөн сэргээх ажлын зардал	45 000 000
2	Удирдлага, менежментийн болон бусад зардал	Орон нутгийн уулзалт	3 000 000
Нийт зардал			63 150 000

Хүснэгт 12. Өмнөговь аймгийн Манлай сумын Өгөөмөрийн хотгорт БОМТ хэрэгжүүлэхэд гарсан нийт зардал

№	Үйл ажиллаганы төрөл		Зардлын хэмжээ (төг)
1	Байгаль орчныг хамгаалах үйл ажиллагааны зардал	Хог хаягдлын төлбөр	4 880 000
		Ариутгал, халдваргүйжүүлэлт	3 000 000
		Өрмийн түр кемпийн ойр орчим, зам дагуу байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр хийсэн ажил	10 000 000
		Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын зардал	3 185 000
		Байгаль орчны сургалт	1 000 000
2	Удирдлага, менежментийн болон бусад зардал	Орон нутгийн уулзалт	6 457 340
Нийт зардал			28 522 340

ДҮГНЭЛТ

“Монголын алт” (МАК) ХХК нь Байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомжийн дагуу Байгаль хамгааллын дүрэм журмыг чанд сахин, стандартуудыг мөрдлөг болгон ажиллаж байгаль орчинд учирч болох сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлыг тогтмол гүйцэтгэсээр ирлээ.

Бид компанийн байгаль орчныг хамгаалах бодлого мөн Монгол улсын болон олон улсын байгаль орчны хууль, журмыг дагаж мөрдөн төрсөн нутаг, уул усаа хайрлан хамгаалж ажиллах нь бидний үнэт зүйлс гэдгийг ойлгон, ухамсарлаж бүх үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн ажиллалаа.

Хоёр хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажил болон Өрөмдлөгийн ажлын хугацаанд түр кемп, замын ойр орчмыг цэвэрлэн, байгаль орчноо хайрлан хамгаалсан бөгөөд ажил дууссаны дараа Манлай, Мандах сумын ЗДТГ-т кемпийн газрыг хүлээлгэн өгч Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Байгаль Орчин Аялал Жуулчлалын сайдын 2018 оны 2 сарын 22-ны өдрийн А50/А31 тоот хамтарсан тушаалын 2 дугаар хавсралтын дагуу акт үйлдсэн болно.

Тус төслийн хүрээнд олон салаа зам гаргахаас урьдчилан сэргийлж зөвхөн орон нутгийн замыг ашиглаж байсан болно. “Энгэрсухайт-2” өрөмдлөгийн ажлын үед МАК компанийн газрын тосны инженер, Мандах сумын ЗДТГ, Алхантаг багийн малчин өрх хяналт тавьж ажилласан. “Өгөөмөр-1” өрөмдлөгийн ажлын үед МАК компанийн газрын тосны инженер, Манлай сумын ЗДТГ, Жаргалант багийн засаг дарга, багийн малчин өрх хяналт тавьж ажилласан.

Монгол Улсын Засгийн газраас Үндэсний болон эдийн засгийн аюулгүй байдлыг хангах, стратегийн ач холбогдлыг чухалчилж дотоодын түүхий эдэд тулгуурласан газрын тос боловсруулах үйлдвэр барьж байгаатай холбогдуулан “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ын хүрээнд газрын тосны хайгуул судалгааны ажлыг эрчимжүүлэх, нөөцийг өсгөх, олборлолтыг нэмэгдүүлэх зорилт тавин ажиллаж байгаа бөгөөд газрын тосны талаарх төрийн бодлогыг хууль тогтоомжид заасан бүрэн эрхийн хүрээнд дэмжиж ажилласан Мандах сумын ЗДТГ, Манлай сумын ЗДТГ, нутгийн ард иргэдэд гүн талархал илэрхийлье.

ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛУУДЫН ЖАГСААЛТ

- “Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар
- “Төхөм-Х урд” талбайн тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хуулбар
- “Төхөм-Х урд” талбайн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас
- Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Байгаль Орчин Аялал Жуулчлалын сайдын 2018 оны 2 сарын 22-ны өдрийн А50/А31 тоот хамтарсан тушаалын 2 дугаар хавсралт
- Орон нутагтай байгуулсан хог хаягдал, бохир усны гэрээ, төлбөр төлсөн баримтууд
- Орон нутагтай байгуулсан ус ашиглах гэрээ, ус ашиглалтын дүгнэлт, ус ашиглуулах зөвшөөрөл
- Мандах сумын Засаг даргын захирамж А98, А/160
- Өрөмдлөгийн ажилд ашигласан техник, тоног төхөөрөмжийн жагсаалт
- Энгэрсухайт-1 өрмийн шингэн хаягдлын сангийн техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлын тайлан
- 2 Хэмжээст чичирхийллийн судалгааны ажлын байгаль орчин нөхөн сэргээлтийн тайлан
- Сургалтын тайлан

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000209623

2006.02.17

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011071054

/ Хувийн хэргийн дугаар /

2095025

/ Регистрийн дугаар /

Монголын алт МАК

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай
компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр

/ шийдвэрийн нэр /

01

/ дугаар /

1996.08.30

/ он, сар, өдөр /

0113	Газар тариалан, хүнсний ногоо тариалах
4610	Гадаад худалдаа
8413	Аялал жуулчлал
8010	Гэрээт харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа
0729	Ашигт малтмал ашиглалт I-I
5110	Арилжааны нислэг үйлчилгээ /2011.06.20-2012.06.20/
4923	Автомашинаар ачаа тээвэрлэх

/ Код /

/ Үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

2

/ гишүүдийн тоо /

31,747,976.20

/ хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Хан-Уул, 1-р хороо, 19 хороолол, чингисийн өргөн чөлөө, монголын алт ххк-ийн
төв байр-44, Утас1: 455785, Утас2: 450876, Факс: 458075

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар
Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн
газар

/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /

Гэрчилгээ дахин олгосон 5296722 2026 он 09 сар 16 өдөр

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Нямтайшир овогтой Цэлмүүн-г Захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2016.07.08	
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2020.09.16	

Энэ хууль гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцаага хүлээхгэнэ.
Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

* 0 0 0 2 0 9 6 2 3 *

МОНГОЛ УЛС
УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

20 23 08 30
оны сарын өдөр

Дугаар 896

Улаанбаатар хот

Эрхлэх үйл ажиллагааны төрөл

Төхөм-Х (урд) талбайд газрын
тос хайх

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн нэр

“Монголын алт” ХХК

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хаяг

Улаанбаатар хот, ХУД, 1-р
хороо, Чингисийн өргөн чөлөө-
44, “МАК” ХХК-ийн байр

Регистрийн дугаар

2095025

Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа

2025 оны 07 сарын 24 хүртэл

Тусгай нөхцөл, шаардлага

Холбогдох хууль, дүрэм, журмын шаардлагыг хангаж ажиллах.

Монгол Улсын Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн Сайдын 202.3 оны . . 8 . сарын
.29 . өдрийн А/281 дугаар тушаалыг үндэслэн олгов.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГИШҮҮН,
УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД

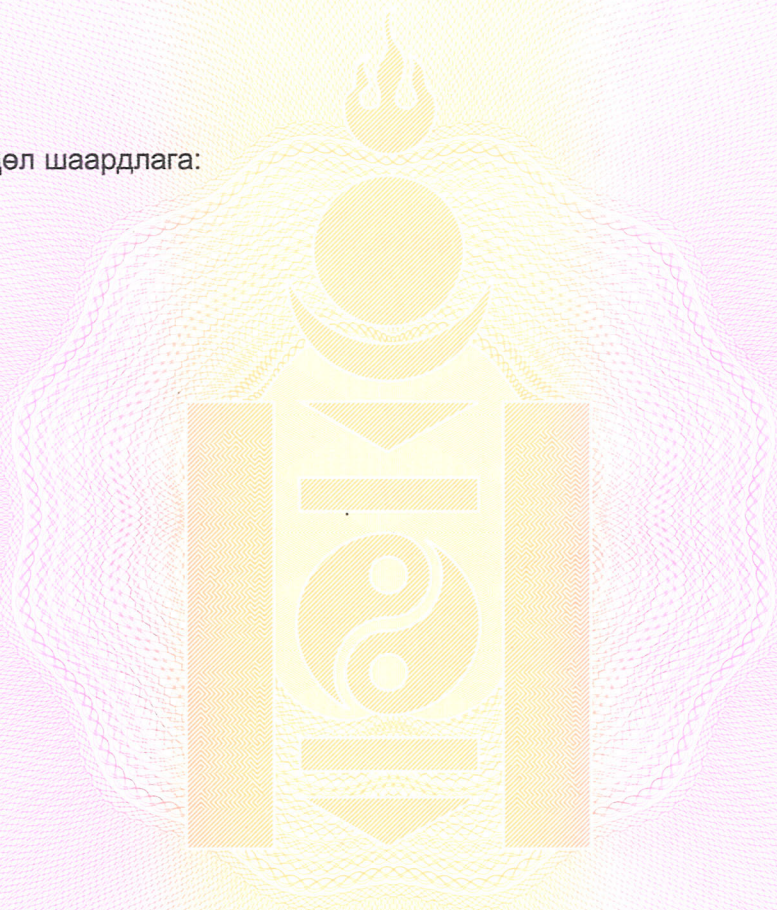
ЖГАНБААТАР

СУНГАЛТ:

Тусгай нөхцөл шаардлага:

СУНГАЛТ:

Тусгай нөхцөл шаардлага:

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗАР

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103
Утас: (976) 7052 2663, факс: (02-522) 4-27-26
Цахим шуудан: Dgaboajg@do.mne.gov.mn
Цахим хаяг: www.do.mine.gov.mn

2024. 12.31 № 252
танай _____-ны № _____-т

“МОНГОЛЫН АЛТ” (МАК) ХХК -ИЙН
ГЕОЛОГИ ХАЙГУУЛ ЭРХЭЛСЭН
ДЭД ЕРӨНХИЙЛӨГЧ
Ч.МИЖИДДОРЖ ТАНАА

Дүгнэх хуудас, чиглэл хүргүүлэх
тухай

Танай компанийн Мандах сумын нутагт “Төхөм-Х” талбайд хийж буй газрын тосны хайгуулын төслийн 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 2024 оны 12-р сарын 11-ний өдөр ажлын хэсэг газар дээр нь үзэж шалган, Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны А/618 тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах” журамд заасны дагуу үнэлж, 90.7 хувьтай үнэлэгдсэн дүгнэх хуудсыг хүргүүлж байна.

2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлэх болон цаашид анхаарах асуудлыг чиглэл болгон хүргүүллээ. Үүнд:

1. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг уурхайн онцлогт тохируулан бодитой төлөвлөж, сөрөг нөлөөллийг бууруулахад анхаарч, үр дүнг тоо баримттай тайлагнах;

2. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигийн дагуу “Тэр бум мод” үндэсний хөдөлгөөнийг хэрэгжүүлэхэд идэвх санаачилгатай оролцож ногоон байгууламж, ойн төгөл байгуулж модны усалгаа арчилгааг сайтар зохион байгуулж ургуулах, өсөлт ургалтыг тооцож хавар намарт тайлан мэдээ ирүүлэх;

3. Ан амьтны мониторинг судалгаа хийж төрөл зүйл тоо толгойн бүртгэл мэдээллийн сан үүсгэж хөтлөх, хөв цөөрөм байгуулах, био техникийн арга хэмжээ авах;

4. Нутгийн иргэдэд үйл ажиллагааны талаар танилцуулж судалгаа мониторингийн ажилд оролцуулах хамтран ажиллах;

Хавсралт ... хуудаастай.

ДАРГА

Н.ОТГОНБАЯР

4424020158

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН МАНДАХ СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ "ТӨХӨМ Х"
ГАЗРЫН ТОСНЫ ХАЙГУУЛЫН ТӨСЛИЙН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭХ ХУУДАС

Дугаар 2024/11

Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: "МАК" ХХК
Төслийн байршил: Дорноговь аймаг, Мандах сум
Огноо: 2024.12.30

№	Бүрэлдэхүүн хэсэг	Авбал зохих оноо	Нийт оноо	Дундаж	Үндэслэл шаардлага
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20	113.4	16.2	
2	Орчны тохижилт нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	30	195.5	27.9	
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10			
4	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	5	35	5.0	
5	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	66.5	9.5	
6	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	31.3	4.4	
7	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	35	5.0	
8	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	31.2	4.4	
9	Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	32.3	5.3	
	Нийт дүн	95	540.3	77.1	
	Эцсийн дүн		635.1	90.7	

Дүгнэлт: БОАЖСайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ний А/618 дугаар тушаалаар батлагдсан Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийг **90.7** хувьтай дүгнэв.

Комиссын дарга:

Аймгийн Байгаль орчны газрын дарга Н.Отгонбаяр

Нарийн бичгийн дарга:

Аймгийн Байгаль орчны газрын газар, газрын хэвлий түүний ашиглалт, газарзүйн мэдээллийн систем хариуцсан мэргэжилтэн Ш.Амарбилэг

Гишүүд:

Аймгийн Байгаль орчны газрын усны асуудал ариуцсан мэргэжилтэн Ш.Амгалансайхан

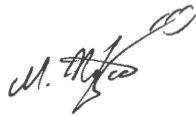
Аймгийн Байгаль орчны газрын
байгаль орчны хяналтын улсын
байцаагч Э.Анхбаяр

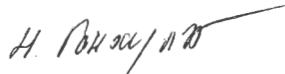
Галба-Өөш долоодын говийн
сав газрын захиргааны газрын
доорх усны нөөц ашиглалтын
асуудал хариуцсан ахлах
мэргэжилтэн Э.Ундрахгэрэл

Мандах сумын ЗДТГ-ын байгаль
орчны бодлогын мэргэжилтэн
Х.Эрдэмтөгс

Мандах сумын 2-р багийн иргэн
М.Хосбаатар

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

“МАК” ХХК-ийн Байгаль орчны мэргэжилтэн

2024 оны 12-р сарын 3-р өдөр

ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭХ ХУУДАС

- 1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр: Монголын алт “МАК” ХХК
- 2. Төслийн байршил: Өмнөговь аймгийн Манлай сум, Жаргалант, Өгөөмөр багийн нутаг дэвсгэр байрлах газрын тосны хайгуулын ТӨХӨМ-Х УРД талбай
- 3. Огноо: 2025.03.10

МОНГОЛЫН АЛТ МАК ХХК-ИЙН ГАЗРЫН ТОСНЫ ХАЙГУУЛЫН
2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭХ ХУУДАС

№	Бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Биелэлтийн оноо	Тайлбар, үндэслэл
1.	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	20	17.92	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд агаарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажилд 3 ажил төлөвлөж 90%, 2 ажил бүрэн хэрэгжүүлсэн. 1 ажил 70% (Зам талбайг услах тоосжилт дарах ажил учир дутагдалтай), Хөрс, газрын гадаргад үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хүрээнд 5 ажил төлөвлөж 86%, 4 ажил бүрэн хэрэгжүүлсэн, 1 ажил 30% (тосолгоо үйлчилгээг зориулалтын талбайд хийх ажил учир дутагдалтай.) Усан орчинг хамгаалах сөрөг нөлөөллийн бууруулах ажилд 3 ажил төлөвлөж 100% бүрэн хэрэгжүүлсэн. Амьтан, ургамлыг хамгаалах чиглэлээр нийт 4 ажил төлөвлөж 82.5%, 3 ажил бүрэн хэрэгжсэн. 1 ажил 30% (хайгуулын түр кемп байгуулах зөвшөөрөл байхгүй) /Хэрэгжилт 89.6%/
2.	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт /техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	30	30	Нийт 2 ажил төлөвлөж бүрэн хэрэгжүүлсэн. / Хэрэгжилт 100%/
3.	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын шаардлага одоогийн нөхцөлд байхгүй байгаа тул ажил төлөвлөөгүй. /Хэрэгжилт 100%/

4.	Нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	5	5	2024 оны хайгуул судалгааны ажлын үед тухайн талбайн нөлөөлөлд өртөх, нөхөн олговор олгох орон нутгийн айл байхгүй болно. /Хэрэгжилт 100%/
5.	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	5	5	Нийт 2 ажил төлөвлөж бүрэн хэрэгжүүлсэн. /Нийт хэрэгжилт 100%/
6.	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	8	Нийт 5 ажил төлөвлөж, 4 ажлыг бүрэн хэрэгжүүлсэн. 1 ажил 0% (Химийн бодсыг тээвэрлэлт, хадгалалт, ашиглалт, химийн бодсын уут савыг түр хадгалах устгах ажил огт тайлан байхгүй.) /Хэрэгжилт 80 %/
7.	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	3.3	Нийт 4 ажил төлөвлөж, 2 ажил бүрэн хэрэгжүүлсэн. 1 ажил 66.6% (Шингэн хаягдлын цэгт ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийх ажил тайлан байхгүй), 1 ажил 0%(Химийн бодис, түүний сав баглаа боодол цуглуулах зөвшөөрөл бүхий байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ огт байхгүй.) /Хэрэгжилт 66.65%/
8.	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	3	5 ажил төлөвлөж 3 ажил бүрэн хэрэгжсэн. 2 ажил 0% (ургамлын гарц, ургац төрөл зүйл, бүлгэмдэл, ховор ургамал зэргийг судлах, Амьтаны төрөл зүйл бүртгэж авах зэрэг ажил огт хийгдээгүй.) /Хэрэгжилт 60%/
9.	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	3.3	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хүрээнд нийт 3 ажил төлөвлөж 66.6%, 2 ажил бүрэн хэрэгжсэн. 1 ажил 0% (үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн үр дүнг тогтмол сайжруулаж байхын тулд удирдлагад тогтмол тайлагнах тухай үүрэг өгч цаашид хэрэгжих ажилд зөвлөмж өгөх ажил хийгдээгүй тайлан байхгүй) /Хэрэгжилт 66.6%/
10.	Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах ажилд нийт 3 ажил төлөвлөж бүрэн хэрэгжүүлсэн. /Хэрэгжилт 100%/
Дүн (арифметик дундаж)		100	90.52	Хангалттай

Монголын алт МАК ХХК газрын тосны хайгуулын 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан 9-н бүрэлдэхүүн ажил төлөвлөж 90.52 оноотой хангалттай хэрэгжүүлсэн гэж дүгнэв.

Комиссын дарга:

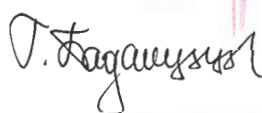

Х.Отгонмөнх
/БОГ-ын газрын дарга/

Гишүүд:

З.Наранмандах
/БОГ-ын газрын БОХУ-ын
байцаагч/

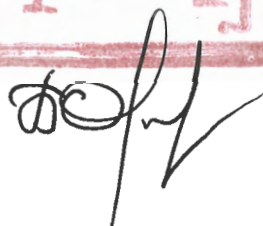

Т.Бадамцэцэг
/БОГ-ын газрын БОХУ-ын
байцаагч/

А.Ганхуяг
/Манлай сумын Байгаль орчны
бодлогын мэргэжилтэн/

Нарийн бичгийн дарга:

Ж.Эрдэнэбаяр
/Манлай сумын Жаргалант
багийн иргэний төлөөлөл,
багийн Засаг дарга /

Б.Оргилмаа
/Байгаль орчны газрын
Хүрээлэн буй орчин, байгалийн
нөөцийн удирдлага, хяналт
шалгалтын хэлтсийн дарга /

Хүлээн зөвшөөрсөн:
Монголын алт МАК ХХК
ГТХГ-ын үйл ажиллагаа
хариуцсан менежер

Н.Ганхүлэг

“ТӨХӨМ-Х УРД” гэрээт талбайн эрэл, хайгуулын үйл ажиллагаанд өртсөн байгаль
орчныг нөхөн сэргээх ажлыг хүлээн авсан тухай баримт

1. Холбогдох мэдээлэл

Эрлийн гэрээ байгуулсан этгээд /Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулсан гэрээлэгч:			“Монголын Алт” (МАК) ХХК	
Гэрээт талбайн байршил:			Аймаг, нийслэл: Дорноговь	
			Сум, дүүрэг: Мандах	
			Баг, хороо: Алхантаг	
Нөхөн сэргээлтийн ажил гүйцэтгэсэн хугацаа:			2023.06.30-2024.7.16	
Нөхөн сэргээлтийн үр дүнг хүлээлгэн өгсөн хугацаа:			2024.07.24	
Тухайн жилийн эрэл, хайгуулын ажил			Нөхөн сэргээлтийн ажил	
Ажлын төрөл		Тоо хэмжээ /хэмжих нэгж/	Төлөвлөгөө /хэмжээ/	Гүйцэтгэл /хэмжээ/
2 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа /эрлийн ажил/	Тэсэлгээ	-	-	-
	Вибратор	км	400	400
3 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа	Тэсэлгээ	-	-	-
	Вибратор	-	-	-
Өрөмдлөг	Өрөмдлөгийн шингэний хаягдлын сан	Техникийн	-	-
		Биологийн	-	-

2. Нөхөн сэргээлтийн чанар, үр дүн:

Энэ удаагийн чичирхийллийн судалгааг вибратораар хийж гүйцэтгэсэн байгаль орчинд сөрөг нөлөөгүй байлаа. Нийт 400км судалгааны шугам болон түр кемпийн 1км-орчимд орчимд 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу нөхөн сэргээлтийн ажлыг чанартай хийж гүйцэтгэлээ. Хог хаягдлыг сумын хогийн цэг дээр багийн засаг даргыг байлцуулан устгасан. Бохирын шингэнийг МАК компанийн Цагаан суваргын зэсийн уурхайн цэвэрлэх байгууламжруу соруулан ачууллаа.

3. Цааш анхаарах ажлууд:

Цаашид чичирхийллийн судалгааны түр кемп, судалгааны шугамын ойр орчим, зам дагуу цэвэрлэн байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн ажлыг БОМТ, холбогдох стандартын дагуу хийж сайн гүйцэтгэх болно. Төслийн нөлөөллийн бүсэд байгаа айлд нөхөн сэргээлтийн үр дүнг тухай бүр нь танилцуулж, цаашид сайжруулах зүйл байвал нэн даруй хийж гүйцэтгэнэ.

Эрлийн ажлын үед:

Мандах сумын засаг дарга

Мандах сумын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

Мандах сумын Алхантаг багийн иргэн

..... / Б.Угтахбаяр

..... /

..... / Б.Нэргүй

Хүлээн зөвшөөрсөн:

Гэрээлэгчийн төлөөлөл:

“Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн ГХГ-ын Геофизикч

Геомин ХХК-ийн Кемп менежер

/...../ Б.Хуяг-Очир
/...../ Д.Нямдорж

Уул уурхай, хүнд үйлдвэр,
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
хамтарсан 2018 оны 02 дүгээр сарын 22-ны өдрийн
А/50, А/31 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

**“ТӨХӨМ-Х УРД” гэрээт талбайн эрэл, хайгуулын үйл ажиллагаанд өртсөн байгаль
орчныг нөхөн сэргээх ажлыг хүлээн авсан тухай баримт**

1. Холбогдох мэдээлэл

Эрлийн гэрээ байгуулсан этгээд / Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулсан гэрээлэгч:			“Монголын Алт” (МАК) ХХК	
Гэрээт талбайн байршил:			Аймаг, нийслэл: Дорноговь Сум, дүүрэг: Мандах Баг, хороо: Алхантаг (E108°15'02.09" , N43°47'13,08")	
Нөхөн сэргээлтийн ажил гүйцэтгэсэн хугацаа:			2024.10.21-2024.11.15	
Нөхөн сэргээлтийн үр дүнг хүлээлгэн өгсөн хугацаа:			2024.11.20	
Тухайн жилийн эрэл, хайгуулын ажил			Нөхөн сэргээлтийн ажил	
Ажлын төрөл		/хэмжих нэгж/	Төлөвлөгөө /хэмжээ/	Гүйцэтгэл /хэмжээ/
2 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа /эрлийн ажил/	Тэсэлгээ	-	-	-
	Вибратор	-	-	-
3 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа	Тэсэлгээ	-	-	-
	Вибратор	-	-	-
Өрөмдлөг	Өрөмдлөгийн шингэний хаягдлын сан	Техникийн	ш	1
		Биологийн	-	-

2. Нөхөн сэргээлтийн чанар, үр дүн:

Хайгуулын түр кемпийн 190х150 м харьцаатай хашаан дотор цооногийн цэг байрлан өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа явагдсан болно. Улмаар кемпийн хашаан доторх болон хашааны гаднах талбай мөн зам дагуу хог цэвэрлэн, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажилласан.

Өрмийн түр кемпэд хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалт бүхий хогийн савнуудыг байршуулсан бөгөөд кемпийн хашаан дотор торон хашаа бүхий хог хаягдлын цэгийг байгуулсан. Хог хаягдал болон кемпийн бохирыг соруулан МАК-ийн “Цагаан Суварга”-ын хогийн цэг, бохирын цэг дээр зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан.

Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн (25х12х3,5 м) нүхэнд стандартын шаардлага хангасан, тусгай зориулалтын плёнк дэвсэж, шингэнийг хөрсөнд шингээхгүй байхаар доторлосон бөгөөд хамгаалалтын торон хашааг барьсан.

Тус шингэн хаягдлын санг 2024 оны хайгуулын жилд хийж гүйцэтгэх цооногийн туршилт, үйлчилгээний ажилд ашиглах тул Монгол Улсын стандарт MNS 6200:2010-ын 6.6 “Өрөмдлөгийн шингэний хаягдлын санг цооног өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 12 сар, тусгай зориулалттай шингэн хаягдлын санг тухайн технологи үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 6 сарын дотор техникийн нөхөн сэргээлт хийнэ.” гэж заасны дагуу техникийн нөхөн сэргээлтийг хийлгүй дахин ашиглахаар төлөвлөн үлдээсэн.

Ажил гүйцэтгэсэн талбайд байнгын харуул хамгаалалттай байгаа болно.

3. Цааш анхаарах ажлууд:

Цаашид Өрмийн түр кемп, судалгааны талбайн ойр орчим, зам дагуу цэвэрлэн байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн ажлыг БОМТ, холбогдох стандартын дагуу чанарын өндөр түвшинд хийж сайн гүйцэтгэх болно.

Төслийн нөлөөллийн бүсэд байгаа айл өрхүүдэд нөхөн сэргээлтийн үр дүнг тухай бүр нь танилцуулж, цаашид сайжруулах зүйл байвал нэн даруй хийж гүйцэтгэнэ.

Эрлийн ажлын үед:

Дорноговь аймгийн Мандах сумын засаг дарга

Мандах сумын Байгаль хамгаалагч

Хүлээн зөвшөөрсөн: Гэрээлэгчийн төлөөлөл

“Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн ГТХГ-ын үйл ажиллагаа хариуцсан менежер /...../ Н.Ганхүлэг

ГТХГ-ын геофизикийн инженер

/...../ Б.Хуяг-Очир

Б.Шижир
Б.Эрдэмтөгс
Н.Ганхүлэг
Б.Хуяг-Очир

**“ТӨХӨМ-Х УРД” гэрээт талбайн эрэл, хайгуулын үйл ажиллагаанд өртсөн байгаль
орчныг нөхөн сэргээх ажлыг хүлээн авсан тухай баримт**

1. Холбогдох мэдээлэл

Эрлийн гэрээ байгуулсан этгээд / Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулсан гэрээлэгч:		“Монголын Алт” (МАК) ХХК		
Гэрээт талбайн байршил:		Аймаг, нийслэл: Өмнөговь Сум, дүүрэг: Манлай сум Баг, хороо: Жаргалант баг (E107°00 34.65', N43°44 36,07')		
Нөхөн сэргээлтийн ажил гүйцэтгэсэн хугацаа:		2024.09.10-2024.11.19		
Нөхөн сэргээлтийн үр дүнг хүлээлгэн өгсөн хугацаа:		2024.11.24		
Тухайн жилийн эрэл, хайгуулын ажил		Нөхөн сэргээлтийн ажил		
Ажлын төрөл		/хэмжих нэгж/	Төлөвлөгөө /хэмжээ/	Гүйцэтгэл /хэмжээ/
2 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа /эрлийн ажил/	Тэсэлгээ	-	-	-
	Вибратор	-	-	-
3 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа	Тэсэлгээ	-	-	-
	Вибратор	-	-	-
Өрөмдлөг	Өрөмдлөгийн шингэний хаягдлын сан	Техникийн	ш	1
		Биологийн	-	-

2. Нөхөн сэргээлтийн чанар, үр дүн:

Хайгуулын түр кемпийн 190х150 м харьцаатай хашаан дотор цооногийн цэг байрлан өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа явагдсан болно. Улмаар кемпийн хашаан доторх болон хашааны гаднах талбай мөн зам дагуу хог цэвэрлэн, байгаль орчныг хайрлан хамгаалж ажилласан.

Өрмийн түр кемпэд хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалт бүхий хогийн савнуудыг байршуулсан бөгөөд кемпийн хашаан дотор торон хашаа бүхий хог хаягдлын цэгийг байгуулсан. Хог хаягдал болон кемпийн бохирыг соруулан Манлай сумын хогийн цэг, бохирын цэг дээр зөөвөрлөн авчирч устгадаг байсан.

Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн (25х12х3,5 м) нүхэнд стандартын шаардлага хангасан, тусгай зориулалтын плёнк дэвсэж, шингэнийг хөрсөнд шингээхгүй байхаар доторлосон бөгөөд хамгаалалтын торон хашааг барьсан.

Тус шингэн хаягдлын санг 2025 оны хайгуулын жилд хийж гүйцэтгэх цооногийн үйлчилгээний ажилд ашиглах тул Монгол Улсын стандарт MNS 6200:2010-ын 6.6 “Өрөмдлөгийн шингэний хаягдлын санг цооног өрөмдлөгийн үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 12 сар, тусгай зориулалттай шингэн хаягдлын санг тухайн технологи үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 6 сарын дотор техникийн нөхөн сэргээлт хийнэ.” гэж заасны дагуу техникийн нөхөн сэргээлтийг хийлгүй дахин ашиглахаар төлөвлөн үлдээсэн.

Ажил гүйцэтгэсэн талбайд байнгын харуул хамгаалалттай байгаа болно.

3. Цааш анхаарах ажлууд:

Цаашид Өрмийн түр кемп, судалгааны талбайн ойр орчим, зам дагуу цэвэрлэн байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн ажлыг БОМТ, холбогдох стандартын дагуу чанарын онцор түвшинд хийж сайн гүйцэтгэх болно.

Төслийн нөлөөллийн бүсэд байгаа айл өрхүүдэд нөхөн сэргээлтийн үр дүнг тухай бүр нь танилцуулж, цаашид сайжруулах зүйл байвал нэн даруй хийж гүйцэтгэнэ.

Эрлийн ажлын үед:

Өмнөговь аймгийн Манлай сумын Засаг дарга / П.Баасанцогт

Манлай сумын Жаргалант багийн засаг дарга / Ж.Эрдэнэбаяр

Манлай сумын ЗДТГ-ын Байгаль орчны мэргэжилтэн / А.Ганхуяг

Хүлээн зөвшөөрсөн: Гэрээлэгчийн төлөөлөл

“Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн ГТХГ-ын үйл ажиллагаа хариуцсан менежер /...../ Н.Ганхүлэг

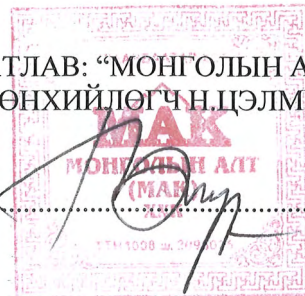
ГТХГ-ын геофизикийн инженер

/...../ Б.Хуяг-Очир

БАТЛАВ: ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН
МАНДАХ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Б.УГТАХБАЯР

БАТЛАВ: “МОНГОЛЫН АЛТ” (МАК) ХХК-ИЙН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н.ЦЭЛМҮҮН

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 12 сарын 29-ны өдөр

Дугаар

1143 1024

Төхөм

Нэг талаас: Дорноговь аймгийн Мандах сумын Засаг даргын Тамгын газар /цаашид “ЗДТГ” гэх/, түүнийг төлөөлж Байгаль орчны мэргэжилтэн Х.Эрдэмтөгс;

Нөгөө талаас: 9011071054 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2095025 регистрийн дугаартай “Монголын Алт” (МАК) ХХК /цаашид “МАК” гэх/, түүнийг төлөөлж Геологи хайгуул эрхэлсэн Дэд ерөнхийлөгч Ч.Мижиддорж нар /цаашид хамтад нь “Талууд” гэх/ Монгол Улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын тухай хуулийн холбогдох заалтууд, Дорноговь аймгийн Мандах сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны 02/12 дугаар тогтоолыг үндэслэн харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь хог хаягдлын хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг санхүүжүүлэх, төсвийн орлогыг бүрдүүлэхэд оршино.
- 1.2. Энэхүү гэрээгээр Талуудын хооронд байгуулагдсан хамтын ажиллагааны гэрээнд заасны дагуу болон бусад хууль, дүрэм журмыг үндэслэн Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутаг дэвсгэрт орших МАК-н хог хаягдал гаргасны төлбөрийг төлүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.

Хоёр. Гэрээний зүйл, хугацаа

- 2.1. МАК нь Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны 02/12 дугаар тогтоолын хавсралтыг үндэслэн хог хаягдал гаргасны төлбөрийг сарын 150,000 /нэг зуун тавин мянга/ төгрөгөөр тооцож нийт 3 сар /10, 11, 12- сар/-ын хугацааны 450,000 төгрөгийг ЗДТГ-ын Төрийн сангийн 100060600947 тоот дансанд төлнө.
- 2.2. 2024 оны 12 сарын 30-ны өдрөөр гэрээний хугацаа дуусгавар болно.

Гурав. Сумын Засаг даргын Тамгын газрын хүлээх эрх, үүрэг

- 3.1. Хог хаягдлын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих;
- 3.2. Аж ахуйн нэгж байгууллагын хог хаягдал хаях түр цэгийг тогтоож, мөрдүүлэх;
- 3.3. Хог хаягдал гаргасны төлбөрийг сарын 30-ны дотор тусгай дансанд төвлөрүүлэх, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавих.

Дөрөв. МАК-ийн хүлээх эрх, үүрэг

- 4.1. Зориулалтын цэгээс бусад газарт хог хаягдал хаяхгүй байх;
- 4.2. Орчны газрынхаа хог хаягдлыг цэвэрлэх;
- 4.3. Хог хаягдлын талаарх дүрэм, журам, стандартын шаардлагыг хангаж ажиллах;
- 4.4. Үүсгэсэн хог хаягдал болон аюултай хог хаягдлын мэдээллийг ЗДТГ-т үнэн зөв мэдээлж, аюулгүй байдлыг хангах;
- 4.5. Хог хаягдлыг ялган ангилж хэвших.

Тав. Бусад нөхцөл

- 5.1. Гэрээ нь Талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөө эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- 5.2. Талууд харилцан тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

- 5.3. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэнэ. Ийнхүү шийдвэрлэж чадаагүй бол асуудлыг Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.
- 5.4. Талууд энэхүү гэрээг 2 хувь үйлдэж ЗДТГ 1 хувь, МАК 1 хувийг хадгалах бөгөөд гэрээний хувиуд хуулийн адил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ЗДТГ-ыг төлөөлж:

Байгаль орчны мэргэжилтэн Х.Эрдэмтөгс

.....*Х.Эрдэмтөгс*.....

Хаяг: Дорноговь аймаг, Мандах сум, 5-р баг

Утас: 88788434

МАК-ийг төлөөлж:

ГХЭ Дэд ерөнхийлөгч Ч.Мижиддорж

.....*Ч.Мижиддорж*.....

Хаяг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, 19 хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, Төв байр- 44

Утас: 75759707

БАТЛАВ: "МОНГОЛЫН АЛТ" (МАК) ХХК
-ИЙН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н.ЦЭЛМҮҮН - 2

БАТЛАВ: "МАНЛАЙНБАДРАХ" ОНӨААТҮГ-ЫН
ЗАХИРАЛ Н.ПУНЦАГБОЛД

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 10 сарын 07-ны өдөр

№

Өмнөговь аймаг, Манлай сум

Нэг талаас: "Монголын Алт" (МАК) ХХК (РД:2095025) /цаашид "Үйлчлүүлэгч" гэх/, түүнийг төлөөлж Геологи хайгуулын газрын захирал Б.Батцэцэг

Нөгөө талаас: "Манлайнбадрах" ОНӨААТҮГ /цаашид "Гүйцэтгэгч байгууллага" гэх/, түүнийг төлөөлж Нягтлан бодогч С.Сэлэнгэ /цаашид "Талууд" гэх/ нар энэхүү Хог хаягдлын гэрээ /цаашид "Гэрээ" гэх/-г Монгол Улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/, Өмнөговь аймаг Манлай сумын ИТХ-ын 2016 оны 14/05 тоот тогтоолыг тус тус үндэслэн дараах нөхцөлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Гүйцэтгэгч байгууллага нь Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших Үйлчлүүлэгчийн газрын тосны Өгөөмөр-1 цооног өрөмдлөгийн кемшийн хог хаягдлыг цуглуулж ачих, тээвэрлэх, төвлөрсөн хогийн цэгт буулгах /цаашид "ажил үйлчилгээ" гэх/ үйлчилгээ үзүүлэх, Үйлчлүүлэгч нь үзүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрийг гэрээнд заасны дагуу төлөхтэй холбогдсон харилцаанд Талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгон зохицуулна.
- 1.2 Энэхүү гэрээ нь Талуудын эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болох ба 2024 оны 12 сарын 30-ны өдрийг дуустал хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

Хоёр. Гэрээний үнэ, төлбөрийн нөхцөл

- 2.1 Үйлчлүүлэгчийн хог хаягдлыг хүлээн авах, буулгах, устгах ажил үйлчилгээний хураамжийг ачилт тус бүрээр тооцох ба нэг удаагийн ачилтын төлбөр 40,000 /дөчин мянга/ төгрөг байна.
- 2.2 Талууд сард 2 удаа /*тухайн сарын 15, 30-ны дотор*/ тооцоо нийлэн акт үйлдэнэ.
- 2.3 Үйлчлүүлэгч тал хог хаягдлын төлбөрийг гэрээний 2.2-т заасан акт үйлдэн нэхэмжлэх ирүүлсэн өдрөөс ажлын 3 /гурав/ хоногийн дотор "Манлайнбадрах" ОНӨААТҮГ-ЫН ХААН банк дахь 5591000339 тоот дансанд шилжүүлнэ.
- 2.4 Үйлчлүүлэгч үйлчилгээний хураамжийг Манлай сумын ИТХ-ын 2016 оны 14/05 тогтоолоор баталсан тарифын дагуу сар бүр 40,000 /дөчин мянга/ төгрөгийг Манлай сумын Хаан банк дахь Төрийн сангийн 100110600947 тоот дансанд сар бүр шилжүүлнэ.

Гурав. Гүйцэтгэгч байгууллагын эрх үүрэг

- 3.1 Хэрэглэгчээс хог хаягдлын төлбөрийг орон нутгийн орлогод төвлөрүүлэхийг шаардах;
- 3.2 Гэрээнд заасан ажлыг цаг тухайд нь гүйцэтгэх;
- 3.3 Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах;

3.4 Хогийн төвлөрсөн цэгт ирж байгаа хог хаягдалд хяналт тавих;

3.5 Хог хаягдлыг аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан тусгай тоноглогсон автомашинаар тээвэрлэх;

Дөрөв. Үйлчлүүлэгчийн эрх үүрэг

- 4.1 Өөрийн гаргасан ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг тогтсон хогийн цэгт хаях. /1 удаагийн ачилт 5 тн-оос хэтрэхгүй байх/
- 4.2 Үйлчлүүлэгч ахуйн болон хуурай хог хаягдлын гаргасан төлбөрөө тогтоосон тарифын дагуу төлөх;
- 4.3 Үйлчлүүлэгч хог хаягдлыг зориулалтын бус газарт болон ил задгай хаяхгүй байх;
- 4.4 Хог хаягдлын талаарх дүрэм журам стандартын шаардлагыг хангаж ажиллах;
- 4.5 Үйлчлүүлэгч байрласан газрынхаа гадна хог хаягдлын зориулалтын савтай байх, өөрийн гаднах орчин тойрны хог хаягдлыг цэвэрлэх болон хог хаягдлыг зайлуулах;
- 4.6 Хог хаягдлын талаарх мэдээллээ үнэн зөв мэдээлэх;
- 4.7 “Аюултай хог хаягдал” гэж хүн мал амьтан, ургамлыг өвчлүүлэх тэдгээрт хор хөнөөл учруулах, үр удамд нь сөргөөр нөлөөлөх байгаль орчны тэнцлийг алдагдуулахад хүргэх, шатах тэсрэх, хордуулах түлэх халдварлах, эрчимтэй урвалжлах шинж чанар бүхий бодисыг агуулсан хог хаягдлыг хогийн нэгдсэн цэгт тээвэрлэн хаяхгүй байх ба тусгай зөвшөөрөлтэй цэгт хаях;

Тав. Талуудын хүлээх хариуцлага

- 5.1 Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүйгээс учруулсан хохирлыг гэм буруутай тал хохирогч талд төлнө.

Зургаа. Маргаан шийдвэрлэх

- 6.1 Энэхүү гэрээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарсан аливаа санал зөрөлдөөн, маргааныг талууд зөвшилцөх замаар шийдвэрлэнэ.
- 6.2 Хэрэв гэрээний 6.1 дахь хэсэгт заасан аргаар шийдвэрлэж чадахгүй бол Монгол улсын хууль тогтоомжийн дагуу шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Долоо. Бусад зүйл

- 7.1 Аль нэг тал нөгөө талаас урьдчилан бичгээр өгсөн зөвшөөрөлгүйгээр гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бусад этгээдэд шилжүүлэхгүй.
- 7.2 Энэхүү гэрээ хэрэгжих явцад гэрээнд аливаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, нэмэлт гэрээ байгуулах тохиолдолд бичгээр үйлдэж эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 7.3 Энэхүү гэрээг 3 хувь үйлдэж Үйлчлүүлэгч 2 хувь, Гүйцэтгэгч байгууллага 1 хувийг хадгалсан нь хуулийн ижил хүчинтэй.

ГЭРЭЭГ БАЙГУУЛСАН:

ГҮЙЦЭТГЭГЧ БАЙГУУЛЛАГЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ:

Нягтлан бодогч

/.../ С. Сэлэнгэ

Утас: 89118382, 86111469, 94128838

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ГХЭ Дэд ерөнхийлөгч

/.../ Ч.Мижиддорж

Утас: 99067250

БАТЛАВ: "МОНГОЛЫН АЛТ" (МАК) ХХК
-ИЙН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н.ЦЭЛМҮҮН

БАТЛАВ: "МАНЛАЙНБАДРАХ" ОНӨААТҮГ-ЫН
ЗАХИРАЛ Н.ПУНЦАГБОЛД

БОХИР УСНЫ ГЭРЭЭ

2024 оны 10 сарын 07-ны өдөр

№

1095 10/4

Өмнөговь аймаг, Манлай сум

Нэг талаас: "Манлайнбадрах" ОНӨААТҮГ /цаашид "Хангагч" гэх/, түүнийг төлөөлж Нягтлан бодогч С.Сэлэнгэ,

Нөгөө талаас: "Монголын Алт" (МАК) ХХК (РД:2095025) /цаашид "Хэрэглэгч" гэх/, түүнийг төлөөлж Геологи хайгуулын газрын захирал Б.Батцэцэг /цаашид "Талууд" гэх/ нар энэхүү Бохир усны гэрээ /цаашид "Гэрээ" гэх/-г Монгол улсын "Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хууль"-ийн 13-р зүйлийн 13.2 дахь заалт, Ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт үйлчилгээг зохицуулах аж ахуйн харилцааны дүрмийн 2.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн дараах нөхцөлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Хангагч нь Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт байрлах Хэрэглэгчийн газрын тосны Өгөөмөр-1 цооног өрөмдлөгийн кемпийн шингэн хог хаягдлыг хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах байдлаар тээвэрлэх, төвлөрсөн цэгт хүргэх, Хэрэглэгч нь үйлчилгээний хөлсийг төлөхтэй холбогдсон харилцаанд Талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгон зохицуулна.
- 1.2 Энэхүү гэрээнд Талуудын эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.
- 1.3 Энэхүү гэрээ нь 2024 оны 09 сарын 09-ний өдрөөс эхлэн 2024 оны 12 сарын 30-ны өдрийг дуустал хүчинтэй байна.
- 1.4 Энэхүү гэрээгээр зохицуулаагүй бусад харилцааг Монгол улсын Иргэний хуулийн холбогдох зүйл заалтаар зохицуулна.

Хоёр. Гэрээний үнэ, төлбөрийн нөхцөл

- 2.1 Хэрэглэгч гэрээний хугацаанд тээвэрлүүлсэн 1 машин (20тонн) бохир усыг 100,000 /нэг зуун мянга/ төгрөгөөр тооцон Хангагчид төлнө.

МОНГОЛЫН
(МАК) Х
ЭРХ ЗҮЙН

2.2 Талууд тухай бүр соруулсан, тээвэрлүүлсэн бохир усны хэмжээ болон төлбөрийн дүнг тооцоо нийлэн акт үйлдэн тодорхойлно.

2.3 Хэрэглэгч нь бохир ус соруулах, тээвэрлүүлэх төлбөрийг гэрээний 2.2 зүйлийн дагуу тооцоо нийлсэн өдрөөс ажлын 3 /гурав/ хоногийн дотор Хангагчийн нэхэмжлэхийг үндэслэн “Манлайнбадрах” ОНӨААТҮГ-ын ХААН банк дахь 5591000339 тоот дансанд шилжүүлнэ.

Гурав. Талуудын эрх үүрэг

3.1 Хангагчийн эрх, үүрэг

3.1.1 Бохир усны тээвэрлэлтэд хяналт тавих, хамтарч ажиллах гэрээ байгуулах;

3.1.2 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын бохир усыг зориулалтын тээврийн хэрэгслээр зөөвөрлөх, төвлөрсөн цэгт асгуулах;

3.1.3 Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах;

3.1.4 Бохир ус тээвэрлэхдээ хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны дүрмийг чанд баримтлах;

3.1.5 Хангагч нь хэрэглэгчийн санал гомдлыг хүлээн авч 24 цагийн дотор барагдуулна.

3.1.6 Хэрэглэгчийн захиалга болон дуудлагаар засвар үйлчилгээ үзүүлэх тохиолдолд батлагдсан үнэ, тарифыг баримтална.

3.1.7 Ажилтны буруугаас хэрэглэгчийг илүү төлбөр төлүүлсэн, төлөх нөхцөл байдалд хүргэсэн бол алдааг залруулах, дараа удаагийн төлбөрөөс суутгах;

3.1.8 Хангагч нь хэрэглэгчийн хүсэлтээр төлбөртэй үйлчилгээ үзүүлэх үүрэгтэй.

3.2 Хэрэглэгчийн эрх, үүрэг

3.2.1 Хангагч байгууллагатай бохир ус тээвэрлэх гэрээ байгуулж хамтарч ажиллах;

3.2.2 Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах эрхтэй;

3.2.3 Бохир ус тээвэрлүүлэн ирэх дуудлагыг тухай байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтанд 24 цагаас доошгүй хугацаанд өгөх буюу урьдчилан хугацааг тохирох; /Холбоо барих утас: 99989571/

3.2.4 Хангагч болон ажилтнуудын үйл ажиллагааны талаарх санал хүсэлт, гомдлыг гаргах;

3.2.5 Бохир ус соруулах, тээвэрлүүлэх үйлчилгээтэй холбоотой асуудлаар Хангагчаас мэргэжлийн туслалцаа хүсэх, зөвлөгөө авах;

Дөрөв. Талуудын хүлээх хариуцлага

4.1 Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүйгээс учруулсан хохирлыг гэм буруутай тал хохирогч талдаа төлнө.

Тав. Маргаан шийдвэрлэх

- 5.1 Энэхүү гэрээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарсан аливаа санал зөрөлдөөн, маргааныг Талууд харилцан зөвшилцөх замаар шийдвэрлэхийг зорино.
- 5.2 Хэрэв гэрээний 5.1 дахь хэсэгт заасан аргаар шийдвэрлэж чадахгүй бол Монгол улсын хууль тогтоомжийн дагуу шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Зургаа. Бусад зүйл

- 6.1 Энэхүү гэрээг 3 хувь үйлдэж Хэрэглэгч 2 хувь, Хангагч 1 хувийг хадгалсан нь хуулийн ижил хүчинтэй.
- 6.2 Хэрэглэгч өөрийн хүсэлтээр гэрээг цуцалж болох ба энэ тухай Хангагчид 14 хоногийн өмнө мэдэгдэнэ.
- 6.3 Үнэ тарифт өөрчлөлт орох бүрд Хангагч энэ тухай хэрэглэгчид 30 хоногийн өмнө албан мэдэгдлээр мэдэгдэнэ.
- 6.4 Гэрээнд Талууд харилцан тохиролцож нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно. Нэмэлт, өөрчлөлт нь талууд гарын үсэг зурж, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

ГЭРЭЭГ БАЙГУУЛСАН:

ХАНГАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Нягтлан бодогч

/ *С.Сэлэнгэ* / С.Сэлэнгэ

Утас: 89118382, 86111469

ХЭРЭГЛЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ГХЭ Дэд ерөнхийлөгч

/ *Ч.Мижиддорж* / Ч.Мижиддорж

Утас: 99067250

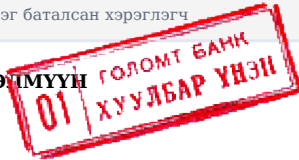

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 298062821

Татсан огноо: 2024-11-13 18:12

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000114 MN860015008140000114	5591000339	1,280,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МОНГОЛЫН АЛТ МАК	Хүлээн авагчийн нэр МАНЛАЙНБАДРАХ	Гүйлгээний утга МАК ГТХГ Газрын тосны кемпийн хог хаягдал, бохир усны төлб	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2024-11-13	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Б. Ариунаа	Д. САЙНЖАРГАЛ	Н. ЦЭЦМҮҮН

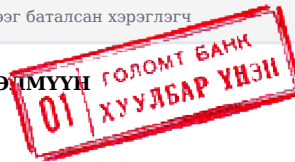

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 292184073

Татсан огноо: 2024-10-18 15:26

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000114 MN860015008140000114	5591000339	2,000,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МОНГОЛЫН АЛТ МАК	Хүлээн авагчийн нэр МАНЛАЙНБАДРАХ	Гүйлгээний утга МАК ГТХГ Газрын тосны кемпийн бохир усны төлбөр 2095025	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2024-10-18	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Б. Ариунаа	Д. САЙНЖАРГАЛ	Н. ЦЭЦМҮҮН

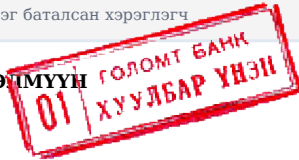

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 291988879

Татсан огноо: 2024-10-17 17:03

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000114 MN860015008140000114	5591000339	400,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МОНГОЛЫН АЛТ МАК	Хүлээн авагчийн нэр МАНЛАЙНБАДРАХ	Гүйлгээний утга МАК ГТХГ Газрын тосны кемпийн хог хаягдлын төлбөр	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2024-10-17	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Б. Ариунаа	Д. САЙНЖАРГАЛ	Н. ЦЭЦМҮҮН

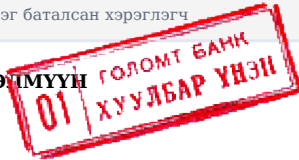

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 296451140

Татсан огноо: 2024-11-06 15:29

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000114 MN860015008140000114	5591000339	540,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МОНГОЛЫН АЛТ МАК	Хүлээн авагчийн нэр МАНЛАЙНБАДРАХ	Гүйлгээний утга МАК ГТХГазрын тосны кемпийн хог хаягдал, бохир усны төлбөр	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2024-11-06	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Б. Ариунаа	Д. САЙНЖАРГАЛ	Н. ЦЭЦМҮҮН

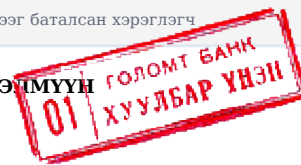

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 301685904

Татсан огноо: 2024-11-29 17:10

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000114 MN860015008140000114	5591000339	660,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МОНГОЛЫН АЛТ МАК	Хүлээн авагчийн нэр МАНЛАЙНБАДРАХ	Гүйлгээний утга МАК ГТХГ азрын тосны кемпийн хог хаягдал бохирусны төлбөр	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2024-11-29	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Б. Ариунаа	Д. САЙНЖАРГАЛ	Н. ЦЭЦМҮҮН

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103
Утас: (976) 7052 2663, факс: (02-522) 4-27-26
Цахим шуудан: Dgaboajg@do.mne.gov.mn
Цахим хаяг: www.do.mine.gov.mn

2024.07.23 № 364

танай _____-ны № _____-т

**“МОНГОЛЫН АЛТ” ХХК-ИЙН
ГЕОЛОГИ ХАЙГУУЛ ЭРХЭЛСЭН
ДЭД ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Ч.МИЖИДДОРЖ
ТАНАА**

Танай 2024 оны 07 дугаар сарын 02-ны өдрийн 02/1044 тоот албан бичгээр ирүүлсэн 2024 оны Байгаль орчныг хамгаалах менежментийн төлөвлөгөө, Хайгуулын ажлын төлөвлөгөөг үндэслэн 2024 оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлээ.

Хавсралт хуудастай.

Хувийг Аймгийн Татварын хэлтэс, Мандах сумын Засаг даргын тамгын газарт

ДАРГА

Н.ОТГОНБАЯР

4424030424

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР 2024 ОНЫ УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 07 дугаар сарын 19-ны өдөр

Дугаар-36

Сайншанд хот

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн дугаар: “Монголын алт” ХХК-ийн захирал Н.Цэлмүүн, Улаанбаатар хот, Хан-уул дүүрэг, 1-р хороо, 19-р хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, “Монголын алт” ХХК-ийн төв байр, 44 тоот, Утас: 70107482, 75759700, Улсын бүртгэлийн дугаар 9011071054, регистрийн дугаар 2095025

2. Төслийн нэр, байршил:

Дорноговь аймаг Мандах сумын нутагт байрлах “Төхөм-Х урд” нэртэй ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд ашигт малтмалын хайгуулын ажил хийнэ.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Монголын алт” ХХК

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/:

	X			Y		
1.	108	19	59.2	43	49	59.9
2.	108	19	59.2	43	40	00.1
3.	108	09	59.0	43	40	00.1
4.	108	00	00.0	43	40	00.1
5.	107	00	00.0	43	40	00.1
6.	106	39	59.0	43	40	00.1
7.	106	39	59.0	43	49	59.9
8.	106	29	58.9	43	49	59.9
9.	106	29	58.9	44	00	00.0
10.	104	29	58.9	44	00	00.0
11.	104	29	58.9	44	30	00.0
12.	105	00	00.0	44	30	00.0
13.	105	00	00.0	44	40	00.1
14.	106	29	59.3	44	40	00.1

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт:

Мандах сумын нутагт байрлах “Төхөм-Х урд” нэртэй ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд ашигт малтмалын хайгуул, өрөмдлөгийн ажил хийнэ.

6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/:

Өрөмдлөгийг Хятад улсад үйлдвэрлэгдсэн ZJ30DB эргэлтэд өрөмдлөгийн суурь машинаар өрөмдөнө. Экскаватор, суудлын болон ачааны автомашин, техник, тоног, төхөөрөмжүүдийг ашиглана. Судалгааны талбайд зураглалын ажил, эрлийн суваг малталт, цооног өрөмдөх ажлуудыг 2024 оны 08 дугаар сарын 20-ноос 10 дүгээр сарын 05-ны өдрийг хүртэл 45 хоногийн хугацаанд хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөсөн. Хээрийн ангид нийт 50 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажиллана.

7. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:

2024 онд хайгуулын талбайн хэмжээнд 5630 м дундаж гүнтэй 1 цооног нийт 5630 т/м өрөмдлөгийн ажил хийгдэхээр төлөвлөсөн.

8. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метрээр/:

Унд ахуй, өрөмдлөгт ашиглах усыг эзэмшлийн 2 худгаас хангана.

9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийц/:

10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:

11. Дамжуулах байгууламж /шугам сүлжээний урт, диаметр/:

12. Хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин:

13. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл:

14. Онцгой нөхцөл:

15. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандарт, баримт бичгийн дагуу усны зарцуулалтыг тооцох

Байгаль орчны сайдын 2015 оны А/301 дугаар тушаалаар баталсан “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхэд зарцуулах усны түр норм”-ын дагуу тооцоход

$50 \text{ хүн} \times 20 \text{ л/хон} \times 45 \text{ хон} = 45.0 \text{ м}^3$ - ажиллагсадын унд-ахуйн хэрэгцээнд ашиглах ус

$5630 \text{ тууш м} \times 10,0 \text{ м}^3 : 100 \text{ тууш м} = 563.0 \text{ м}^3$ – хайгуулын өрөмдлөгт ашиглах ус

Өрөмдлөгийн / диаметр/ голч нь 96.0мм. –“НҚ”

Нийт ашиглах усны хэрэглээ – $45.0 \text{ м}^3 + 563.0 \text{ м}^3 = 608.0 \text{ м}^3$

16. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ:

Хайгуулын өрөмдлөгт ашиглах $563,0 \text{ м}^3$, ашиг олох зориулалтаар ашиглах $45,0 \text{ м}^3$ усыг газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг “Усны экологи, эдийн засгийн үнэлгээг шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор Галба-Өөш Долоодын говийн сав газарт тогтоосон газрын доорхи усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолоор тогтоосон ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын 1-р хавсралтын 7-д заасан заасан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээг үндэслэн тооцож, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөрийг “Төсвийн тухай” хуулийн 23.6.5-д заасны дагуу аймгийн Төрийн сангийн 060000-944 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

Монгол улсын Засгийн газрын 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн ус ашигласны төлбөрийг тооцвол:

1 м^3 усны нөөц ашигласны төлбөр: $3996 \text{ төг/м}^3 \times 0.20 \times 1.7 = 1358.64 \text{ төг/м}^3$ байна.

- 3996 төг/м^3 - “Галба-Өөш Долоодын говийн сав газар”-т газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ
- 20хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 4-д заасан хувь хэмжээ.
- 1.7- Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолын дагуу эрэл, хайгуулын өрөмдлөг хийх газрын доорхи усыг ашиглахад тооцох ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр

$563.0 \text{ м}^3 \times 1358.64 \text{ төг/м}^3 = 764915.0 \text{ төг}$ /долоон зуун жаран дөрвөн мянга есөн зуун арван таван төгрөг/

1 м^3 усны нөөц ашигласны төлбөр: $3996 \text{ төг/м}^3 \times 0.15 \times 0.16 = 95.9 \text{ төг/м}^3$ байна.

- 3996төг/м³- "Галба-Өөш Долоодын говийн сав газар"-т газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ
- 15хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 4-д заасан хувь хэмжээ.
- 0.16- Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолын дагуу ашиг олох зориулалтаар ашиглах газрын доорхи усыг ашиглахад тооцох ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр

$45,0\text{м}^3/\text{жил} \times 95,9 \text{ төг}/\text{м}^3 = 4316,0 \text{ төг}$ /дөрвөн мянга гурван зуун арван зургаан төгрөг/

Нийт төлбөр: $764915,0 + 4316,0 = 769231,0$ төгрөг

/долоон зуун жаран есөн мянга хоёр зуун гучин нэгэн төгрөг/

17. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх, эргүүлж ашиглах даалгавар:

18. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

- Ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн Мандах сумын Засаг даргын захирамжаар ус ашиглах зөвшөөрөл авч гэрээ байгуулах /"Усны тухай" хуулийн 28.6-р зүйл/
- Усны шинжилгээг хийлгэж дүнг ирүүлэх
- Тоолууржуулан баталгаажсан тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцож байх /Усны тухай хуулийн 30.1.4-д усны эх үүсвэрийг /БОНХС-ын 2013 оны А-156 тоот тушаалаар батлагдсан "Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам"/
- "Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэм"-ийг мөрдөн ажиллах /Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2015 оны А-230/127 хамтарсан тушаал/
- Байгаль орчны менежментын төлөвлөгөөний биелэлтийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлэх;
- "Аж ахуйн нэгжийн экологийн паспорт" хөтлөх /Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл, Стандартчилал хэмжилзүйн хэлтэсээс авах/
- Зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарч ажиллах /Усны тухай хуулийн 31.2-р зүйл/
- Ус ашиглах зөвшөөрлийн хураамжийг Мандах сумын Төрийн сан банкны дансанд тушааж хуулбар хувийг ирүүлэх /Монгол Улсын "Улсын тэмдэгтийн хураамжын тухай" хуулийн 21.1, 20-р зүйл, Дорноговь аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн 2011 оны 51-р тогтоол/
- Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргах үйлчилгээний хөлс болох 50 000 төгрөгийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Төрийн сан банкны 100 060013001 дансанд тушаах /Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2018 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн А-376 тоот тушаал/

Зөвлөмжид заасан ажлын тайлан, Ус ашиглалтын мэдээ тайланг 2023 оны 11-р сарын 05-нд багтаан аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлэх

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН
ДАРГА:

ДҮГНӨЛТ ГАРГАСАН:

Ш. АМГАЛАНСАЙХАН

Н. ОТГОНБАЯР

БАТЛАВ- ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН
МАНДАХ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Б.УГТАХБАЯР

БАТЛАВ: “МОНГОЛЫН АЛТ” (МАК) ХХК-ИЙН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н.ЦЭЛМҮҮН

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 12 сарын 09 өдөр

Дугаар 02

Төхөм

1142 1024

Нэг талаас: Дорноговь аймгийн Мандах сумын Засаг даргын Тамгын газар /цаашид “Ус ашиглуулагч” гэх/, түүнийг төлөөлж Байгаль орчны мэргэжилтэн Х.Эрдэмтөгс;

Нөгөө талаас: 9011071054 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2095025 регистрийн дугаартай “Монголын Алт” (МАК) ХХК /цаашид “Ус ашиглагч” гэх/, түүнийг төлөөлж Геологи хайгуул эрхэлсэн Дэд ерөнхийлөгч Ч.Мижиддорж нар /цаашид хамтад нь “Талууд” гэх/ Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу Дорноговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 36 тоот ус ашиглах дүгнэлтийг үндэслэн харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр Талуудын хооронд байгуулагдсан хамтын ажиллагааны гэрээнд заасны дагуу болон бусад хууль, дүрэм журмыг үндэслэн Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутаг дэвсгэрээс ус ашигласны төлбөрийг төлүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Гэрээний зүйл

- 2.1 Ус ашиглах зориулалт: унд ахуйн, хайгуулын өрөмдлөгийн хэрэгцээнд усны нөөцийг ашиглана.
- 2.2 Ашиглах усны хэмжээ: 608.0 м³
 - 2.2.1 Унд-ахуйн усны хэрэглээ 45.0 м³
 - 2.2.2 Хайгуулын өрөмдлөг-5630 т/м өрөмдлөг: 563.0 м³
- 2.3 Усны чанар, найрлага: Худаг уст цэг ашиглахдаа бохирдол үүсгэхээс сэргийлэх, худгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангах, дүгнэлтэд заагдсан ажлуудыг бүрэн хийж тайланг Ус ашиглуулагчид товлосон хугацаанд ирүүлнэ.
- 2.4 Усны эх үүсвэр болон байршил: Унд ахуйн болон хайгуулын өрөмдлөгийн ажилд ус ашиглахдаа өөрсдийн хөрөнгөөр гүний худаг гарган ашиглана.
- 2.5 Хаягдал усны хэмжээ: Унд ахуйн хэрэгцээний бохир ус:
 - 2.5.1. Стандартын шаардлага: Хаягдал бохир усыг цэвэршүүлэн хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэхдээ цэвэршүүлсэн бохир усны ерөнхий шаардлага /MNS-4943:2011/-ыг ханган ажиллана.
 - 2.5.2. Хаягдал цэгийн байршил: Солбицол, байршлын мэдээллийг Ус ашиглуулагчид ирүүлнэ.
- 2.6 Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин: Байхгүй
- 2.7 Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төлөвлөж Ус ашиглуулагчид ирүүлнэ.
- 2.8 Усны тоолуур: Усны машины хэрэглээгээр тооцно.
- 2.9 Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ:
 - 2.9.1 Дүгнэлт 16-д заасны дагуу нийт ашиглах 608.0 м³ усны нөөцийн төлбөр 769,231 /долоон зуун жаран есөн мянга хоёр зуун гучин нэг/ төгрөг.

Гурав: Талуудын эрх, үүрэг

- 3.1. Гэрээ байгуулагч талууд Усны тухай хуулийн 7.5, 10.1.18, 13.1.1, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

- 3.2. Ус ашиглагч нь усны чанар, найрлага, байршил, бохирдуулах бодисын хэмжээ, хаягдал ус хаях цэгийн байршил, ус хамгаалах арга хэмжээний талаарх мэдээллийг тусгайлан гаргаж сумын ЗДТГ-т ирүүлнэ.
- 3.3. Ус ашиглуулагч нь 2024 оны 12 дугаар сарын 05-ны дотор ус ашиглалтын тайлан болон усны нөөц ашигласны төлбөрийн мэдээг өгч гэрээний биелэлтийг дүгнүүлэн, тэмдэглэл үйлдэнэ.
- 3.4. Усны барилга байгууламж, цооногийн бүрэн бүтэн байдлыг бүрэн хариуцаж ямар нэгэн гэмтэл учруулсан тохиолдолд Ус ашиглагч бүрэн хариуцна.

Дөрөв:Бусад

- 4.1. Гэрээ нь Талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөө эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- 4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаарх дүгнэлт, хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөл, шинжилгээний үзүүлэлт, экологийн паспорт хөтлөх /MNS 4219-94/ Засгийн газрын тогтоол, төлбөр тооцох аргачлал нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 4.3. Талууд харилцан тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.
- 4.4. Гэрээг Усны тухай хуулийн 17.1.9, 29.3 дахь заалтууд болон дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.
 - 4.4.1. Ус ашиглагч нь Ус ашиглуулах дүгнэлтийн 18 дугаар зүйлд заасан арга хэмжээг хэрэгжүүлээгүй;
 - 4.4.2. Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;
 - 4.4.3. Аль нэг тал татан буугдсан болон дампуурсан тохиолдолд.
- 4.5. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэнэ. Ийнхүү шийдвэрлэж чадаагүй бол асуудлыг Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.
- 4.6. Талууд энэхүү гэрээг 2 хувь үйлдэж Ус ашиглагч 1 хувь, Ус ашиглуулагч 1 хувийг хадгалах бөгөөд гэрээний хувиуд хуулийн адил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Байгаль орчны мэргэжилтэн Х.Эрдэмтөгс

.....*Х.Эрдэмтөгс*.....

Хаяг: Дорноговь аймаг, Мандах сум, 5-р баг

Утас: 88788434

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

ГХЭ Дэд ерөнхийлөгч Ч.Мижиддорж

.....*Ч.Мижиддорж*.....

Хаяг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, 19 хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, Төв байр- 44

Утас: 75759707

**ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР**

Нутгийн удирдлагын ордон 101 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 2148,
Цахим шуудан: ombaig@gmail.com

2024.08.05 № 24/018
танай _____-ны № _____-т

МОНГОЛЫН АЛТ МАК ХХК-ИЙН ГЕОЛОГИ
ХАЙГУУЛ ЭРХЭЛСЭН ДЭД ЕРӨНХИЙЛӨГЧ
Ч.МИЖИДДОРЖ ТАНАА

Танай байгууллагаас 2024 оны 02/1128
дугаартай "Ус ашиглуулах дүгнэлт" гаргуулах албан
хүсэлттэй танилцан 24/0018 дугаартай ус ашиглуулах
дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хувийг Манлай сумын Засаг даргад

ДАРГА

ХОТГОНМӨНХ

462403371

Data D:/boajg2023/A5.doc

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР**

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 08 дугаар
сарын 05-ний өдөр

Дугаар 24/0018

Даланзадгад хот
Утас: 70532148

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн дугаар
"Монголын алт МАК" ХХК, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 18-р хороо, 13-р хороолол, өөрийн байранд, Харилцах утас: 455785, 450876, Улсын бүртгэлийн дугаар - 9011071054, Регистрийн дугаар - 2095025;

2. Төслийн нэр, байршил

Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутагт орших Төхөм Х-урд талбайд газрын тосны хайгуулын төсөл. Улаанбаатар хотоос 470 км, Даланзадгадаас 230 км, Галба өвш долоодын говийн сав газарт харьяалагдана.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгч – "Монголын алт МАК" ХХК

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: 896

Талбайн хэмжээ: 24552.46 км²

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт

Газрын тосны эрэл, хайгуул

6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/

Ажиллах хүчний мэдээлэл: Өрөмдөлөгийн ажилд 100 ажилчинтай, 60 хоног хээрийн бригад ажиллана. /БОМТ-13 хуудас/

7. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ

2024 онд "Өгөөмөр-1" талбайд 3630 тууш метр өрөмдөхөөр төлөвлөсөн байна. /Хайгуулын ажлын төлөвлөгөө 30 хуудас/

8. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах усны хэмжээ /шоо.метрээр/

1926 онд, 0.60л/сек ундаргатай худгийг гаргасан. Унд ахуйн болон өрөмдлөгт ашиглах усыг 1 гүний худгаас хэрэглээгээ хангана.

9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийц/

Мэдээлэл байхгүй

10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /Насосны хүчин чадал, марк/

Мэдээлэл байхгүй

11. Дамжуулах байгууламж /Шугам сүлжээний урт, диаметр, эх үүсвэр/

Мэдээлэл байхгүй

12. Хэрэглэгчээс гарах хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин

Мэдээлэл байхгүй

13. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл

2020 онд байгаль орчны ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг БОАЖЯамаар баталгаажуулсан. 2024 онд хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг батлуулсан.

14. Онцгой нөхцөл

Усан сан болон ойн сан бүхий газарт хайгуул өрөмдлөг хийх, эх ундаргыг хөндөх бусад бүх үйл ажиллагааг хориглоно.

15. Холбогдох хууль, дүрэм, норм стандартын дагуу усны зарцуулалтыг тооцох

$20\text{л/хон} * 100\text{хүн} * 60\text{аж/хон} = 120\text{м}^3/\text{хон}$	-ажилчдын унд ахуй
$3630\text{ тууш} * 10.0\text{ тууш.м} : 100.0\text{ тууш.м} = 363\text{м}^3/\text{жил}$	- өрөмдлөгт
$120 + 363 = 483\text{м}^3$	Жилд ашиглах нийт усны хэмжээ

16. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу төлбөр оногдуулах усны нөөцийн хэмжээ

Ажилчдын унд ахуйд болон хайгуул өрөмдлөгт газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолд заасан суурь үнэлгээ, 2013 оны 326,327 дугаар тогтоолд заасан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээ, ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүрийг тус тус үндэслэн урьдчилсан байдлаар тооцвол:

Ажилчдын унд ахуйд газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр:

1м^3 газрын доорх усны үнэ: $3,996.0\text{төг} \times 0.16 \times 15\% = 95.9\text{төг}/\text{м}^3$

- $3,996.0\text{төг}/\text{м}^3$ - Галба-Өөш, долоодын говийн сав газарт газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ
- 0.16 – Ашиг олох зориулалтаар унд, ахуйн ашигласан усны шоометр тутамд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр
- 15% -ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэний ашигласан усны шоометр тутамд усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээ

$$120\text{м}^3 \times 95.9\text{төг}/\text{м}^3 = 11508 \text{ төг}$$

Эрэл хайгуул өрөмдлөгө хийх газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр:

1м^3 газрын доорх усны үнэ: $3,996.0\text{төг} \times 1.7 \times 20\% = 1358.64\text{төг}/\text{м}^3$

- $3,996.0\text{төг}/\text{м}^3$ - Галба-Өөш, долоодын говийн сав газарт газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ
- 1.7 – Эрэл хайгуул өрөмдлөгө хийх усны шоометр тутамд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр
- 20% -эрэл хайгуул өрөмдлөгө хийх ашигласан усны шоометр тутамд усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээ

$$363\text{м}^3 \times 1358.64\text{төг}/\text{м}^3 = 493,186 \text{ төг}$$

Нийт төлбөр: $11,508 + 493,186 = 504,694$ /таван зуун дөрвөн мянга зургаан зуун ерэн дөрвөн/ төгрөг

17. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх, эргүүлж ашиглах даалгавар

Хаягдал усыг цэвэрлэж, эргүүлэн ашигласан тохиолдолд эргүүлэн ашигласан усны хэмжээгээр усны нөөц ашигласны төлбөрөөс хөнгөлөх болно. Усыг ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээнд хэмнэлттэй ашиглах

18. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээний талаархи зөвлөмж

- Ус ашиглах дүнэлтийг үндэслэн Манлай сумын Засаг даргаас ус ашиглах зөвшөөрөл авна. Ус ашиглах зөвшөөрөл авахдаа "Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай" хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1.20 дахь заалтыг үндэслэн тэмдэгтийн хураамжийг сумын төсөвт төвлөрүүлэх.
- Ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн сумын Байгаль хамгаалагчтай ус ашиглах гэрээ байгуулж Ус ашиглах эрхийн бичиг авах. Ус ашиглах гэрээ байгуулахдаа "Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай" хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.7 дахь заалт, Өмнөговь аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн 6/5 дугаар тогтоолыг үндэслэн тэмдэгтийн хураамжийг сумын төсөвт төвлөрүүлэх
- "Усны тухай" хуулийн 31 дугаар зүйлийн 31.2-д заасны дагуу зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарах
- Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2018 оны А/82/128 дугаар батлагдсан тушаал "Ус ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага нь ахуйн бохир ус зайлуулах цэгээ ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам"-ыг мөрдөж ажиллах
- Ус ашигласны төлбөрийг гэрээнд заасан хугацаанд барагдуулж ажиллах.
- Усны тухай хуулийн 7.5 дахь заалтын дагуу улсын мэдээллийн санд бүрдүүлэх шаардлагатай ус ашиглалтын тайлан (ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ, гэрээ дүгнэсэн тэмдэглэл, усны нөөц ашигласны төлбөрийн баримт, ус ашиглалтын тоо, хэмжээ)-г тухайн төслийн үйл ажиллагаа дууссан даруй аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт хүргүүлэх

Ерөнхий дүгнэлт:

АМГТГ-ын Ашигт малтмалын хайгуулын хэлтэсээр баталгаажуулсан хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө бусад холбогдох бичиг баримтыг үндэслэн дээрх төсөлд ус ашиглуулах нөхцөл бүрдсэн гэж үзэж байна. Зөвлөмж, шаардлагуудыг бүрэн ханган ажиллах нь зүйтэй.

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧ

ХЯНАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ГАЗРЫН ДАРГА

Т.БАДАМЦЭЦЭГ

Х.ОТГОНМӨНХ

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН
МАНЛАЙ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ**

2024 оны 09 сарын 10 өдөр

Дугаар А/458

Далай

Ус ашиглуулах зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэр нэгж түүний удирдлагын тухай 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх хэсэг, Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.5 дахь заалт, 28.6, 28.8 дахь заалт, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.14 дэх хэсэг, Өмнөговь аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын 2024 оны 08 дугаар сарын 05-ны өдрийн 24/018 дугаартай “Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. “МОНГОЛЫН АЛТ МАК” ХХК нь Жаргалант багийн Төхөм Х-урд талбайд газрын тосны хайгуулын төслийн үйл ажиллагаанд Шинэ гүн өрмийн худгаас унд ахуйн болон өрөмдлөгийн үйл ажиллагаанд ус ашиглуулахыг зөвшөөрсүгэй.
2. Ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн “МОНГОЛЫН АЛТ МАК” ХХК-тай ус ашиглах гэрээ байгуулж, ус ашиглах эрхийн бичиг олгож, эрхийн бичгийн хугацааг сунгаж ажиллахыг Байгаль хамгаалагч /М.Цэрэнсодном/ -д даалгасугай.
3. Энэхүү захирамжийн дагуу “МОНГОЛЫН АЛТ МАК” ХХК-ний ус ашиглалтад хяналт тавьж төлбөр тооцож ажиллахыг Байгаль орчин уул уурхайн бодлогын мэргэжилтэн /А.Ганхуяг/, Байгаль хамгаалагч /М.Цэрэнсодном/, Татварын байцаагч /Б.Өнөрцэцэг/ нарт тус тус үүрэг болгосугай.

ЗАСАГ ДАРГА

П.БААСАНЦОГТ

БАТЛАВ: ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН
МАНЛАЙ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
П.БААСАНЦОГТ

БАТЛАВ: "МОНГОЛЫН АЛТ" (МАК) ХХК-ИЙН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ Н.ЦЭЛМҮҮН

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 09 сарын 11 өдөр

Дугаар.....1158 1024

Манлай

Нэг талаас: Өмнөговь аймгийн Манлай сумын Засаг даргын Тамгын газар /цаашид "Ус ашиглуулагч" гэх/, түүнийг төлөөлж Байгаль хамгаалагч М.Цэрэнсодном;

Нөгөө талаас: 9011071054 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2095025 регистрийн дугаартай "Монголын Алт" (МАК) ХХК /цаашид "Ус ашиглагч" гэх/, түүнийг төлөөлж Геологи хайгуул эрхэлсэн Дэд ерөнхийлөгч Ч.Мижиддорж нар /цаашид хамтад нь "Талууд" гэх/ Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу Өмнөговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 24/0018 тоот ус ашиглах дүгнэлтийг үндэслэн харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр Талуудын хооронд байгуулагдсан хамтын ажиллагааны гэрээнд заасны дагуу болон бусад хууль, дүрэм журмыг үндэслэн Өмнөговь аймгийн Манлай сумын нутаг дэвсгэрээс ус ашигласны төлбөрийг төлүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Гэрээний зүйл

- 2.1. Ус ашиглах зориулалт: унд ахуйн, газрын тосны хайгуулын өрөмдлөгийн хэрэгцээнд усны нөөцийг ашиглана.
- 2.2. Ашиглах усны хэмжээ: 483.0 м³
 - 2.2.1. Унд-ахуйн усны хэрэглээ 120.0 м³
 - 2.2.2. Хайгуулын өрөмдлөг-3630 т/м өрөмдлөг: 363.0 м³
- 2.3. Усны чанар, найрлага: Худаг уст цэг ашиглахдаа бохирдол үүсгэхээс сэргийлэх, худгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангах, дүгнэлтэд заагдсан ажлуудыг бүрэн хийж тайланг Ус ашиглуулагчид товлосон хугацаанд ирүүлнэ.
- 2.4. Усны эх үүсвэр болон байршил: Унд ахуйн болон хайгуулын өрөмдлөгийн ажилд ус ашиглахдаа өөрсдийн хөрөнгөөр гүний худаг гарган ашиглана.
- 2.5. Хаягдал усны хэмжээ: Унд ахуйн хэрэгцээний бохир ус:
 - 2.5.1. Стандартын шаардлага: Хаягдал бохир усыг цэвэршүүлэн хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэхдээ цэвэршүүлсэн бохир усны ерөнхий шаардлага /MNS-4943:2011/-ыг ханган ажиллана.
 - 2.5.2. Хаягдал цэгийн байршил: Солбицол, байршлын мэдээллийг Ус ашиглуулагчид ирүүлнэ.
- 2.6. Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин: Байхгүй
- 2.7. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төлөвлөж Ус ашиглуулагчид ирүүлнэ.
- 2.8. Усны тоолуур: Усны машины хэрэглээгээр тооцно.
- 2.9. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ:
 - 2.9.1. Дүгнэлт 24/0018-д заасны дагуу нийт ашиглах 483.0 м³ усны нөөцийн төлбөр **504,694 /таван зуун дөрвөн мянга зургаан зуун ерэн дөрөв/ төгрөг.**

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

- 3.1. Гэрээ байгуулагч талууд Усны тухай хуулийн 7.5, 10.1.18, 13.1.1, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

- 3.2. Ус ашиглагч нь усны чанар, найрлага, байршил, бохирдуулах бодисын хэмжээ, хаягдал ус хаях цэгийн байршил, ус хамгаалах арга хэмжээний талаарх мэдээллийг тусгайлан гаргаж сумын ЗДТГ-т ирүүлнэ.
- 3.3. Ус ашиглуулагч нь 2024 оны 12 дугаар сарын 15-ны дотор ус ашиглалтын тайлан болон усны нөөц ашигласны төлбөрийн мэдээг өгч гэрээний биелэлтийг дүгнүүлэн, тэмдэглэл үйлдэнэ.
- 3.4. Усны барилга байгууламж, цооногийн бүрэн бүтэн байдлыг бүрэн хариуцаж ямар нэгэн гэмтэл учруулсан тохиолдолд Ус ашиглагч бүрэн хариуцна.

Дөрөв:Бусад

- 4.1. Гэрээ нь Талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөө эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- 4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, Засгийн газрын тогтоол, төлбөр тооцох аргачлал нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 4.3. Талууд харилцан тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.
- 4.4. Гэрээг Усны тухай хуулийн 17.1.9, 29.3 дахь заалтууд болон дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.
- 4.4.1. Ус ашиглагч нь Ус ашиглуулах дүгнэлтийн 18 дугаар зүйлд заасан арга хэмжээг хэрэгжүүлээгүй;
- 4.4.2. Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;
- 4.4.3. Аль нэг тал татан буугдсан болон дампуурсан тохиолдолд.
- 4.5. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэнэ. Ийнхүү шийдвэрлэж чадаагүй бол асуудлыг Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.
- 4.6. Талууд энэхүү гэрээг 2 хувь үйлдэж Ус ашиглагч 1 хувь, Ус ашиглуулагч 1 хувийг хадгалах бөгөөд гэрээний хувиуд хуулийн адил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Байгаль хамгаалагч М.Цэрэнсодном

.....
М.Цэрэнсодном

Хаяг: Өмнөговь аймаг, Манлай сум, ...-р баг

Утас: 88082599

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

ГХЭ Дэд ерөнхийлөгч Ч.Мижиддорж

.....
Ч.Мижиддорж

Хаяг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, 19 хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, Төв байр- 44

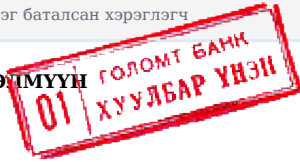
Утас: 75759707

Хүсэлтийн лавлах дугаар:324115042

Татсан огноо:2025-03-11 10:56

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000114 MN860015008140000114	1165117377	504,694.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МОНГОЛЫН АЛТ МАК	Хүлээн авагчийн нэр ТАХ	Гүйлгээний утга 2250300312823;47001003455;2095025;47001003455;88059208	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2025-03-10	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Б. Ариунаа	Д. САЙНЖАРГАЛ	Н. ЦЭЦМҮҮН

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ
МАНДАХ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

2024 оны 10 сарын 09 өдөр

Дугаар А/160

Төхөм

Түр кемпийн зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх заалт, Газрын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.4.3 дахь заалт, Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх заалт, Хог хаягдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.4.8 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1.Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Төхөм-Х урд талбайн Мандах сумын хэсэгт явагдах өрөмдлөгийн ажлын төслийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан тухайн судалгааны ажлыг 60 хоногийн дотор гүйцэтгүүлсүгэй.

2.Аж ахуйн нэгжид ашиглуулах газрын байршил хэмжээ, зориулалт ашиглах аж ахуйн нэгжийн жагсаалтыг хавсралтаар баталсугай.

3.Газар эзэмшигч аж ахуйн нэгжийн газар ашиглалтын байдалд хяналт тавих, ажил өрөмдлөгийн ажил дууссаны дараа ашигласан талбайг холбогдох стандарт, нормын дагуу нөхөн сэргээлт хийлгүүлсэний үндсэн дээр хүлээн авахыг Нөхөн сэргээлт авах комисс (Ц.Сосор)-т даалгасугай.

4.Захирамжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг сумын Засаг даргын орлогч (Б.Бат-Эрдэнэ)-даалгасугай.

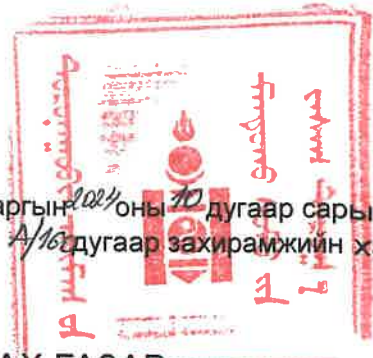
ЗАСАГ ДАРГА

Б.УГТАХБАЯР

4424010322

Сумын Засаг даргын 2024 оны 10 дугаар сарын 02 ний
өдрийн 4/16 дугаар захирамжийн хавсралт

ТҮР ХУГАЦААГААР АШИГЛАХ ГАЗАР

№	Газрын байршил		Зориулалт	Аж ахуйн нэгжийн нэр
1	2	3	4	5
1	43°47'10.01"	108°15'06.00"	Түр кемп	"МАК" ХХК
	43°47'15.01"	108°15'00.46"		
	43°47'18.153"	108°15'05.43"		
	43°47'13.166"	108°15'11.96"		

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ
МАНДАХ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

2024 оны 06 сарын 26 өдөр

Дугаар А/98

Төхөм

Түр кемпийн зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх заалт, Газрын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.4.3 дахь заалт, Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Төхөм Х урд талбайн Мандах сумын хэсэгт явагдах судалгааны ажлын төслийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан тухайн судалгааны ажлыг 50 хоногийн дотор гүйцэтгүүлсүгэй.

2. Аж ахуйн нэгжид ашиглуулах газрын байршил хэмжээ, зориулалт, ашиглах аж ахуйн нэгжийн жагсаалтыг хавсралтаар баталсугай.

3. Газар эзэмшигч аж ахуйн нэгжийн газар ашиглалтын байдалд хяналт тавих, судалгааны ажил дууссаны дараа ашигласан талбайг холбогдох стандарт, нормын дагуу нөхөн сэргээлт хийлгүүлсний үндсэн дээр хүлээн авахыг Нөхөн сэргээлт авах комисс (Ц.Сосор)-т даалгасугай.

4. Захирамжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг сумын Засаг даргын орлогч (Б.Бат-Эрдэнэ)-д даалгасугай.

ЗАСАГ ДАРГА

БУГТАХБАЯР

Сумын Засаг даргын 2020 оны 06 сарын 26-ны
 өдрийн 4/98 дугаар захирамжийн хавсралт

ТҮР ХУГАЦААГААР АШИГЛАХ ГАЗАР

№	Газрын байршил		Зориулалт	Аж ахуйн нэгжийн нэр
1	2	3	4	5
1	43° 46' 21. 613" 43° 46' 21. 613" 43° 46' 16. 747" 43° 46' 16. 747"	108° 15' 40. 969" 108° 15' 49. 968" 108° 15' 40. 969" 108° 15' 49. 968"	Түр кемп авто зогсоол	"МАК" ХХК

1, DRILLING RIG, EQUIPMENT AND TOOLS

Contractor:	DQE International			Rig Number:	30649
Nominal Depth Capacity of:	2400	m. with	127	Nominal Depth Capacity of:	
Loads					
Rig	Pipe	Camp	Other		
52	11	25	15		

A. DRAWWORKS

Make/Model:	DAQING ZHUANGBE LLC /ZJ30DB	Input Power Rating:	500 kW
Maximum Hoisting Capacity:	1700	KN (Manufacturers)	
Maximum Hoisting Capacity:	1470	KN (Contractors)	
No. Hoisting Speeds:	0-1.4 m/s		

Auxiliary Brake

Type:		Make:	Shanghai Shentong petroleum Machinery Factory	Model:	FDWS-30DB
--------------	--	--------------	---	---------------	-----------

Crown Block Protection

Type:		Make:		Model:	
--------------	--	--------------	--	---------------	--

B. MECHANICAL RIG PRIME MOVERS

Pumps	Motor #1	Motor #2	Motor #3	Motor #4
Make	Jinan Diesel Engine LLC			
Model	G12V190PZL1			
Continuous Power (kW)	1000			
@ (RPM)	1000r/min			
Emergency Air Shutoffs				
Comments				

Drawworks	Motor #1	Motor #2	Motor #3	Motor #4
Make	JYongji electric machine factory			
Model	YJ19A			
Continuous Power (kW)	500			
@ (RPM)	660r/min			
Comments				

C. ELECTRIC RIG PRIME MOVERS

	Generator #1	Generator #2	Generator #3	Generator #4
Make:	CNPC Jichai power Company Limited Remanufacturing Branch	CNPC Jichai power Company Limited Remanufacturing Branch		
Model:	500GF17-2	500GF17-2		
Power Rating KVA	625	625		
KVA – AC	AC	AC		
KVA – DC				
Emergency Air Shut Downs:				
No. of Generators Required to Run Rig Package At Full Capacity				
Comments:				

D. ROTARY TABLE

Make / Model:	ZP-205	Maximum Table Opening:	520 .7mm
Power Available:	400 kW	kW when Operating Main Pump	
Static Load Rating:	1700 kN	Dynamic Load Rating:	1200 kN
Rotary Speeds:	0-210 RPM		
Maximum Continuous Torque Rating:	27500Nm		
Comments:			

E. DERRICK

Make:	Baoji Petroleum Machinery Factory	Model	JJ170/41K	Type:	
Gross Nominal Capacity (Manufacturers):		1700kN			
Maximum Hook Load (Manufacturers):		1700 kN	with	5 x 6	lines
Maximum Hook Load (Contractors)		1470 kN	with	5 x 6	lines
Racking Capacity of		80	meters of	127	mm Drill Pipe
Height	41	Meters Hook to rotary table distance w/ Blocks at Crown Stop			Meters
Describe Lighting:					
Date and Type of Last Inspection:		2019.8			
Describe Casing Stabbing board:					

Derrickman's Tugger Type:		Line size (mm)		Line Length (m)	
Drill Floor Tugger Type:	YJ-5	Line size (mm)	16	Line Length (m)	120
Catwalk Tugger Type:	YJ-5	Line size (mm)	16	Line Length (m)	120
Comments					

F. SUBSTRUCTURE

Make:	Baoji Petroleum Machinery Factory	Model:	DZ170/5.3-T	Type:	
Max. Table Load		1700	kN with		
KB to Ground	5.3	Meters.	Clear Height for BOP's		4.22
					Meters
Describe Lighting					
Comments					

G. TRAVELLING EQUIPMENT

	Crown Blocks	Traveling Blocks	Hook	Bails	Swivel	Top Drive
Make	Baoji Petroleum Machinery Factory	Baoji Petroleum Machinery Factory	Baoji Petroleum Machinery Factory	Baoji Petroleum Machinery Factory	Rudong Petroleum Machinery co. LTD	
Model	TC -170	YG170	YG170	170	XSL160	
Load Rating (KN)	1700	1700	1700	1700	1600	
# of Sheaves						
Rating (KN)						
(@ ----- RPM)						
Min. I.D. (mm)						
Date of Last Inspection	2019.7					
Comments						

H. DRILLING LINE

<i>Diameter (mm)</i>	<i>Type</i>	<i>Nominal Strength (kN)</i>	<i>Core Type</i>	<i>Slip Interval (Mega Joules)</i>	<i>Cut at (Mega Joules)</i>
29	6*19S-IWRC	490			
<i>Comments</i>					

I. DEAD LINE ANCHOR

Make	Model	Dead Load Rating (kN)	Type
Zhe Jiang Zhong Heng Instrument Factory	JZG24	240	
<i>Comments</i>			

J. MUD PUMPS Number #1

Make	Model	Power Rating (kW)	Stroke (mm)	Suction screens	Discharge screens
Baoji Oilfield machinery Co.,Ltd.	F-1300	1000	305		
<i>Power Available to Pump</i>					
Pump Controls at Driller's Console					
Pressure Relief Valve Type					
Discharge Pulsation Dampener (make/pre-charge)					
Suction Pulsation Dampener (make/pre-charge)					
Pre-Charge Pump to Mud Pump Suction Line					
Strokes per Minute 120				Maximum Pressure (kPa) 34500	
Liner Sizes Available	m³ / Stroke	Minimum	Strokes/Min.	Contractor	Manufacturer
180	0.0233		120		18500
170	0.0187		120		20700
160	0.0184		120		23400
150	0.0162		120		26600
140	0.0141		120		30500

Comments	
-----------------	--

MUD PUMP Number #2

Make	Model	Power Rating (kW)	Stroke (mm)	Suction screens	Discharge screens
Baoji Oilfield machinery Co.,Ltd.	F-1600	1193	305		
Power Available to Pump					
Pump Controls at Drillers Console					
Pressure Relief Valve Type					
Discharge Pulsation Dampener (make/pre-charge)					
Suction Pulsation Dampener (make/pre-charge)					
Pre-Charge Pump to Mud Pump Suction Line					
Strokes per Minute 120				Maximum Pressure (kPa)	
				34500	
Liner Sizes Available	M ³ / Stroke	Minimum	Strokes/Min.	Contractor	Manufacturer
180	0.0233		120		18500
170	0.0187		120		20700
160	0.0184		120		23400
150	0.0162		120		26600
140	0.0141		120		30500
Comments					

MUD PUMP Number #3

Make	Model	Power Rating (kW)	Stroke (mm)	Suction screens	Discharge screens
Power Available to Pump					
Pump Controls at Drillers Console					
Pressure Relief Valve Type					
Discharge Pulsation Dampener (make/pre-charge)					
Suction Pulsation Dampener (make/pre-charge)					
Pre-Charge Pump to Mud Pump Suction Line					
Strokes per Minute				Maximum Pressure (kPa)	
Liner Sizes Available	M ³ / Stroke	Minimum	Strokes/Min.	Contractor	Manufacturer
180					
170					
160					
150					
140					
Comments					

Kelly Hose						
Make:		Size:	102	mm	Working Pressure Rating	35000 kPa
Comments						

K MUD TANKS

	Shaker Tank	Settling Tank1	Settling Tank 2	Suction Tank
Approx. Total Usable Volume	30 m ³	45 m ³	45 m ³	45 m ³
Outside Dimensions (LxWxH)	10500 ×2800×2150	10500 ×2800×2150	10500 ×2800×2150	10500 ×2800×2150
Total System Capacity:	165 m ³	Total Working Volume		160 165
Comments				
Mud Tanks Open Top with Grating or Closed Top:				
Pill Tank Volume (m ³)	2	Agitator Size (kW)		7.5
Total No. of Agitators	11			

L. CENTRIFUGAL PUMPS

	Pump #1	Pump #2	Pump #3	Pump #4	Pump #5
Make:	Cangzhou feida co. LTD	Cangzhou feida co. LTD			
Model:	DYWS40-12	DYWS40-12			
Size:	50mm	50 mm			
Fluid Head	12 m	12 m			
Volume	43m ³ /hr	43 m ³ /hr			
Input Power	5.5 kW	5.5 kW			
Used for					
Comments					

M. SOLIDS CONTROL

	Shale Shaker #1	Shale Shaker #2
Make:	Machinery factory of Daqing Drilling and Exploration Engineering Corporation	Machinery factory of Daqing Drilling and Exploration Engineering Corporation
Model:	DZT	DZT
Available Mesh Screens	40-200 目	40-200 目
	Desander	Desilter
Make:	Huabei petroleum Feida Solids Control equipment co. Ltd	Cangzhou binhai petroleum equipment co. LTD
Model:	QJ300x2	QJ100x10
Make of Cones:		
No. of Cones:	2	10
Size of Cones (mm):	300	100
Capacity:	200-240 m ³ /hr	100-140 m ³ /hr
Operating Pressure	250-400 kPa	250-400 kPa
(meters of head):	<i>m</i>	<i>m</i>

N. CENTRIFUGES

	Manufacturer	Model	Speed 1	Speed 2	Fluid Processing Rate at Speed 1	Fluid Processing Rate at Speed 2
Centrifuge No. 1	Daqing Baosheng Oil Machinery co. LTD	LW450-842NA	1500RPM	RPM	50 m ³ /hr	m ³ /hr
Centrifuge No. 2						
Comments						

2. CEMENTING EQUIPMENT

A. Cementing Equipment

Equipment list

Item	Quantity	Specification
1 st Cementing unit: ____	1	75-30
2 nd Cementing unit: ____		/
Bulker Truck	2	3133
Cement silos	1	30m ³ each for total =30m ³
Air compressor	1	11.1m ³ /min
Cutting Table/Bottle	1	7m ³

1st Cementing Unit:

Manufacturer: SI JI
 Pressure Rating: 75MPa
 Maximum discharge rate(water): 2400 l/min
 Date built: 2013.04
 Chassis engine: 79513532
 Deck engine: DDC-S60
 Triplex Pump: HPT400
 Displacement Tank Volume: 1.5 m³
 Density Auto Control: YES YES/NO

Date Acquisition Computer: YES YES/NO (for post job print out Record)

Density Control Range: 1.0-2.5g/cm³

Automatic display density, flow rate, pump pressure:

Data acquisition system: acquire pump pressure, flow rate, density interval second, then display and output by digital or curve: (for job visual purposes): NO YES/NO

B. Cement and Additives

Product	Brand name
Class G Cement (<u> </u> SG density) (<i>or ~1.9 SG</i>)	Class G
Light Weight (<u> </u> SG density (<i>or ~1.5 SG</i>))	/
Accelerator	/
Dispersant	CF40S
FLC	BCF-200S
Retarder	BXR-200L
Expanding agent	/
Defoamer	XP-3
Preflush / Spacers	BCS-010L/water
Cementing head	5 1/2
Cement Plugs	5 1/2

3. CONTRACTOR'S LOGGING EQUIPMENT

A. Radioactive Source List

No	(HDS)	Descriptions	Isotope Name	Serial Number	Qty	Unit	Import Time
1		2530 neutron source	Am-241/Be	0400AB27 8322/165#	1	PCS	May 16 2009
2		2530 verification block	Am-241/Be	0402AB27 8534/187#	1	PCS	May 16 2009
3		2530 density source	Cs-137	0108CS00 9734/223#	1	PCS	May 16 2009

B. Wireline Logging Equipment List

ITEM	CODE	DESCRIPTION	Qty	Location
1	TGR	Cable remote control gama tool	2	TAMSAG
2	TTR	Assistant measure sonde	2	TAMSAG

3	CNS	Compensated Neutron Logging sonde	2	TAMSAG
4	HAS	Hydraulic push-and pull device	2	TAMSAG
5	LDS MFS	Micro-sphere sonde	2	TAMSAG
6	BDS	Continuous dipmeter sonde	2	TAMSAG
7	REC	Electronic cartridge	2	TAMSAG
8	2530	Insulation adapter AH169	2	TAMSAG
9	2530	Hard electrode	2	TAMSAG
10	DLS	Dual Laterlog sonde	2	TAMSAG
11	HRAS	High sonic sonde	2	TAMSAG
12	FIAC	Four Independent Arm Caliper	2	TAMSAG
13	NEC	Electronic circuitry	2	TAMSAG
14	DIS	Dual Induction Logging sonde	2	TAMSAG
15	黑 EL7770	Yetuo longging truck DQG5230TCJ	1	TAMSAG
16	2530 neutron source	neutron source Am-241/Be	1	TAMSAG
17	2530 verificati on block	verification Am-241/Be	1	TAMSAG
18	2530 density source	density source Cs-137	1	TAMSAG

4. MUD LOGGING EQUIPMENT

Mud Logging Equipment List

No	Description	Quantity
General		
	Equipment Mobilization includes: SK-2000 Mud-logging Unit (1 Set) Well Site Duty Room (1 Set) Accommodation unit (1 Set) Spare Parts and Materials (1 Set).	

A.	SENSORS			
	1	Rotary Speed Sensor	2	SK-8B06FG
	2	Outdoor Acoustooptic Alarm	1	SK-9N03
	3	Stand Pipe Pressure Sensor	3	SK-8Y34A
	4	Hookload Sensor	2	SK-8Y21A
	5	Draw work Sensor	2	SK-8J06
	6	Electric Torque Sensor	1	SK-8N07G
	7	Mud Flow Out Sensor	1	SK-8L03A
	8	Casing Pressure Sensor	2	SK-8Y36A
	9	H2S Sensor	3	SK-90A
	10	Mud Density Sensor	1	SK-8M04
	11	Mud Temp Sensor	1	SK-8W01A
	12	Mud Conductivity Sensor)	1	SK-8D03
	13	Pit Level Sensor	5	SK-8C05
	14	Pump Stroke Sensor	4	SK
	15			

B.	ACQUISITION EQUIPMENT			
	1	Desktop Computer	4	
	2	Flame Ionization Detector (Total Gas)	1	SK-3Q02
	3	Infrared CO 2 analyzer	1	SK-3H02
	4			

C.	UNIT		
	C.1	Air Compressor	2
	C.2	Hydrogen Generator	2
	C.3	SK-9N11-A module	10
	C.4	SK-9N11-B module	3
	C.5	SK-9N11-C module	2
	C.6	GAS TRAP	2
	C.7		
	C.8		

Mud Logging Optional Equipment and Materials List

No	Description	Qty	Unit

БАЯНТАЛ ЭНЕРЖИ ХХК

МОНГОЛЫН АЛТ МАК ХХК

**ЭНГЭР СУХАЙТ -1 ӨРМИЙН ШИНГЭН ХАЯГДЛЫН
САНГИЙН ТЕХНИКИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН АЖЛЫН
ТАЙЛАН**

Байршил: ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН МАНДАХ СУМ ЭНГЭР СУХАЙТЫН ТАЛ

“МАК” ХХК-ИЙН ГАЗРЫН ТОСНЫ ХАЙГУУЛЫН ТАЛБАЙ

Захиалагч: “МОНГОЛЫН АЛТ МАК” ХХК

Гүйцэтгэгч: “БАЯНТАЛ ЭНЕРЖИ” ХХК

2024.10.22.

ГАРЧИГ

1. БЭЛТГЭЛ АЖИЛ

- 1.1. Ажиллах хүчний төлөвлөлт,бүрдүүлэлт
- 1.2. Техник,багаж тоног төхөөрөмж бэлтгэх
- 1.3. Химийн бодисын худалдан авалт
- 1.4. ХАБЭАБО-ны үйл ажиллагаа

2. ТЕХНИКИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

- 2.1. Техникийн нөхөн сэргээлтэнд тавигдсан шаардлага
- 2.2. Техникийн нөхөн сэргээлт хийх газрын байршил
- 2.3. Техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлын гүйцэтгэл
- 2.4. Хяналт, мониторинг /Итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжилгээнд өгөх/

3. ДҮГНЭЛТ

1. БЭЛТГЭЛ АЖИЛ

1.1. Ажиллах хүчний төлөвлөлт,бүрдүүлэлт

Шингэн хаягдлын нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд ажиллах буюу төслийн багийг “Баянтал Энержи”ХХК-ийн бодлого журмын дагуу бүрдүүлэх зорилго тавьж техникийн ажлын үе шатанд орон нутагт нийт 4 албан тушаалд 6 хүнийг ажиллуулсан ба 2024 оны 08 дүгээр сарын 08-ны өдрөөс 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн хооронд ажиллуулсан.

Ажлын талбайд ажиллах цагийн хуваарь 10 цаг бөгөөд нийт ажилчид 1 ээлжээр ажилласан ба бүх ажилчдад ажил үүргийн болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч ажилтан тус бүрийг нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр ханган ажилласан.

Хүснэгт 1. Нөхөн сэргээлтийн талбайд ажилласан ажилчдын бүртгэл

№	Ажилтны овог нэр	Албан тушаал	Иргэний харъяалал
1	Ц.Батхүү	Төслийн менежер	Улаанбаатар
2	Б.Гансүх	Талбайн менежер	Улаанбаатар
3	С.Батсүх	Оператор	Улаанбаатар
4	Л.Шинэжил	Оператор	Өвөрхангай
5	П.Хүрэлбаатар	Жолооч	Улаанбаатар
6	Д.Гэрэлт-Од	Механик, Туслах ажилтан	Улаанбаатар

1.1. Ажлын байран дээрх харилцаа холбоо, гүйцэтгэсэн үндсэн үүрэг:

ТӨСЛИЙН МЕНЕЖЕР: Төслийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, үнэлэх замаар төслийн зорилго зорилтыг хэрэгжүүлэх, холбогдох хууль, дүрэм журам, стандартуудыг мөрдөж ажиллах, ажилчдыг удирдан чиглүүлэх, зааварлах, сургах, ажилд томилох, ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавьж явцын мэдээ болон гүйцэтгэлийн тайлан гаргаж компанийн удирдлагад болон захиалагч талд, мөн орон нутгийн мэргэжлийн байгууллагын ажлын хэсэгт тайлагнах

ТАЛБАЙН МЕНЕЖЕР: Төслийн үйл ажиллагааны явцад шаардагдах санхүүгийн бүх зардлыг тооцон захиран зарцуулах, худалдан авалт хийх, санхүүгийн бичиг баримтын бүрдлийг ханган тайлагнах, ажилчдыг амрах ажиллах нөхцөлөөр хангах, шаардлагатай багаж тоног төхөөрөмжөөр хангах.

ОПЕРАТОР, ЖОЛООЧ: Нөхөн сэргээлтийн талбай болон сум, хот хоорондын ачаа тээвэр хийх, хариуцаж буй машины бүрэн бүтэн байдлыг хангах, төслийн талбайд хүнд механизм

/ экскаватор, ковш /ажиллуулах үедээ техникийн аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллах, ажил эхлэх болон дуусах үед тойрох үзлэгийг тогтмол хийх.

ТУСЛАХ АЖИЛТАН: Удирдах ажилтны заавар зөвлөгөөгөөр өдөр тутмын ажилд нар бие оролцох, бараа материал ачиж буулгах, биологийн нөхөн сэргээлтийн үед Загийн суулгац тарих, усалгаа хийх, торон хашааг мал, амьтнаас хамгаалах битүүмжлэх.

1.2. Техник, багаж тоног төхөөрөмж:

Хүснэгт 2. Нөхөн сэргээлтийн ажилд ашигласан машин механизм

№	Машины нэрс	Марк	Улсын дугаар	Зориулалт
1	Экскаватор	HYUNDAI 2900LC	11-86 УН	Газар ухах
2	Авто ачигч	SDLG LG953	22-83 УН	Шороо ачих, газар тэгшлэх.
3	Авто чирэгч	NORTH BENZ	84-06УБС	Хүнд механизм ачиж тээвэрлэх
4	Ачааны машин	HINO 7960cc	72-27 УНН	Ачаа ачих
5	Суудлын машин	LAND CRUISER 76	00-38 УЕМ	Хүн тээвэр

Хүснэгт 3. Нөхөн сэргээлтийн ажилд ашигласан багаж хэрэгсэл:

№	Материалын нэрс	Тоо ширхэг	Зориулалт
1	Ажлын хувцас	5	Ажилчдын хэрэгцээнд
2	Ажлын хантааз	5	Ажилчдын хэрэгцээнд
3	Ажлын гутал	5	Ажилчдын хэрэгцээнд
4	Ажлын бээлий	40	Ажилчдын хэрэгцээнд
5	Хамгаалалтын хувцас / ковер /	4	Ажилчдын хэрэгцээнд
6	Хүрз	6	Нөхөн сэргээлтэнд
7	Модны нүх ухагч	1	Нөхөн сэргээлтэнд
8	Хамгаалалтын тууз	2 боодол	Нөхөн сэргээлтэнд
9	Төмөр гадсан шон	80	Нөхөн сэргээлтэнд
10	Бахь	2	Нөхөн сэргээлтэнд
11	Төмөр утас	1 боодол	Нөхөн сэргээлтэнд
12	Шуудай	20	Нөхөн сэргээлтэнд

1.3 Химийн бодисын зарцуулалт, худалдан авалт

Монгол улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг болох Ашигт малтмал Газрын тосны газраас гаргасан “Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн техникийн нөхөн сэргээлтийн зөвлөмж”-д Хөнгөнцагааны сульфат / саармагжуулах / болон Хлорт магни / бэхжүүлэх / бодисыг нэг шингэн хаягдлын санд ойролцоогоор 300кг-1200кг хүртэл хийж хутгана гэж заасны дагуу энэхүү хоёр төрлийн химийн бодисыг гадаад улсаас химийн бодис оруулж ирж худалдан борлуулах тусгай зөвшөөрөл бүхий “Ундрах гарц”ХХК-иас худалдан авсан.

Дээрх хоёр төрлийн химийн бодисыг ашиглахдаа хаягдлын сан тус бүрд нь өөр өөр хэмжээтэй хийсэн тул доорх хүснэгтээр тодорхой үзүүлэв.

Хүснэгт 4. Нөхөн сэргээсэн хаягдлын санд зарцуулсан химийн бодисын хэмжээ:

№	Хаягдлын сангийн нэр	Урт (м)	Өргөн (м)	Гүн (м)	Талбайн хэмжээ (м2)	Бодис хийн хутгасан сар, өдөр		Зарцуулсан химийн бодисын хэмжээ (кг)		Хаягдлын сан булсан сар, өдөр
						Al2(SO4)3	MgCl2* 6H2O	Al2(SO4)3	MgCl2* 6H2O	
1	Өрмийн шингэн хаягдлын сан-1	25	12	3.5	1050	2024 08.13	2024 08.16	625	625	2024.10.20
	Нийт							625	625	

Хүснэгт 5. Химийн бодисын нэршил, хэмжээ:

№	Химийн бодисын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нийт хэмжээ (кг)
1	Нэр: Хөнгөнцагааны Сульфат Al2(SO4)3 Үйлдвэрлэгч: БНХАУ Хэмжээ: 25кг	Шуудай	25	625
2	Нэр: Хлорт магни MgCl2*H2O Үйлдвэрлэгч: ОХУ Хэмжээ: 25кг	Шуудай	25	625
	Нийт		50	1250

Химийн бодисын гарал үүсэл, шинжилгээний бичиг баримт:

1 of 1

КАУСТИК
АО «КАУСТИК»
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «КАУСТИК»
400097, Волгоградская обл., г. Волгоград, ул. 40 лет ВЛКСМ, 57
Телефон/факс: +7 (8442) 40-41-87, +7 (8442) 40-46-70, +7 (8442) 40-56-09
Служба поддержки клиентов: +7 (8442) 40-43-03
Web: www.kauistik.ru, E-mail: info@kauistik.ru, sale@kauistik.ru

Документ о качестве продукции
Российской Федерации
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «КАУСТИК»
400097, Волгоградская обл., г. Волгоград, ул. 40 лет ВЛКСМ, 57
Телефон/факс: +7 (8442) 40-41-87, +7 (8442) 40-46-70, +7 (8442) 40-56-09
Служба поддержки клиентов: +7 (8442) 40-43-03
Web: www.kauistik.ru, E-mail: info@kauistik.ru, sale@kauistik.ru

Бисофит (легкий кларетный технический) сульфат алюминия, а также алюминия сульфат технический очищенный ГОСТ 12966-85

Партия: 102
Дата изготовления: 12.08.2023
Вид упаковки: Мешки (20кг)
Масса нетто, кг: 20
Масса брутто, кг: 20,111
Класс чистоты, кг: 20

Бисофит (легкий кларетный технический) сульфат алюминия, а также алюминия сульфат технический очищенный ГОСТ 12966-85

Наименование показателя	Сорт/Марка/Сорт/Технический	Высший сорт	Высший сорт
Внешний вид	Белый порошок	Белый порошок	Белый порошок
Массовая доля оксида алюминия (Al ₂ O ₃), % не менее	10,0	10,0	10,0
Массовая доля оксида железа (Fe ₂ O ₃), % не более	0,3	0,3	0,3
Массовая доля оксида натрия (Na ₂ O), % не более	0,02	0,02	0,02
Массовая доля оксида кальция (CaO), % не более	0,01	0,01	0,01
Массовая доля оксида магния (MgO), % не более	0,01	0,01	0,01
Массовая доля оксида калия (K ₂ O), % не более	0,01	0,01	0,01
Массовая доля оксида натрия (Na ₂ O), % не более	0,02	0,02	0,02

Информация для потребителей:

Бисофит используется в различных областях промышленности и хозяйственной деятельности, в том числе в газовой промышленности в виде водных растворов в качестве:

- противокоррозионных реагентов и материалов;
- средств для очистки воды при хлорировании, транспортировании и использовании;
- средств для очистки воды (очистка), а также при обработке технологических и грунтовых водопроводов и других гидротехнических сооружений с целью снижения выбросов вредных веществ, вредных для окружающей среды;
- средств против коррозии стальных, стальных и других сплавов (сталь, алюминий).

Бисофит не токсичен. По степени воздействия на организм человека бисофит относится к умеренно опасным веществам 4-го класса опасности по ГОСТ 12.1.007. Предельно допустимая концентрация воздуха рабочей зоны 2 мг/м³ по ГОСТ 12.1.005.

Бисофит обладает умеренно раздражающим действием на кожные покровы, слизистые оболочки верхних дыхательных путей и глаз. Сенсибилизующим, канцерогенным, мутагенным и мутагеноподобным свойствами не обладает.

При попадании на кожные покровы и в глаза следует немедленно промыть их обильным количеством воды, при любых сомнениях обратиться к врачу.

При хранении необходимо соблюдать условия, которые не влияют на качественные показатели продукции и устранить всевозможные причины (влага, влажность) упаковки.

Бисофит - полимеризуемое вещество.

Бисофит должен храниться в закрытых емкостях, защищенных от влаги и прямых солнечных лучей. Гарантийный срок хранения - 12 месяцев с даты изготовления.

Обязательной сертификации не подлежит.

Дополнительная информация о безопасности продукции указана в паспорте безопасности продукта.

Вы можете направить вопросы, связанные с качеством продукции, упаковке, транспортировке, технической поддержке, а также получить информацию по приобретению и использованию продукции в службу поддержки клиентов следующими способами: телефон: +7 (8442) 40-43-03, 40-43-03, электронная почта: info@kauistik.ru.

1 of 1

АО «ГРАСК»
ПАСПОРТ КАЧЕСТВА № 224
алюминия сульфат технический очищенный
ГОСТ 12966-85

Партия: 102
Дата изготовления: 12.08.2023
Нотариус: ТКУ 3193442
Масса нетто: 20,000 кг
Масса брутто: 20,111 кг

Физико-химические показатели

Наименование показателя	Норма по ГОСТ 12966-85 для сорта		Результаты анализа
	1	2	
Внешний вид	Однородный сыпучий материал с размерами частиц не более 20 мм белого цвета	Исследованный материал, куски неопределенной формы и разного размера массой не более 10 кг белого цвета	Однородный сыпучий материал
Массовая доля оксида алюминия, %, не менее	16	16	16
Массовая доля оксида железа в пересчете на оксид железа (Fe ₂ O ₃), %, не более	0,3	0,3	0,3
Массовая доля оксида натрия (Na ₂ O), %, не более	0,02	0,02	0,02
Массовая доля свободной серной кислоты (H ₂ SO ₄), %, не более	0,001	0,001	0,001
Массовая доля мышьяка в пересчете на оксид мышьяка (As ₂ O ₃), %, не более	0,001	0,001	0,001

Заключение: продукт соответствует ГОСТ 12966-85 сорта 1. Алюминия сульфат технический не относится к опасным грузам (ГОСТ 19433) и не представляет опасности при транспортировании.

Начальник ОТК: [Подпись]

Дата выдачи паспорта: 12.08.2023

ХАРЬВА ГААЛИЙН ГАЗАР ХОРОО
САЛБАР ЛАБОРАТОРИЙН
МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮГНЭЛТ

2023 оны 09 сарын 12 өдөр № 0423001972

2023-09-12 0423001972 Бүртгэлийн №: 0423001883

А. Шинжилгээнд хамрагдсан баримт мэдээлэл

1. Мэдүүлэгчийн нэр, регистр	2. Дээжний төрөл	3. Дээжний төрөл	4. Экспорт/Импорт	5. Иргүүлсэн галвийн байгууллага, ГУБ	6. Дээж авсан өдөр
Хүндэтгэл ХХХ 8903017	4	4	Импорт	04912 220626	2023-09-12

Б. Дээжний дэлгэц бичиг баримтууд

7. Тазарийн хэрэгсэл	8. Дээжний бүтээгдэхүүн	9. Дээжний дэлгэц бичиг баримтууд
Авто машин	626	187-00025561 БОАЖ-ны тусгай зөвшөөрөл-0001079, тазарийн баримт-07030023, үнийн код-1056, лр-231

В. Шинжилгээний хэргийн

10. Дээж хүлээн авсан өдөр	11. Шинжилгээ хийсэн итгэмжлэгдсэн лабораторийн нэр	12. Сорилтын дүнгийн дугаар	13. Сорилтын дүнгийн өдөр
2023-09-12	Алтанбулаг дэх салбар лаборатори	268	2023-09-12

№	14. Баримт нэр	15. Ачлалын нэр	16. Төлөө байдлыг	17. Төлөө нэр	18. Хэмжээ	19. Баримт өгөгдлийн тайлбар
1	Мэдүүлэгч: Тийм-хэвчлэн	28309099	Хуурай, талст нунтаг, цагаан өнгөтэй	6000 кг		Шинжилгээний дүн болон БТЮС-ийн тайлбар бичгийн 28-р бүтэйн тайлбар, Ерөнхий тайлбар, Зүйн 28.30-ын тайлбар, (D)(1)-г үндэслэн өгөгдсөн.
2	Мэдүүлэгч: Натрийн нитрит	28341000	цагаан өнгөтэй нунтаг	6000 кг		Шинжилгээний дүн болон БТЮС-ийн тайлбар бичгийн 28-р бүтэйн тайлбар, Ерөнхий тайлбар, Зүйн 28.34-ын тайлбар, (A)(1)-г үндэслэн өгөгдсөн.
3	Мэдүүлэгч: Сульфат, хөнгөн цагааны	28332200	цагаан өнгөтэй нунтаг	5000 кг		Шинжилгээний дүн болон БТЮС-ийн тайлбар бичгийн 28-р бүтэйн тайлбар, Ерөнхий тайлбар, Зүйн 28.33-ын тайлбар (A) (2)-г үндэслэн өгөгдсөн.
4	Мэдүүлэгч: Магнийн хлорид	28273100	цагаан өнгөтэй, талст нунтаг	5000 кг		Шинжилгээний дүн болон БТЮС-ийн тайлбар бичгийн 28-р бүтэйн тайлбар, Ерөнхий тайлбар, Зүйн 28.27-ын тайлбар (A) (2)-г үндэслэн өгөгдсөн.

Хуудас 1 / 2

Г. Ерөнхий дүгнэлт

Шинжилгээний дүн болон дэлгэц бичиг баримтыг үндэслэн тус компанийн импортлогч буй хэмжээн боддог нь "Тийм-хэвчлэн", "натрийн нитрит", "хөнгөн цагааны сульфат", "магнийн хлорид" байна.

Нэмэлт мэдээлэл: Үгүй

Тайлбар: Шинжилгээний дүнтэй дүрдсөн бараа, болон бичиг баримтыг харьцуулан шалгах

Дүгнэлтийн үнэмтэй хувицаа: 14 хоног

Сугасан тайлбар:

Шинжлэх ГУБ - Шинжлэх ГУАБ - Алхан шинжлэх

3. БАЯНЗУБ
3. БАЯНЗУБ

**ХАРЬЯА ГААЛИЙН ГАЗАР, ХОРОО
СЭЛЭНГЭ - АЛТАНБУЛАГИЙН САЛБАР ЛАБОРАТОРИ**

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

1. Ирүүлсэн дээжинд холбогдох мэдээлэл

2023 оны 09 сарын 12 өдөр
Дээж ирүүлсэн газрын нэр
Дээж сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал
Холбогдох бичиг баримтын дугаар
Дээж ирсэн огноо
Шинжилсэн огноо
Битүүмжлэлийн дугаар

№ 266
Ундрхагц ХХК
Ө. Өнөржаргал ГУБ
0423L01583
2023-09-12
2023-09-12
626

2. Шинжилгээний үр дүн

№	Мэдүүлсэн дээж сорьц		Бүтээгдэхүүний стандарт	Шинжилгээний үзүүлэлтүүдийн үр дүн		
	Нэр төрөл	Төлөв байдал		Аргачлалын стандарт	Химик нэгж	Үр дүн
1-1	Тимочевина	цагаан өнгөтэй нунтаг	-	MNS JS 0117:2003	НҮТ шингээлтийн спектроар ИК шингээлтийн спектроар Флуоресценц	0.799
2-1	Натрийн нитрит	цагаан өнгөтэй нунтаг	-	MNS JS 0117:2003	НҮТ шингээлтийн спектроар ИК шингээлтийн спектроар Флуоресценц	sodium nitrite-0.846
3-1	Сулфат, хөнгөн цагааны	цагаан өнгөтэй нунтаг	-	MNS JS 0117:2003	НҮТ шингээлтийн спектроар ИК шингээлтийн спектроар Флуоресценц	aluminum sulfate-0.709
4-1	Магнийн хлорид	цагаан өнгөтэй нунтаг	-	MNS JS 0117:2003	НҮТ шингээлтийн спектроар ИК шингээлтийн спектроар Флуоресценц	magnesium chloride-0.840

Шинжилгээ хийж гүйцэтгэсэн: ГУБ - Шинжээч
ГУАБ - Ахлах шинжээч

БАЯНЗУЛ

1.4 ХАБЭАБО-ны үйл ажиллагаа

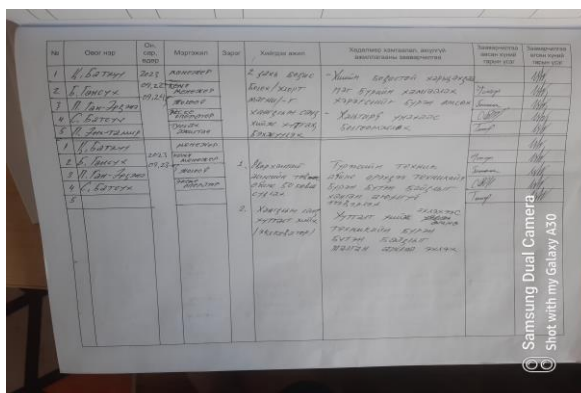
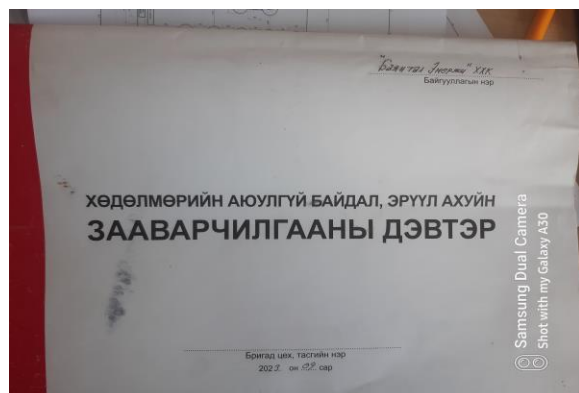
Нөхөн сэргээлтийн ажилд ашиглаж буй техник тоног төхөөрөмжид үзлэг шалгалт хийн “Эрсдэлийн үнэлгээ”-г боловсруулан ажилласан.

Хүснэгт 6. Эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн байдал:

№	Ажлын талбарын тодорхойлолт	Аюулын төрөл	Аюулын тодорхойлолт/дэд төрөл/	Үр дагавар	Тохиолдох магадлал	Эрсдэлийн үнэлгээ
1	Нөхөн сэргээлтийн талбай	биологийн	Шавьж хорхой / аалз	1- Хөнгөн	С - Болзошгүй	Бага
2	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Цаг агаар / Байгалийн үзэгдэл	Шороон шуурга болон хүйтэн бороо	1 - Хөнгөн	В - Өндөр	Дунд
3	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Ажлын байрны зохион байгуулалт	Нэг хэвийн давтагдах хөдөлгөөн	1 - Хөнгөн	С - Болзошгүй	Бага
4	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Хүндийн хүч	Өндрөөс унах	3 - Ноцтой	D - Бага	Бага

5	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Хүндийн хүч	Гадны биет дээр унах, бүдрэх, хальтрах	3 - Ноцтой	В - Өндөр	Дунд
6	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Нийгэм соёлын /	Лицензийн /хэрэглэх эрх/ шаардлага	2 – Дунд зэрэг	D – Бага	Бага
7	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Шатамхай бодис /шатамхай шингэн ба хатуу бодис	Тос тослох материал	1 - Хөнгөн	С - Болзошгүй	Бага
8	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Дулаан /Гал / Тэсрэх бодис	Хүйтний стреес	1 – Хөнгөн	С - болзошгүй	Бага
9	Нөхөн сэргээлтийн талбай	Тээврийн хэрэгсэл /зам тээвэр	Том оврын ачааны болон суудлын тэрэг	4–Онц ноцтой	D - Бага	Их

Өдөр бүр нийт ажилчдад ажил эхлэхээс өмнө хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч гарын үсэг зуруулж, техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийхэд шаардагдах ажлын хувцас, хөдөлмөрийн багаж зэмсгээр бүрэн ханган нийт 600 хүн/цаг буюу 10 өдөр осол, зөрчилгүй ажиллалаа.

2 ТЕХНИКИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

2.1 Техникийн нөхөн сэргээлтэд тавигдсан шаардлага

Нөхөн сэргээлтийг “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт” хийх тухай MNS 5917:2008 стандарт, “Газрын тосны хайгуул, олборлолт, ашиглалтын үйл ажиллагаанаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт” хийх тухай MNS 6200:2010 стандарт, БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А-138 дугаар тушаалаар батлагдсан “Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал”-ын дагуу мөн Ашигт малтмал Газрын тосны газраас гаргасан

“Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн техникийн нөхөн сэргээлтийн зөвлөмж” зэргийг мөрдлөг болгон хийж гүйцэтгэсэн.

2.2 Нөхөн сэргээлт хийсэн газрын байршил

Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай нь “МАК” ХХК-ийн газрын тосны хайгуулын талбай бөгөөд Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутаг дэвсгэр “Энгэр сухайтын тал” хэмээх газарт байрладаг. Тухайн талбай нь Улаанбаатар хотоос 548км, Дорноговь аймгийн төв Сайншанд хотоос 230км, Мандах сумаас урагш 80км зайд оршдог.

2.3 Техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлын гүйцэтгэл

Техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил 08 дүгээр сарын 12-ны өдөр эхэлсэн бөгөөд тухайн өдөр шингэн хаягдлын сангийн гадна талын торыг буулган авч нөхөн сэргээлт хийх талбайгаас холдуулан өөр байршилд хурааж байрлуулсан. Мөн шингэн хаягдлын санд хэмжилт хийсэн. Энэхүү хэмжилтээр сангийн лаг шаврын зузаан нь 1,7м, усны түвшин нь 1,4м байсан.

Дээрх ажил хийгдэж дууссаны дараа төлөвлөлтийн дагуу эхний бодис болох Хөнгөнцагааны сульфат ($\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$)-ыг 625кг-ыг, хийж хутган саармагжуулах ажил хийсэн. Ингэснээр хөнгөнцагааны сульфат нь устай урвалд орж хүчиллэг шинж чанартай болж, сангийн шингэн нь саармаг шинж чанартай болон РН-ийг тэнцвэржүүлэн SO_4 нь хүнд металлын полимертой нэгдэж, уусдаггүй идэвхгүй сульфат болон хувирч, хорт шинж чанарыг арилган хоргүйжүүлдэг.

Дараагийн Хлорт магни ($\text{MgCl}_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$) бодисыг 08 дүгээр сарын 15-ны өдөр 625кг-ыг хийж Экскаваторын шанагаар хутгалт явуулан бэхжүүлэлтийн ажил хийсэн. Хлорт магни нь ус шингээх чанар өндөр, мөн электролит шинж чанар өндөр тул шавар болон хаягдал шингэний усны агууламжийг багасгаж өгдөг. Мөн бүхэл биет болон хувирч органик болон хүнд металлын полимеруудтай нэгдсэний дараа шороо нэмж хутгаснаар бэхэжнэ.

Энэхүү техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг гүйцэтгэх явцад захиалагч талаас “МАК” ХХК-ийн Газрын тосны инженер н.Ганхөлөг тухай бүр хяналт тавин, харилцан санал солилцож ажилласан бөгөөд тухайн үед буюу 08 дугаар сарын 12-15-ны хугацаанд өрөмдлөгийн талбай бүрэн чөлөөлөгдөөгүй байсан бөгөөд 10 дугаар сарын 18-21-ны хооронд буюу нөхөн сэргээлтийн талбай бүрэн чөлөөлөгдсөний дараа сангийн гадаргууг цэвэрлэн шороогоор булж тэгшлэх ажил хийгдсэн.

Тухайн хаягдлын санг булж тэгшлэхдээ холбогдох стандартын дагуу дотор талын дүүргэлт хийсэн хэсгийг шингэн үл нэвчүүлэх материалаар өлгийдөх хэлбэрээр хучиж, дээгүүр нь шороо асган тэгшилж нягтаршуулсан. Үүний дараа хаягдлын сангийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хөрсийг 0.07МПа (1.0м2 талбайд 7.0тн жингээр дарах хүч)-аас багагүй даралтыг даах хэмжээнд хүртэл нягтруулан, 1,2м –ээс илүүгүй өндөртэйгөөр хөрсний суултыг тооцон, 17-18 градусын налуутай овоолго үүсгэсэн. Мөн өрөмдлөг хийж гүйцэтгэсэн ажилчидтай хамтран өрөмдлөгийн талбайн хатуу хог хаягдлыг цэвэрлэн, зөөж ачих ажлыг гүйцэтгэж ойр орчмын талбайг бүхэлд нь хамруулан байгалийн унаган төрхөд нь дүйцүүлэн техникийн нөхөн сэргээлтийг хийсэн.

2.4 Хяналт, мониторинг

Хүснэгт 7 Ажлын төлөвлөлт, гүйцэтгэл

№	Ажлын үе шат	Эхлэх	Дуусах	Гүйцэтгэл /хувиар/
1	Талбайн хэмжилт, зураглал			
1.1	Нөхөн сэргээлт хийх талбайд хэмжилт хийж, зураглал гаргах	2024.08.12	2024.08.12	100%
2	Техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил			
2.1	Хаягдлын сангийн хамгаалалтын торон хашаа буулгаж хураах	2024.08.12	2024.08.12	100%
2.2	Хаягдлын санд химийн бодис хийж саармагжуулах, бэхжүүлэх	2024.08.13	2024.08.15	100%
2.3	Хаягдлын сан, эвдэрсэн талбайд дүүргэлт хийж сул шороо зөөж асгах нягтаршуулах,	2024.10.18	2024.10.21	100%
2.4	Талбайн ирмэг налууг 18 градусаас ихгүйгээр газрын тогтоцтой ойртуулан хэлбэршүүлэх	2024.10.20	2024.10.21	100%

3 Дүгнэлт

Нөхөн сэргээлт хийж гүйцэтгэхдээ дараах шаардлагуудыг баримталж ажилласан. Үүнд:

- “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт” хийх тухай MNS 5917:2008 стандарт, “Газрын тосны хайгуул, олборлолт, ашиглалтын үйл ажиллагаанаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт” хийх тухай MNS 6200:2010 стандарт,
- БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А-138 дугаар тушаалаар батлагдсан “Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал”
- Ашигт малтмал Газрын тосны газраас гаргасан “Өрмийн шингэн хаягдлын сангийн техникийн нөхөн сэргээлтийн зөвлөмж” зэргийг мөрдлөгө болгон хийж гүйцэтгэсэн.

Хийгдсэн ажлууд:

- Шингэн хаягдлын сан болон өрмийн талбайн ойр орчмын газрыг хамарсан техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг 5 техник хэрэгсэл, 6 ажилтны бүрэлдэхүүнтэй гүйцэтгэсэн. Гэрээт ажлын гүйцэтгэлийн хугацаанд зөвхөн талбай дээр 600 хүн/цаг буюу 10 өдөр осол зөрчилгүй ажиллалаа.
- Хөнгөнцагааны сульфат ($Al_2(SO_4)_3$) болон Хлорт магни ($MgCl_2 \cdot H_2O$) тус бүр 625кг нийт 1250кг химийн бодис хольж хутгалт хийж саармагжуулан бэхжүүлж хөрсийг

0.07МПа (1.0м2 талбайд 7.0тн жингээр дарах хүч)-аас багагүй даралтыг даах хэмжээнд хүртэл нягтруулан, 1,2м –ээс илүүгүй өндөртэйгөөр хөрсний суултыг тооцон, 17-18 градусын налуутай овоолго үүсгэн нягтаршуулж хэлбэршүүлсэн.

- Нөхөн сэргээсэн талбайгаас “Газрын тосны хайгуул, олборлолт, ашиглалтын үйл ажиллагаанаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт” хийх тухай MNS 6200:2010 стандартын шаардлагын 6.10-д заасны дагуу хөрсний дээж авч “Нарт Шүүн Консалтинг” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлж баталгаажуулах ажил хийгдсэн.
- Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг “Газрын тосны хайгуул, олборлолт, ашиглалтын үйл ажиллагаанаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт” хийх тухай MNS 6200:2010 стандартын шаардлагын дагуу хийж дуусган 2024 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдөр орон нутагт хүлээлгэн өгч акт гаргуулан авсан.
- Энэхүү тайланг боловсруулан удирдлагын түвшинд хянуулан холбогдох акт бичиг баримтыг хавсарган эцсийн байдлаар гаргаж байгаа бөгөөд хувийг орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллага болон захиалагч талд хүргүүлнэ.

ТАЙЛАН ХЯНАСАН:

БАЯНТАЛ ЭНЕРЖИ ХХК-ийн

/ Л. МӨНХБИЛЭГ /

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

ТӨСЛИЙН МЕНЕЖЕР / экологич /

/ Ц.БАТХҮҮ /

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000212725

2014.07.04

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011481069

/ Хувийн хэргийн дугаар /

5859778

/ Регистрийн дугаар /

Баянтал энерги

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай
компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр

/ шийдвэрийн нэр /

01

/ дугаар /

2014.07.02

/ он, сар, өдөр /

7911

Аялал жуулчлал

6201

Программ хангамжийн үйлчилгээ

6391

Компьютерийн үйлчилгээ

4773

Уул уурхайн тоног төхөөрөмжийн худалдаа

47990

Худалдааны зуучлал

82110

Уул уурхайн зөвлөгөө өгөх

49230

Автомашинаар ачаа тээвэрлэх

/ Код /

/ Үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

4

/ гишүүдийн тоо /

1,000.00

/ хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Баянзүрх, 26-р хороо, хүннү, Олимп плаза, 302 тоот, Утас1: 99189433, Утас2:
88110135, Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР

/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /

УЛСЫН БҮРТГЭГЧ

/ тэмдэг /

Г.ВАТМӨНХ

/ гарын үсэг /

Гэрчилгээ дахин олгосон 2020 он 10 сар 27 өдөр

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Наранцэцэг овогтой Баяраа-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2020.10.27	Г.Батмөнх 529
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2020.10.27	Г.Батмөнх
4	Эцсийн өмчлөгч 1 иргэн бүртгэв.	2020.10.27	С.Мөнхсанчир
5	Хувьцаа эзэмшигч 3 хасагдаж хувьцаа эзэмшигчийн тоо нийт 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2021.06.19	С.Мөнхсанчир
6	Улаанбаатар, Баянгол, 7-р хороо, 3 хороолол /16092/, 55, 2-50 тоот Утас1: 88114800, Утас2: , Факс: хаягийг шинээр бүртгэв.	2021.06.19	С.Мөнхсанчир
7	47990 Худалдааны зуучлал үйл ажиллагааг хассаныг бүртгэв. 46100 Төлбөр эсвэл гэрээний үндсэн дээр хийгдэх бөөний худалдаа үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2021.06.19	С.Мөнхсанчир
8	Лхагва овогтой Мөнхбилэг-г Гүйцэтгэх захирал -р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2023.08.11	С.Баасандулам 570
9	Улаанбаатар, Хан-Уул, 22-р хороо, зайсан, дунжингараа, 48, байр 3 тоот Утас1: 88114800, Утас2: , Факс: хаягийг шинээр бүртгэв.	2023.08.11	С.Баасандулам
10	81300 Газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт /2023.07.27- 2026.07.27/ үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2023.09.21	Г.Мөнхсолонго

Энэхүү гэрчилгээг хуурамцаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцааны хүлээцтэй.
Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2016 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн
А/27 тоот тушаалын 12 дугаар хавсралт

МОНГОЛ УЛС

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН
ГЭРЧИЛГЭЭ

23 оны 07 дугаар
сарын 27 -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Дугаар 0230772

УЛААНБААТАР

(аймаг, нийслэлийн)

БАЯНГОЛ

(сум, дүүрэг)-ийн

5859778

тоот регистрийн дугаартай

БАЯНТАЛ ЭНЕРЖИ ХХК

(аж ахуйн нэгж, байгууллага)

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 20 . 23 оны . 07. дугаар сарын 27 . . . -ны
өдрийн А/263 тоот тушаалыг үндэслэн: ГАЗРЫН ХЭВЛИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ

төрлийн

ГАЗРЫН ХЭВЛИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ

чиглэлээр

үйл ажиллагаа явуулах эрхийг ГУРВАН жилийн хугацаагаар олгов.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД

Б.Бат-Эрдэнэ

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-31/1

Захиалагч: “Баянтал энерги” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Мандах сум Энгэр сухайт, Энгэр сухайт дов

Сорьц авсан огноо: 2024 оны 10 сар 28 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 10 сарын 31

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1											
1	0-20	8.05	0.008	0.021	0.79	0.96	0.06	34	7	0.7	11

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 1								
1	0-20	16.8	58.6	8.4	7.1	2.2	6.9	16.2

* Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД: (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУУН Консалтинг ХХК

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-31/2

Захиалагч: “Баянтал энерги” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Мандах сум Энгэр сухайт, Энгэр сухайт-1

Сорьц авсан огноо: 2024 оны 10 сар 28 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 10 сарын 31

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1											
1	0-20	9.29	0.247	0.605	0.69	0.64	2.45	15	4	0.6	13

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 1								
1	0-20	17.6	57.2	11.6	8.1	1.3	4.2	13.6

* Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРТЫН СТАНДАРТУУД : (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУУН Консалтинг ХХК

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-31/3

Захиалагч: “Баянтал энерги” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Мандах сум Энгэр сухайт, Энгэр сухайт-2

Сорьц авсан огноо: 2024 оны 10 сар 28 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 10 сарын 31

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1											
1	0-20	9.38	0.085	0.209	0.44	0.48	0.83	11	4	0.5	11

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 1								
1	0-20	26.8	56.2	6.1	4.3	1.5	5.1	10.9

* Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжснд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД : (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУУН Консалтинг ХХК

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-31/4

Захиалагч: “Баянтал энерги” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Мандах сум Энгэр сухайт, Энгэр сухайт-3

Сорьц авсан огноо: 2024 оны 10 сар 28 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 10 сарын 31

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1											
1	0-20	9.42	0.199	0.487	0.61	0.48	1.97	10	3	0.5	11

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 1								
1	0-20	21.6	58.9	7.6	6.5	1.1	4.3	11.9

* Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжснд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД: (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Р.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУУН Консалтинг ХХК

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-31/5

Захиалагч: “Баянтал энерги” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Мандах сум Энгэр сухайт, Энгэр сухайт-4

Сорьц авсан огноо: 2024 оны 10 сар 28 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 10 сарын 31

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Дээж 1											
1	0-20	9.41	0.244	0.598	0.54	0.64	2.42	12	5	1.4	11

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Дээж 1								
1	0-20	19.9	62.2	8.5	5.7	0.6	3.1	9.4

* Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД : (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ

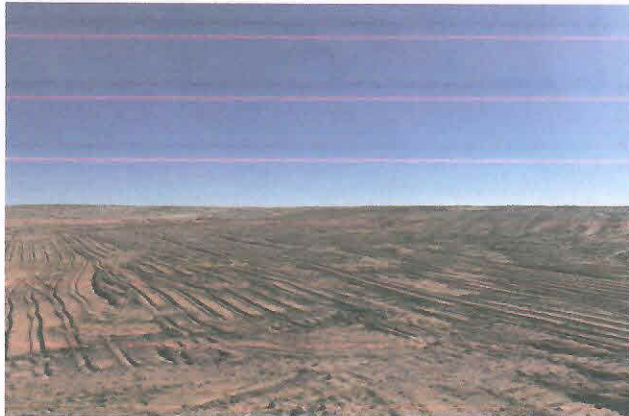
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУУН Консалтинг ХХК

НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН ГАЗРЫГ ХҮЛЭЭН АВСАН ТУХАЙ АКТ

2024 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдөр

№	Асуулт	Хариулт
1	Байршил Аймаг, сум, газрын нэр:	Энгэр сухайт-1 Дорноговь аймаг Мандах сум Энгэр сухайт
2	Аж ахуй нэгжийн нэр: Хаяг: Холбоо барих утас: И-Майл хаяг: Гэрчилгээний дугаар: Регистрийн дугаар:	МОНГОЛЫН АЛТ ХХК Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо 88757181 0209623 2095025
3	Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: Ордын нэр: Талбайн хэмжээ /га/:	896 Төхөм-Х (урд) талбайд газрын тос хайх 0,6 га
4	Нөхөн сэргээлт хүлээлгэн өгсөн: "ХХК Албан тушаалын нэр: Овог, нэр: Холбоо барих утас: И-Майл хаяг:	БАЯНТАЛ ЭНЕРЖИ ХХК Байгаль орчны мэргэжилтэн: Ц.Батхүү 88757187 bayantal.energy@gmail.com
5	Нөхөн сэргээлтийн ажлыг газар дээр нь хэмжиж зураглал үйлдсэн мэргэжлийн байгууллагын нэр: Хаяг:	
6	Нөхөн сэргээлтийн ажлын хэмжээ, чанар үр дүн	0.6 га
7	Нөхөн сэргээлтийн хэмжээ: 1. Техникийн нөхөн сэргээлт Талбайн хэмжээ /га/	Техникийн нөхөн сэргээлтийн 0.6 га газарт

	Ажлын хэмжээ /м.куб/ Зардал /төгрөг/ 2. Биологийн нөхөн сэргээлт хэмжээ: Талбайн хэмжээ /га/ Тарисан мод, бут, сөөг, ургамал /төрлөөр/ Ургалтын хувь Зардал /төгрөг/	(900м ³) 93,805,140 сая төгрөгний зардал гаргасан болно.
8	Нэмэлт мэдээлэл /1:2000 масштабтай зураглал, шинжилгээний үр дүн, фото зураг, хүлээлгэн өгсний дараа хяналт, мониторингийн зардалтай холбоотой баримт материалыг хавсаргасан байна./	

Нөхөн сэргээлтийн ажлын дүгнэлт:

Шингэн хаягдлын сан болон өрмийн талбайн ойр орчмын газрыг хамарсан нөхөн сэргээлтийн ажлыг 5 техник хэрэгсэл, 6 ажилтны бүрэлдэхүүнтэй гүйцэтгэсэн. Техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулсан нь үнэн болно.....

Тайлбар: Нөхөн сэргээлтэд хамрагдсан талбай, хийсэн ажлын хэмжээг техникийн болон биологийн гэж ангилан хэмжилтийн дүнг үндэслэн тогтооно. Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан бут, ургамлын төрөл зүйлийг тодорхой тусгана.

АКТ ГАРГАСАН:

Нөхөн сэргээлтийн талбай хүлээж авахад байлцсан:

Гишүүд

Б.Бат-Эрдэнэ /Засаг даргын орлогч/

Х.Эрдэмтөгс /Байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

“Баянтал Энержи” ХХК

/Аж ахуй нэгжийн нэр/

/Тамга, гарын үсэг/

Ц/Батхүү

/Нэр, албан тушаал/

Огноо:2024.11.06

**Монгол Улсын Засгын Газрын бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт
“Төхөм- Х урд” талбайн 2024 онд гүйцэтгэсэн судалгааны
ажлын
Байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн тайлан**

Захиалагч: “Монголын Алт” (МАК) ХХК

Гүйцэтгэгч: “БЖП геофизик монголиа” ХХК

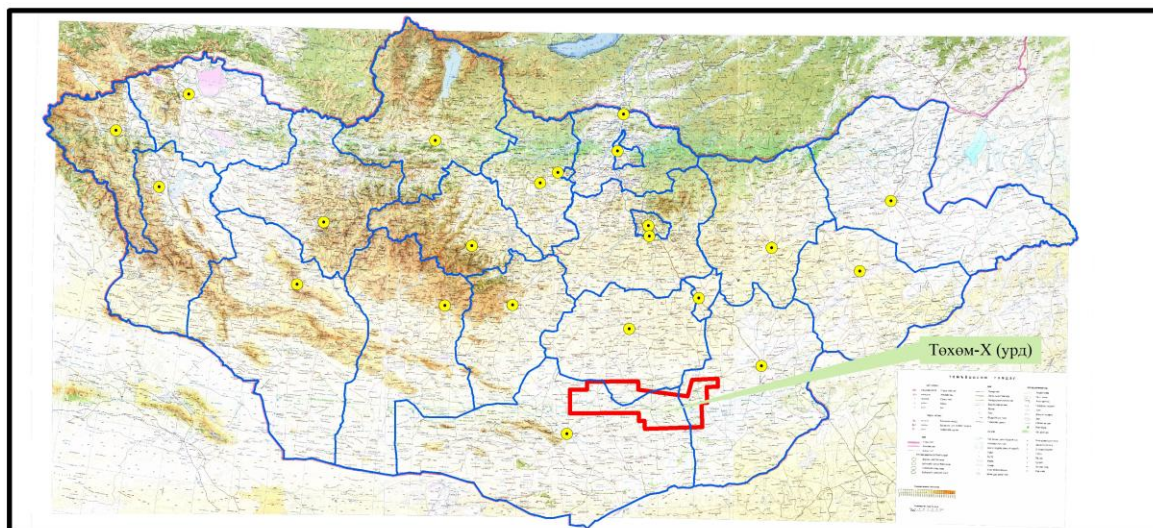
2024 он

Агуулга

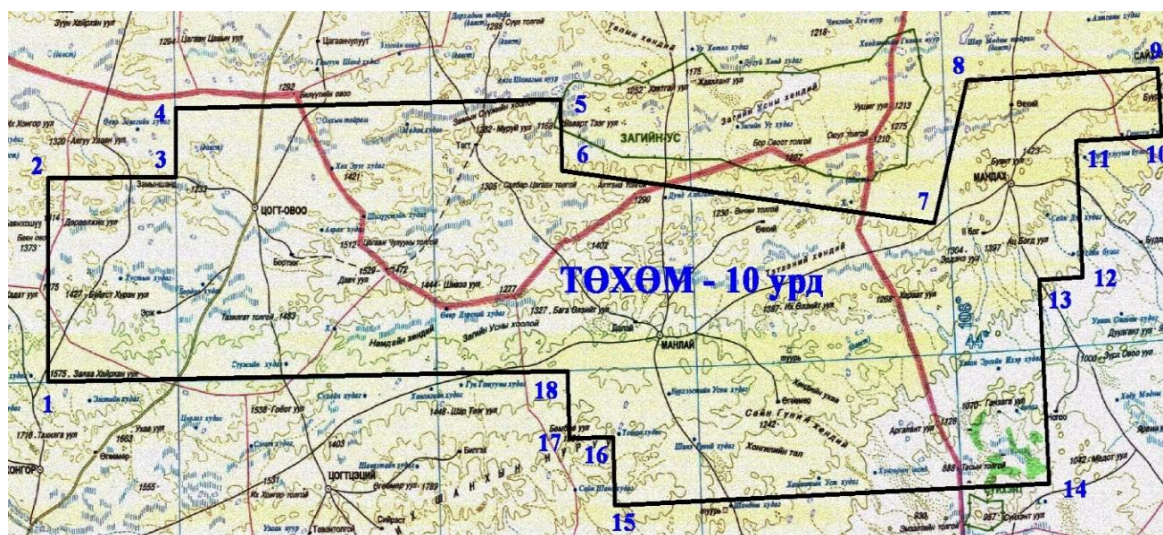
1	“Төхөм-Х урд” талбайн Ерөнхий мэдээлэл	3
2	Ажил явагдсан талбайн төлөв байдал	5
3	Судалгааны ажлын мэдээлэл	7
4	Судалгааны шугамын байгаль орчны нөхөн сэргээлт.....	7
5	Шугамын нөхөн сэргээлтийн дүгнэлт.....	11
6	“БЖП геофизик монголиа” ХХК-ын туслан гүйцэтгэгч “Геомин” ХХК –ын кемпийн хэрэгцээний газрын нөхөн сэргээлтийн ажил.....	12
7	Кемпийн байдал	12
8	Нөхөн сэргээлт хийсний дараах үеийн зурагууд:	15
9	Кемпийн хэрэгцээний газрын нөхөн сэргээлтийн дүгнэлт	18

1 “Төхөм-Х урд” талбайн Ерөнхий мэдээлэл

“Монголын Алт” (МАК) ХХК нь Засгийн газрын 2012 оны 253 дугаар тогтоолоор газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Х урд” талбайд газрын тосны хайгуул, ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулахаар Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулсан.

“Төхөм-Х урд” талбай нь Өмнөговь аймгийн Манлай, Цогт-Овоо, Цогтцэций, Ханхонгор, Мандал-Овоо, Дундговь аймгийн Өлзийт, Дорноговь аймгийн Мандах, Сайхандулаан сумдын нутагт оршдог.

Зураг-1 Газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Х урд” талбайн байриил

Хүснэгт-1 “Төхөм-Хурд” БХГ-т талбайн булангийн цэгүүдийн солбицол

Талбайн булангийн цэгүүд		
№	Өргөрөг	Урт
1	N43 49 59.88	E108 19 59.16
2	N43 40 00.12	E108 19 59.16
3	N43 40 00.12	E108 09 59.04
4	N43 40 00.12	E108 00 00.00
5	N43 40 00.12	E107 00 00.00
6	N43 40 00.12	E106 39 59.04
7	N43 49 59.88	E106 39 59.04
8	N43 49 59.88	E106 29 58.92
9	N44 00 00.00	E106 29 58.92
10	N44 00 00.00	E104 29 58.92
11	N44 30 00.00	E104 29 58.92
12	N44 30 00.00	E105 00 00.00
13	N44 40 00.12	E105 00 00.00
14	N44 40 00.12	E106 29 59.28
15	N44 29 26.88	E106 30 00.00
16	N44 19 15.96	E107 56 12.84
17	N44 40 00.12	E108 05 17.88
18	N44 40 00.12	E108 49 59.16
19	N44 35 12.12	E108 49 59.16
20	N44 30 00.00	E108 49 59.16
21	N44 30 00.00	E108 36 30.96
22	N44 30 00.00	E108 29 58.92
23	N44 10 00.12	E108 29 58.92
24	N44 10 00.12	E108 19 59.16

2 Ажил явагдсан талбайн төлөв байдал

Ажил явагдсан талбай нь Дорноговь аймаг Мандах сумын нутагт байрших бөгөөд Улаанбаатар хотоос 800 км зайд оршино. Төв азийн өндөрлөг тал хотгор, уулт, Их мужийн Монголын зүүн өмнөд болон давхаргат өндөрлөг тал, тэгшдүү хотгор сэргэж хэлбэржсэн үлдмэл цулдам уул, бэлэрхэг уулын мужийн цөлийн хээр, элс марз ба шал тойром бүхий өмнөд цөл, заримдаг цөл, мараа-марз бүхий умард цөл, хэт гандуу цөлийн районд хамаарагдана. Говь цөлд гадаргийн хувьд ухаа гүвээ тал, цав толгод, хотгор нам газар гол суурийг эзэлнэ. Говийн уулс нь баруунаас зүүн тийш намсана. Говь маягийн уулсын орчимд суурь чулуулаг ил гарч хад цохио үүсгэх нь элбэг байна. Төслийн талбайд гадаргуугын хэрчигдэл ихэвтэр, хадархаг, нам уулс, цав толгодоор хүрээлэгдсэн, янз бүрийн хэмжээтэй. Хотос хоолой шал тойром, эртний хөндий бүхий ухаа, гүвээт тал зонхилно. Газрын хэвгийн зонхилох өнцөг нь $0-3^{\circ}$, газар хөдлөлийн MSK-64 шаталбарын 6-н баллын бүсэд оршино.

Уур амьсгалын ерөнхий шинж байдал нь цөлийн уур амьсгалын шинжтэй бөгөөд уур амьсгал бүрэлдэхэд нь гадаргын хотгор гүдгэр ихээхэн нөлөөтэй.

Нар гийгүүлэгч хугацаа нь 12 ба 1 саруудад 5.5 цаг байна.

Агаарын жилийн дундаж температур нь 6.9°C , хамгийн хүйтэн нь 1-р сард тохиох бөгөөд хамгийн хүйтэндээ 1977 оны 01 сарын 01 нд 31.1°C -д хүрч байжээ.

Хүснэгт 2-1 Сарын дундаж агаарын температур

Сарууд	XII	I	II
Дундаж	-9.3	-11.4	-6.6

Хөрсний гадарга дээр өвлийн улиралд агаарынхаас $1-2^{\circ}\text{C}$ хүйтэн байдаг.

Хүснэгт 2-2 Хөрсний гадаргын сарын дундаж температур 0°C

Сарууд	XII	I	II
Дундаж	-10.6	-12.9	-7.6

Хүснэгт 2-3 Хөрсний гүний сарын дундаж температур 0°C

Гүн, м	XII сар	I сар	II сар	III сар
0.2	-8	-10.9	-8.5	-1.4
0.4	-5.6	-9	-7.6	-1.8
0.6	-2.8	-6.6	-6.4	-2
0.8	-0.3	-4.6	-5.3	-2.2
1.2	2.7	-1.2	-2.8	-1.6
1.6	4.9	0.8	-1.2	-0.5
2.4	7.8	4.4	2	1.2
3.2	9.6	6.9	4.6	3.4

Хөрсний гүнд 0.0° С-ийн нэвчих гүн нь 250 см орчим байх ба хамгийн гүехэн нь 190 см байна. Хөрсний хөлдөлтийн нормативт гүн нь шавар, шавранцар хөрсөнд 1.9-2.2 м ба том хэмхдэст хөрсөнд 2.8-3.1 м тус тус байна.

Тус талбайд жилд дунджаар 90мм орчим хур тундас унах бөгөөд түүний 90 хувь нь дулааны улиралд унана. Өвөлдөө хур тунадас багатай.

Сарууд	XI сар	XII сар	I сар	II сар
Сарын нийлбэр тунадас, мм	1.6	0.7	1.2	1.2

Хүснэгт 2-4 Сарын нийлбэр хур тунадасны хэмжээ

Тус бүс нутаг нь манай орны хамгийн салхидуу газар нутгийн нэг ба жилийн дундаж салхины хурд 4.0 м/сек орчим боловч өвлийн улиралд 0-1 м/сек хурдтай салхи зонхилдог байна. Төслийн бүс нутагт өвлийн улиралд баруун, баруун хойд ба хойд чиглэлийн салхи зонхилно.

Өртөө харуул	XI сар	XII сар	I сар	II сар
Ханбогд	4.5	4.4	3.9	4.0

Хүснэгт 2-5 Сарын дундаж салхины хурд м/с

Сарууд	XI сар	XII сар	I сар	II сар	III сар
Харьцангуй чийгшил, хувь	55	65	64	56	44
Хүчтэй салхитай өдрийн тоо	3.5	2.5	2.4	2.6	3.8
Шороон шуургатай өдрийн тоо	4.9	2.9	2.4	4.2	7.2

Хүснэгт 2-6 Агаарын хуурайшил, хүчтэй салхи, шуургатай өдрийн тоо

Ажил явагдах бүс нутагт жилдээ 6-14 өдөр цасан шуурга шуурах ба энэ нь голчлон хавар, намартаа тохиолдох магадлал өндөртэй.

Газрын тосны хайгуулын талбай нь баруунаас зүүн тийш намссан, хэрчигдэл ихтэй, хадархаг нам уулс, цав толгод тэдгээрийн хооронд үргэлжлэх янз бүрийн түвшний ухаа гүвээт тал ба заган ой, бут сөөг, элсэн довцог бүхий буурц хоолой зэрэг хотгор гүдгэрийн олон хэв шинжийг хамарна. Төслийн газар нутаг нь өргөргийн хувьд говь, цөлийн бүсийн зааг нутгийг хамрах бөгөөд Монгол орны хөрс, газарзүйн мужлалтаар бүсийн хэв шинжит хээржүү цөлийн бор хөрс, цөлийн бор саарал хөрс голлон тархсан байна. Нам хотос хоолойнууд нь далайн төвшнөөс 900-1000 м, нам уул толгодын өндөр гол төлөв 1200-1300 м хооронд хэлбэлзэнэ. Ландшафт нь цөлөрхөг шинжтэй. Бударгана-Монгол өвст, багалуур-монгол өвст хээршсэн цөлийн ургамал зонхилохын зэрэгцээ бударгана загт цөлд тохиолддог.

3 Судалгааны ажлын мэдээлэл

2024 онд “Төхөм-Х урд” талбайд 400 т.км хоёр хэмжээст судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөн хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, төсвийг АМГТГ-аар хянуулж батлуулсан.

Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн дагуу газрын тосны хайгуулын “Төхөм-Х урд” талбайн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг 6 дугаар сард БОАЖЯ-аар батлуулсан.

Туслан гүйцэтгэгч компаниар “БЖП геофизик монголиа” ХХК ажилласан бөгөөд “Төхөм-Х урд” талбайн Энгэрсухайтын хотгорт 2 хэмжээст судалгааны ажил гүйцэтгэх 545-1024 тоот гэрээг тус компанитай 2024 оны 5 дугаар сард байгуулсан билээ.

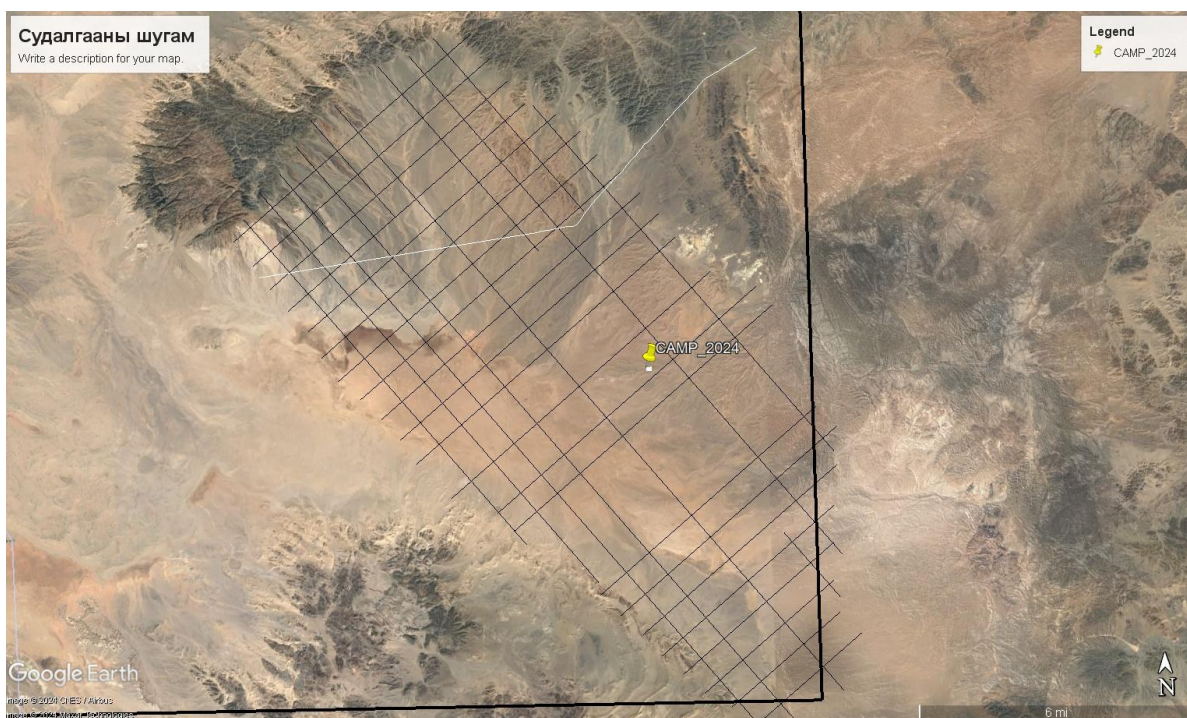
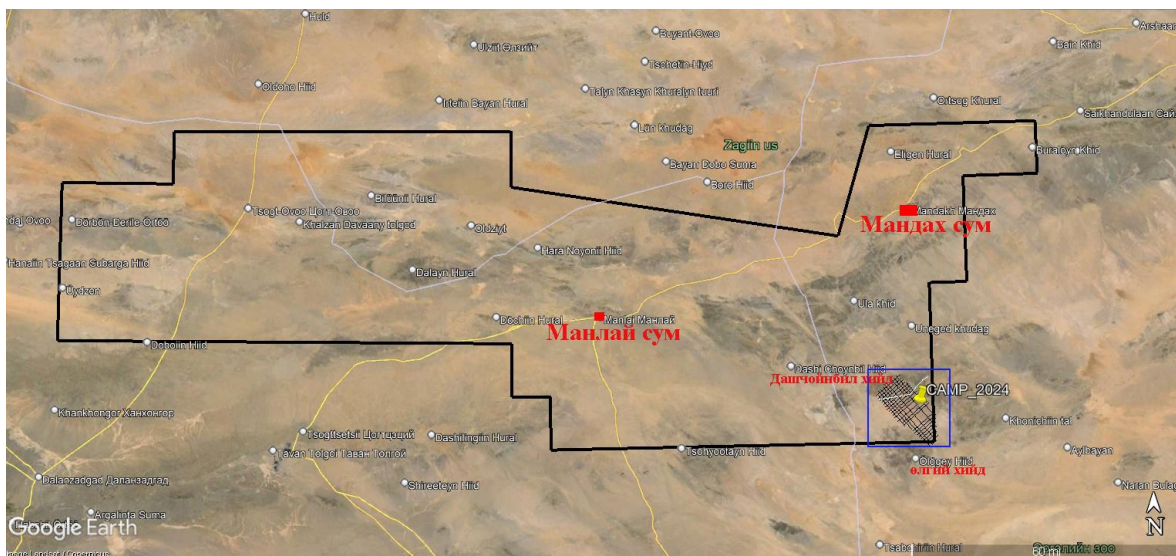
2024 оны судалгааны ажил Дорноговь аймгийн Мандах сумын 1-р баг болох Алхантаг багийн нутагт орших Энгэрсухайтын хотгорт 2024.06.28-с 2024.07.22 хооронд, батлагдсан хайгуулын ажлын төлөвлөгөө болон БОМТ-ний дагуу гүйцэтгэлээ.

4 Судалгааны шугамын байгаль орчны нөхөн сэргээлт

Монголын алт ХХК-н захиалгаар БЖП геофизик монголиа ХХК-н Дорноговь Мандах сумын I багийн нутаг дэвсгэрт “Төхөм-Х Урд” төслийн хүрээнд нийт 400 тууш километр хоёр хэмжээст нарийвчилсан хайгуулын ажлыг хийж дуусгалаа. БЖП геофизик монголиа ХХК-н Байгаль орчны төлөвлөгөөний дагуу байгаль орчныг хамгаалах сөрөг нөлөөллийг бууруулах нөхөн сэргээх ажлыг хийж дуусгасныг зургаар баримтжуулан тайланд оруулав.

Нөхөн сэргээлтийн ажлыг 2ширхэг Тоёота Ландкрузер-80, 2 ширхэг Мицубиши L200 маркийн авто машинаар, жолоочтойгоо нийлээд тус бүр 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй 4 баг хийж гүйцэтгэлээ. Цэвэрлэгээг судалгааны 400км шугамын дагуу хийж гүйцэтгэлээ.

Хамгийн захын шугам хүртэл явдаг байсан өндөр хүчдэлийн замын дагуу олон жил хаягдсан архины шил болон бусад хог хаягдлыг ялгалгүй цэвэрлэсэн болно.

Зураг-2: Мандах сумын нутагт хийгдсэн судалгааны шугамууд

Зураг-3: Нөхөн сэргээлт хийж буй байдал

Зураг-4: Нөхөн сэргээлтийн дараах чичирхийллийн судалгааны шугам

Зураг-5: Нөхөн сэргээлтийн дараах чичирхийллийн судалгааны шугам

5 Шугамын нөхөн сэргээлтийн дүгнэлт

Хээрийн ажлыг вибратораар гүйцэтгэсэн нь байгалийн анхны төрхийг алдагдуулахгүй давуу талтай байлаа. БЖП ХХК-нь Байгаль орчин аялал жуулчлалын яамаар батлуулсан байгаль орчны төлөвлөгөөний дагуу нөхөн сэргээлтийн ажлыг байгаль орчинд сөрөг нөлөө үүсгэхгүйгээр хийж гүйцэтгэлээ. Мөн шугам дээр ажилласан ажилчдыг жижиг савалгаатай цэвэр усаар бус, үүрдэг төмөр саванд хар цайгаар үйлчилж байсан нь шугамын дагуу хог хаягддаггүй ач холбогдолтой байлаа.

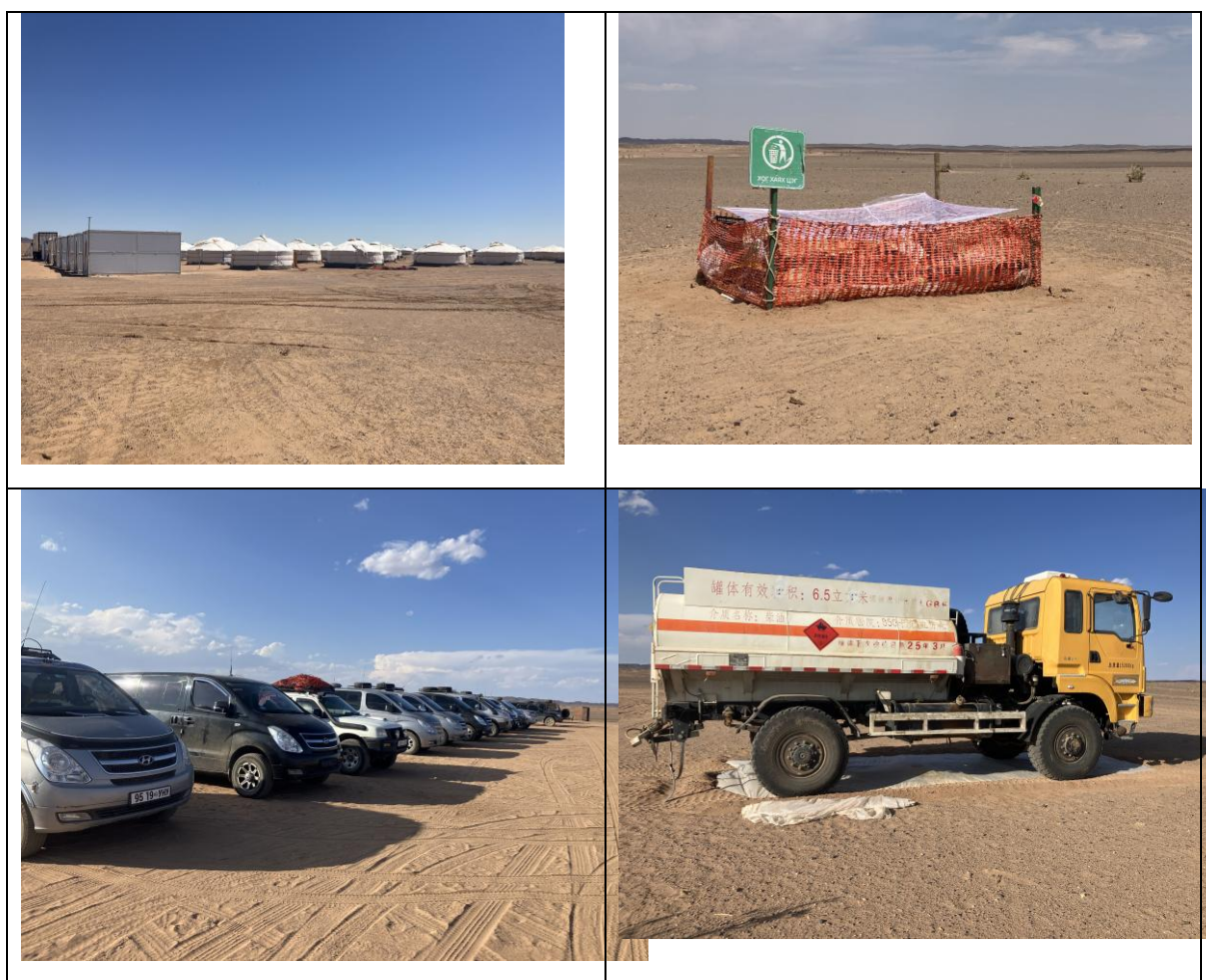
2024 оны 7 дугаар сар 24

6 “БЖП геофизик монголиа” ХХК-ын туслан гүйцэтгэгч “Геомин” ХХК –ын кемпийн хэрэгцээний газрын нөхөн сэргээлтийн ажил

“БЖП геофизик монголиа” ХХК-нь Кемпийн үйлчилгээнд “Геомин” ХХК-г туслан гүйцэтгэгчээр сонгон хамтран ажиллав. “Геомин” ХХК нь кемпийн хэрэгцээний газрыг зөв зохистой хэрэглэн байгаль орчинд сөрөг нөлөө үүсгэхгүйгээр хог хаягдлыг Мандах сумын хогийн цэгрүү зөөвөрлөн зарим тохиолдолд багийн даргыг байлцуулан устгадаг байсан. Бохирын шингэн, саарал усыг МАК компанийн “Цагаан суварга” зэсийн уурхайн цэвэрлэх байгууламжруу ачуулсан. Нөхөн сэргээлтийн ажлыг Байгаль орчны ямаар батлуулсан төлөвлөгөөний дагуу хийж гүйцэтгэлээ.

7 Кемпийн байдал

Кемп нь амьдрах гэр-контейнер сууц, тээврийн хэрэгслийн зогсоол, хогийн цэг, шатахуун түгээгүүр гэсэн хэсгүүдээс бүрдэнэ.

Зураг-6 кемп, хогийн цэг, зогсоол, ШТС

Зураг-7 Кемпийн гал тогоо, гал тогооны агуулах, халуун ус-угаалга, бохирын нүх

Зураг-8 Саарал бохирын усыг соруулж байгаа байдал

Зураг-9 Хог ачилт 2024-07-24

8 Нөхөн сэргээлт хийсний дараах үеийн зурагууд:

Зураг-10 Гэрийн буйр тэгшилж нөхөн сэргээсэн нь

Зураг-11 Гэрийн буйр тэгшилж нөхөн сэргээж буй байдал

Зураг-12 Гэрийн буйр тэгшилж нөхөн сэргээсний дараах байдал

9 Кемпийн хэрэгцээний газрын нөхөн сэргээлтийн дүгнэлт

Тайлбар: Гэрийн буйр, ухсан нүхийг тэгшлэн бохир усны нүхний дээр овоолого хийн кемпээс 1км-ын радиуст цэвэрлэгээ хийлээ.

Хээрийн ажлыг богино хугацаанд буюу 2024оны 6 сарын 28-аас 7 сарын 16-ыг хүртэл 20 орчим хоног гүйцэтгэсэн нь кемпийн хог хаягдал бага байхад ихээхэн үүрэг гүйцэтгэлээ.

Хог хаягдлын ангилал: / хувиар тооцоход/

Нийт хуурай хог хаягдлыг 100% гэж үзэхэд

Үүнд: Хуванцар сав / ус, ундаа, ургамлын тосны сав, амтлагчны сав, тетрапак савалгаа, шампунь болон шингэн савангын сав баглаа боодол / - 48% -г эзлэнэ.

Ажилчдыг жижиг савалгаатай усаар биш үүрдэг саванд хар цайгаар хангаж байсан нь хог хаягдлын хэмжээг үлэмж бууруулж байлаа.

Пластик уут: / ус ундааны пакет, төрөл бүрийн хэрэгцээний гялгар уут / - 20% -г эзлэнэ.

Цаасан хог хаягдал: / ОО цаас, амны алчуур, картонин сав баглаа / - 7 % -г эзлэнэ.

Үлдсэн 25%-н хог хаягдалд / техникийн зориулалтын сав баглаа боодол, машины зарим нэг эвдэрхий сэлбэг, хэрэглэгдсэн бээлий / зэрэг хог хаягдал эзлэнэ.

Нойтон хог хаягдал: Бохирийн шингэн, саарал ус зэргийг МАК компанийн Цагаан суваргын уурхайн цэвэрлэх байгууламжруу ачуулсан.

Кемпийн хэрэгцээний газрыг хүлээлгэн өгөх хүлээн авахад энэ төслийн кемпийг гаргасан “Геомин” ХХК-ны кемп менежер Д.Нямдорж, хүлээн авахад Монголын алт (МАК) ХХК-ны төлөөлөгч, МАК компанийн ГХГ-ын геофизикч Б.Хуяг-Очир нар байлцлаа.

Монголын алт МАК ХХК-ны төлөөлөгч:

ГеофизикчБ.Хуяг-Очир

2024.07.24

ГАЗРЫН ТОСНЫ ХАЙГУУЛЫН ҮЕИЙН ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ ЭРҮҮЛ АХУЙ БОЛОН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СУРГАЛТЫН ТАЙЛАН

Сургалтын зорилго:

Газрын тосны хайгуулын үед хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн дүрэм, журмыг мөрдөж ажиллах, мөн байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг багасгах, урьдчилан сэргийлэх аргачлалуудыг суралцаж, уг үйл ажиллагааны үед аюулгүй, эрүүл орчинд ажиллах мэдлэг, ур чадварыг олгох.

Сургалт №1 Газрын тосны хайгуулын ажлын ХАБЭА 2024.09.02

Товч агуулга – Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн удирдлагын тогтолцооны шаардлагуудыг ойлгож, эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, мэдээлэх. Анхны тусламжийн ойлголт.

Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны заавар, дүрэм журмыг танилцуулах (*Газрын тосны хууль, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, ISO 45001:2018, MNS 4969:2000, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022 оны 11 сарын 16-ны А/288 тушаал, Химийн хорт болон аюултай бодисын хууль*)

Сайтар мөрдөх шаардлагууд: тоног төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгаж, тохируулга хийх, хамгаалалтын хэрэгслүүдийг бүрэн бүтэн өмсөж ажилд оролцох. Галын аюултай нөхцөлд ажиллах үед гал түймрээс сэргийлэх, гал унтраах хэрэгслийг зөв ашиглах, химийн бодистой зөв харьцах. Мөн ажил эхлэхээс өмнө өдөр тутмын зааварчилгаатай ажилчид танилцаж, стандарт, дүрэм журмын дагуу ажиллахыг хангах шаардлагатай.

Сургалт №2

Хөрсний бохирдол, хор хөнөөл ба урьдчилан сэргийлэх арга замууд - 2024.09.03

Товч агуулга – газрын тосны хайгуулын үйл ажиллагаанаас хөрсөнд үүсэх эвдрэлийг урьдчилан сэргийлэх, эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээх арга хэмжээг танилцуулна. Мөн БОННУ-д тусгагдсан хөрсөнд үзүүлж буй сөрөг нөлөөллүүд болон тэдгээрийг бууруулах арга хэмжээнүүдийг авч үзнэ. Хөрсний бохирдлын хор уршиг болон нөхөн сэргээлтийн аргачлалын талаар мэдлэгийг нэмэгдүүлж, түүний экологийн тэнцвэр, гүний ус болон хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөөний тухай ойлголт өгнө.

Холбогдох дүрэм журам стандартууд : MNS 3297:2019 *“Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм”*, MNS 5850:2019 *“Хөрсний чанар, хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ”*, MNS 5914:2008 *“Байгаль орчин. Газар шорооны ажлын үеийн үржил шимт хөрс хуулалт, хадгалалт”* MNS 6200:2010 *“Газрын тосны хайгуул, олборлолт, ашиглалтын үйл ажиллагаанаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага”* гэх мэт.

Сайтар мөрдөх шаардлагууд: Энэ бүс нутаг нь нөхөн сэргэх тал дээр маш удаан буюу цөлжиж яваа бүс тул хөрс, газрын гадаргад үзүүлэх нөлөөг маш бага байлгах: ил задгай хог хаяхгүй байх, кемпийг халдваргүйжүүлж цэвэрлэх, шатах тослох материалыг хөрсөн дээр асгаж дусаахгүй байх. Үржил шимт хөрсний хуулалтыг стандартын дагуу хийж зөв хадгалах, арчлах.

Сургалт №3

Усны хэмнэлт, ашиглалт- 2024.09.03

Товч агуулга – Төсөл хэрэгжих газар нутагт гадаргын усны байнгын урсацтай сүлжээ байхгүй. Иймд азрын тосны хайгуулын ажилд шаардлагатай технологийн болон ахуйн усны хэрэгцээг зөвхөн газрын доорх усаар хангах бөгөөд усны нөөцийн хомсдол үүсгэхгүйн тулд ус хэмнэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь чухал. Үүнд худгийг ариун байлгаж, хашаалж, бохирдуулахгүй байх, машин орж бохирдуулахгүй байх, мөн бороо орсноор тогтсон булаг шанд зэргийг бохирдуулахгүй байлгах зэрэг анхааралтай зохицуулалт хийх шаардлагатай. Мөн усны нөөцийн тогтвортой байдлыг хангах үүднээс усны хэрэгцээг зөв зохион байгуулах, технологийн болон ахуйн усны хэмнэлтийг тасралтгүй шалгах, усны нөөцийн төлөв байдлыг тодорхойлж, оновчтой ашиглах нь чухал

Сургалт №4

Амьтан, ургамлын зүйлийн бүрдэл- 2024.09.03

Товч агуулга – Говийн экосистем нь ихээхэн эмзэг бөгөөд гаднын нөлөөнд хялбар автаж, байгалийн эргэн сэргэлт удаан явагддаг онцлогтой. Иймд ургамал бүрхэвч усах, зүйл өөрчлөгдөх асуудал үүснэ. цооногийн талбай нь ойн сан бүхий газрын заагт оршиж тул сүйтгэхээс зайлсхийх. Нэгэнт утсан ургамал говь цөл нутгийн хувьд байгалийн жамаар сэргэх нь маш удаан, нөхцөлийг нь сайжруулахгүй бол өөрөө ургах нь бараг үгүй юм. Газрын тосны хайгуул хийх зам дагуух туруутан амьтдаас хар сүүлт зээр, цагаан зээр, туурайтнаас хулан дагуу түгээмэл тохиолдоно.

Сайтар мөрдөх шаардлагууд: Ажил гүйцэтгэх явцад хээрийн амьтантай таарсан үед авто машинаар ан амьтны хөөж элдэхгүй байх, авто машинд галт зэвсэг хэрэгсэл авч явахгүй байх. Машин техникээр явж байхдаа зэрлэг ан амьтан, малд зам тавьж өнгөрөөнө. Төслийн ажилчид машин жолоодохдоо мал ан амьтдыг дайрахгүй байх талаар хичээж сэрэмжтэй байх. Ургамал тастахгүй байх, сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхээс зайлсхийх. Төсөлд ашиглагдаж байгаа ажлын зориулалттай машиныг амралт зугаалгын зорилгоор ашиглахыг хориглоно.

Холбогдох хууль: *Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Амьтны тухай хууль, Байгалийн ургамлын тухай хууль, Ургамал хамгааллын тухай хууль*

Сургалт №5

Санамсаргүй олдворын үед ажиллах журам – 2024.09.04

Товч агуулга – хайгуулын ажил хийж байх үед санамсаргүй олдворууд буюу түүх, соёлын өв, байгалийн нөөц эсвэл аюултай зүйлс илрэх тохиолдолд хэрхэн ажиллах, арга хэмжээ авах талаар зааварчилгаа өгнө. Үүнд: санамсаргүй олдвор илэрсэн тохиолдолд мэдээлэх, олдворын төрөл, аюулгүй байдлыг үнэлэх, тусгай байгууллагуудтай хамтран ажиллах зэрэг

Сайтар мөрдөх шаардлагууд: Олдвор илэрсэн тохиолдолд зайлшгүй мэдээлж, цаашлаад тусгай байгууллагуудад хандах шаардлагатай.

Холбогдох хууль, дүрэм: *Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, “Санамсаргүй олдворын үед ажиллах журам”.*

СУРГАЛТАД ХАМРАГДСАН ХҮМҮҮСИЙН БҮРТГЭЛ

№	Овог нэр	Төрсөн огноо	Паспорт дугаар	Боловсрол	Гүйцэтгэх албан тушаал
1	LIU DONGKUI	1973/10/20	PE3025929	Дээд	Газрын тосны инженер
2	ZHU JIYA	1976/4/4	EL2274876	Дээд	Газрын тосны инженер
3	JIANG YIDONG	1969/1/15	PE3285421	Дээд	Газрын тосны инженер
4	SHI LEI	1985/11/3	PE3098907	Дээд	Газрын тосны инженер
5	LI CHENG TIE	1970/11/15	PE2296353	Дээд	Газрын тосны инженер
6	LIU YUXUE	1968/5/20	PE2257400	Дээд	Химийн инженер
7	WANG BOLUN	1991/6/13	EJ8180473	Тусгай мэргэжлийн дунд	Газрын тосны техникч
8	ZHANG CHUAN	1986/6/10	PE3107931	Дээд	Газрын тосны техникч
9	LI JINCHENG	1987/7/2	EL9683558	Дээд	Газрын тосны техникч
10	LI YINGJUN	1989/11/8	EM2313276	Тусгай мэргэжлийн дунд	Механикч
11	ZHAO XINHUA	1980/7/16	PE3043080	Дээд	Газрын тосны техникч
12	ZHANG JIALIN	1975/11/28	PE2296359	Тусгай мэргэжлийн дунд	Өрмийн ажилтан
13	WANG LIN	1983/7/5	PE3071001		Өрмийн ажилтан
14	FU QIANG	1973/6/13	PE2257399		Өрмийн ажилтан
15	BAO XIANJUN	1973/11/6	ED4505190		Өрмийн ажилтан
16	JING LICHAO	1988/12/16	EC2181723		Өрмийн ажилтан
17	MA XIAODONG	1977/12/10	PE3025880		Өрмийн ажилтан
18	HU YONG	1973/12/9	PE3290752		Өрмийн ажилтан
19	XU QIANG	1991/8/29	PE2312656		Өрмийн ажилтан

№	Овог нэр	Төрсөн огноо	Паспорт дугаар	Боловсрол	Гүйцэтгэх албан тушаал
20	LI HAIYING	1983/8/7	PE2296354	Тусгай мэргэжлийн дунд	Өрмийн ажилтан
21	WANG HUIQING	1971/12/16	PE2296357		Өрмийн ажилтан
22	ZHANG CHAO	1974/6/26	PE3286106		Өрмийн ажилтан
23	WEI ZHENGSHI	1977/2/13	PE3286205		Өрмийн ажилтан
24	ZHAO YUEQING	1978/10/10	PE3025886		Өрмийн ажилтан
25	LI XIUWEN	1972/5/10	PE3025879		Өрмийн ажилтан
26	LI KAIHUA	1983/4/8	PE2296355		Өрмийн ажилтан
27	LI XIN	1983/11/7	PE3039115		Өрмийн ажилтан
28	SHEN LIWU	1975/3/29	PE3286204		Өрмийн ажилтан
29	YAO HONGCHEN	1974/8/24	PE3037259		Өрмийн ажилтан
30	LOU XIANGDONG	1970/12/18	EK4940854		Өрмийн ажилтан
31	SONG SHIFENG	1989/3/19	EK0332980		Өрмийн ажилтан
32	HU HUAWEI	1992/6/16	EJ9089238		Өрмийн ажилтан
33	CAI YUBIN	1985/11/29	EL4983676		Өрмийн ажилтан
34	AN KONGJUN	1980/9/29	EH2998251		Өрмийн ажилтан
35	JIA BING	1980/2/1	EJ4254720		Өрмийн ажилтан
36	SONG WEIFENG	1981/11/5	EJ4612342		Өрмийн ажилтан
37	WANG GUANGMING	1975/8/14	EN9124985		Өрмийн ажилтан
38	LIU ZUOJIANG	1973/4/22	E93431949		Өрмийн ажилтан
39	LI GUOBING	1970/2/27	PE2270976		Хүнд машины жолооч
40	WANG HUI	1971/2/17	PE2270977		Хүнд машины жолооч
41	ZHANG JUN	1973/4/6	PE3098875		Хүнд машины жолооч
42	ZHANG BAIFENG	1979/2/1	EE8982221		Хүнд машины жолооч

43	XU FENG	1970/4/30	PE3035987	Тусгай мэргэжлийн дунд	Геофизикч
44	GE JINGKAI	1983/1/21	PE3035985		Геофизикч
45	TAN XIAOFENG	1974/8/4	PE3127070		Геофизикч
46	YU XIHAI	1980/6/30	PE3035988		Геофизикч
47	LI YI	1996/3/5	PE3133777		Геофизикч
48	DU MIN	1974/1/10	PE2167768		Геофизикч
49	FAN YANGSHUAN	1976/5/23	PE2167769		Геофизикч
50	QI YONGCHUN	1973/4/25	EJ4273538		Геофизикч
51	XU XINGWEI	1978/6/25	PE3057783		Геофизикч